

Ára 16 fillér

DEBRECZENI UJSÁG

HADUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÓRA 2,40 P. NEGILD
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. EGÉSZ ÉVRE 24 P.
EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 8, VASÁRNAP 16 P

FELELŐS SZERKESZTŐ:
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS NYOMDA JOZSEF KIR. P. L.
UTCA 16. SZ. TELEFON 23-48. KIADÓHIVATAL:
KOSSUTH-U. 3. FÖLDSZINT. TELEFON: 21-41.

Debrecen, 1933. április 23.

Vasárnap

XXXVII. évfolyam 90. száma

Hóman Bálint

(mars.) Debrecen város magyar népe falai között köszönti ma a magyar szellemi és kulturális élet legfőbb vezérét, Hóman Bálint kultuszminisztert. Olyan időkben érkezett ide Hóman Bálint, amikor nagyon is nagy szükség van arra, hogy a magyar közoktatásügy felelős irányítója személyes megjelenésével megnyugtassa a kedélyeket. Hiszen Debrecen hetek óta tele van közzáhírekkel, minden ondtákkal, csakugy, mint komolyan látszó értesülésekkel, amelyek mind arról szólnak, hogy meg fogják esonkítani, le fogják építeni azt a debreceni egyetemet, amelyért évtizedeken át dolgozott, áldozott ez a város és annak minden lakója.

Hóman Bálint, aki nem pusztán kultuszminiszter, hanem egy messze ragyogó tudós elme, a történelmi magyar szellemi élet nagy hirdetője, tudta eddig is, de most itt a Nagyerdő százados fölgyei alatt lelkével is meg fogja érezni, hogy a debreceni egyetem ezt a nagy magyar szemléletet, ezt a messzebb néző nagy magyar gondolatot reprezentálja. Az őskolégium négy évszázad tradícióját, Debrecen város rengeteg arany millióját adta ehhez az egyetemhez, hogy a magyar gondolat erősödjön, kiteljesedjen, magára öltve a tudomány vértjét és megvívja diadalmas csatáját a balkáni alacsonyrendűséggel, amelynek határát Nyirábrányig nyújtotta Trianon.

A magyar kultuszminiszter — és ez a nagy szerencse — nem azzal a szemmel nézi az életet, melynek sugárzását — ha valaki csak rektorminiszter — kényszerűen el tudják nyomni a ma gondjai, a pillanatnyilag feltornyosuló nehézségek, anyagi zavarok. Ő neki megadatott a tudás és látás teljessége, amely épp olyan bizonyos ítéletű, ha a történelmi múltba, vagy ha a nagy magyar jövőbe néz. És Debrecen város ezért bizza most fokozott, megkülönböztetett bizalommal Hóman Bálint kezére az egyeteme sorsát.

Ezt az egyetemet nemcsak azért nem lehet megcsontítani, leépíteni, mert szerződés és törvény állnak ennek az útját, nemcsak azért nem lehet megfosztani egyetlen katedrától sem, mert debreceni lélek és debreceni pénzálzat, fejedelmi mértéke építette be az egyetemet minden kövébe, hanem azért sem, és legfőképpen azért nem, mert a nagy magyar gondolat esorbulna, meg az egyetemmel. Egy n egészün-

tetett katedra azt jelenti, hogy a debreceni diák szellemi vértzetéből hiányozni fog egy fegyver, egy leépített klinikai ágy azt eredményezi, hogy holnap talán meghal a tiszántuli édesanya, a tiszántuli gyermek, akinek életéből, megarradásából nőtt ki csak a nagy ma-

gyar gondolat beteljesedését Nagy-Magyarországa.

A ma gondjában, a ma nyomorúságában a jobb holnapért dolgozunk, élünk és halunk. Ha kell súlyosabb terhet, nagyobb gondot vesz magára minden magyar, hogy megérje a könnyebb holnapot. Így a debreceni egyetem esorbitálisan

fenntartásának terhet sem tagadhatja meg a magyar állam.

Tudjuk mi is, hogy ma minden fillér, minden pengő keserves vérből és verejtékből tevődik össze, de Gömbös Gyula kormánya tudja, látja, hogy ez a verejték a jövővetésére hull. S mi debreceniek ezért nem féljük a debreceni univerzitást,

Hivatalos kormányprogrammá nyilvánította vitéz Gömbös Gyula a revíziót

A miniszterelnököt vezérelnökévé választotta a TESZ - A keresztyén nemzeti eszme diadalát hirdette a kormányelnök nagy székfoglaló beszédében

Budapest, április 22.

A TESZ választmányja szombaton este közgyűlést tartott, a közgyűlésen Szontagh Tamás elnökölt. A magyar Híszkeggyel nyitotta meg a közgyűlést, majd rányitott arra, hogy az idők változásával a TESZ átszervezése vált szükségessé. Szörtsey József ügyvezető-elnök mondtó ezután beszámolót a magyar egyesületek mozgalmáról. Indítványt tett az alapszabályok módosítására. Eszerint ezentúl nemcsak az egyesületek lehetnek tagjai a TESZ-nek, hanem egyénileg belépő tagokat is felvesznek. A módosítást a közgyűlés magáévá tette, ezután a TESZ fővédnökévé vitéz dr. József Ferenc királyi herceget választották.

Dr. Szontagh Tamás elnöke lett a TESZ-nek, míg vezérelnökké egyhangulag nagy lelkesedéssel vitéz Gömbös Gyula miniszterelnököt választották meg. Országos elnök Baross Gábor dr., ügyv. elnök dr. Szörtsey József, országos igazgató Lányi Árpád, az ügyvezető igazgatóság tagjai: vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök, Baross Gábor, dr. Hellebronn Antal, Imrédy Béla, Hóman Bálint, miniszterek, Kozma Miklós, Lázár Andor, Marton Béla, báró Perényi Zsigmond, Sztierényi Sándor dr., Szontagh Tamás, Szörtsey József, az elnöki széklet dr. Baross Gábor fogadta el. A megnyitó utóp Baross Gábor dr. felülgesztette az ülést, míg a miniszterelnök néhány perc múlva megérkezett.

A miniszterelnököt felállva, lelkes üdvözléssel fogadták, Baross Gábor,

és Zadravecz István püspök üdvözölték a miniszterelnököt, aki nagyhatású beszédében válaszolt.

Vitéz Gömbös Gyula székfoglaló beszéde

Magyar Testvéreim! Ezelőtt nintegy hat hónappal a TESZ székfoglaló erkélyéről szöveget intéstem a nemzethez. Nemzeti egységet hirdettem akkor, mert úgy itéltem meg az európai helyzetet s az ország belső helyzetét is, hogy erre a nemzeti egységre égetően szüksége van a magyarnak.

Ezt teszem ma is. Az a nemzet, amely nagy feladatokat lát maga előtt, csak egységben tudja megoldani azokat és minél kisebb egy nemzet, annál inkább szüksége van az egységre. Köszönettel veszem tudomásul, hogy ma engem a TESZ vezéréül választottatok, köszönettel, mert ebben a választásban elismertést is látok.

„Az események igazolták előrelátó mérsékelt politikánkat“

Soha nehezebb viszonyok között nem vette át férin a kormány vezetését, mint én. Ha kényelmes politikus lettem volna, elhárítottam volna ezt magamtól. Nekem azonban, mint katonának is, minél nehezebb a helyzet, annál inkább lathatni kell vetni minden erőt. Isten pedig kegyes azok iránt, akik válságos pillanatokban merész elhatározással vágnak neki a nehézségeknek, és ha az első felángolás után volt is vissza-

szaesés a magyar lelkekben, első sorban a ti lelkekben, hiszen a magyar nem tud állandóan szeretni és bízni, ma azt látom, hogy újból bensőségesen megtaláltatok egymást, mert igazoltak engem az események.

Igazolták az események azt az előrelátó mérsékelt politikát, amelyet kezdeményeztem és amely nem lehet sohasem az elv feladása. (Éljen és taps.)

Az én politikám a hideg és politikája, amelyre első sorban van ennek a nemzetnek szüksége.

Amikor a revíziót hivatalos kormányprogrammá nyilvánítottam,

voltak böesebbek, akik nehezményezték ezt. Én azonban megéreztem, hogy erre elérkezett az óra, mert a világ békét akar. A békének pedig legbiztosabb előfeltétele az, ha kiküszöbölik a békét akadályozó nehézségeket. Mi is békét akarunk és én is a béke jegyében hirdetem a revíziót, mert éreztem, hogy azok közül, akik a békét ránk kényszerítették, már is sokan beátják, hogy

nem érdemelte meg ez a nemzet súlyos megcsontítását.

Amikor a nemzeti önénelaságot hirdettem, ami történelembőlcselét és realpolitikai gondolat, a zavarásban halászni szeretők szét akarták tépni ezt a cént is, mert ettől és a nemzeti egység megvalósításától féltették a maguk politikai peesenyéjét. Ha nem ennek a dolgok olyan útjében előre, mint szeretnénk, ezt tudjátok be olyan akadályosnak, amelyeket nem lehet gyorsan leküzdenni.

Sok millió ember Szenved gyomor-bajban, De itt az **Igmándi!** „Gyógyhatás”-páratlan.

Nem rajtam mulik ez és nem is námszertársaimon. Ne válogassatok folytonosan ideáljaitokat és vezetőiteket.

Nagy célokat csak a csökkönyösen kitartó nemzetek tudnak elérni.

Csak a fanatikus hinni tudó népek céljait világosan meglátó nemzetek boldogulnak. Bármennyire kicsinyek és bármennyire csonkák vagyunk is, a Mindenható Isten rendeléséből vagyunk itt a Duna medencéjében, nagy történelmi szerepre való hivatottságai. E szerepet betölteni az emberiség javára és

saját fajtánk javára e nemzedéknek a kötelessége.

Magyarországot csak a nemzeti keresztény világnézetben lehet szolgálni

A széttagoltsággal szemben az ideák egységére kell törekedni. Hangsúlyozni kívánom, hogy **Magyarországot csak a nemzeti keresztény világnézetben lehet szolgálni még azoknak is, akik eddig nem e világnézetben voltak.**

(Hosszantartó lelkes éljenzés és taps.) Nem akarok kizárni a közös

nemzeti munkából senkit, sőt testvérünké kell fogadni mindenkit, aki együtt akar munkálkodni velünk a haza boldogabb jövőjéért.

Minden erőt koncentrálni kell, de ehhez fegyelmesség és alárendelési készség kell. Azok, akik a nemzet élén haladnak, bármely párt emberei is, találják meg egymás kezét, mert ez ma történelmi kényszerűség és történelmi kötelessége azoknak, akiknek kezében van letéve a vezetés. (Nagy éljenzés és taps.) Nagy nemzeti célokban nincs pártkülönbség, sem vallási, sem felekezeti különbség. Harmónikusan együtt kell mennünk és mindent alá kell rendelni a nemzeti céloknak. Nem lehet az, hogy amikor a keresztény nemzeti világnézet egyik politikusa áll a kormányzat élén, más kereszténynek a kárára a csomót keresik. Szeretem, halálisan szeretem a magyart, de tudom, hogy sok hibája is van, nincs meg benne az alárendelési készség. Sok kényelmes tanácskozás, a páholyokból való pészése a dolgoknak, e helyett konkrét építőmunkára van szükség. Erre hívom fel a TESz minden tagját.

Hosszantartó taps és lelkes éljenzés fogadta a miniszterelnök beszédét. Baross Gábor országos elnök ezzel az ülést bezárta.

ezért hibáztatni.

A washingtoni külügyi hivatalból kiadott nyilatkozat annak hangoztatásával, hogy az aranyalap elhagyásának célja kizárólag az ár színvonal javítása volt, kifejezi az Egyesült Államoknak azt a reményét, hogy a többi ország megfelelő pénzügyi intézkedések tételével szintén hozzá fog járulni az árszínvonal emeléséhez. A végeél olyan árviszonyok előidézése, amelyeknél a világ újból általános jólétnek örvenhet.

Enyhült a dollárriadalom

Washington, április 22.

A dollárriadalom egyelőre elült és az utóbbi napok nagy izgalmait után némi megnyugvás következett be. A dollár árszuhanása megállott és árszuhanásának több mint a felét pénteken estig behozta. A csütörtöki tomboló hossz pénteken csak a tőzsdeidő megnyitáskor folytatódott és zárlatra a részvények árfolyamában már jelentős visszaesések állottak be.

A tőzsde közönsége azonban továbbra is bizik az új konjunktúrában.

A hangulat megnyugvásához nagy mértékben hozzájárultak azok a hivatalos közlések, hogy a kormány kizárólag belső inflációt rendel el és a dollár külföldi értékelésére ezek az intézkedések nem lehetnek kihatással.

A kereskedelemügyi államtitkárság hivatalosan közölte, hogy az aranykiviteli tilalom életbeléptetésére és az aranyalap feladására azért volt szükség, mert az amerikai kormányzat számolni kellett azzal az eshetőséggel, hogy mintegy 600 millió dollár összegű, rövidlejáratú külföldi követelési felmondanak. A kinstári államtitkárság is megnyugtató közléseket tett. Kimutatta ugyanis, hogy az amerikai közönség még most is több mint 900 millió dollár értékű aranyat tartalékol. A Federal Reserve Board kölése szerint francia számlára történő elhajzás céljából 5 millió dollár értékű aranyat készítették elő elszállításra.

A szenátus bankügyi bizottsága pénteken éjjel elfogadta Roosevelt elnök inflációs törvénytervezetét. Rövid idővel ezután a szenátus valutaügyi bizottsága is jóváhagyta a törvénytervezetet.

Az interparlamentáris unió sürgős tanulmányozásra bizottsághoz utalta a népszövetségi alapokmány reviziós szakaszát

Genf, április 22.

Az interparlamentáris unió genfi tanácskozásai során a politikai bizottság Lukács magyar kiküldött elnökletével tartott ülésén elutasította Morgan indítványát, hogy az unió végrehajtóbizottságában csak

általános, egyenlő és titkos választójog alapján megalakult parlamentek képviselthezessék tagukat. Az unió jogi bizottsága

a népszövetségi alapokmány 19. cikkelyének, úgynevezett reviziós szakaszának alkalmazha-

tóvá tétele érdekében tett javaslatot sürgős tanulmányozásra albizottsághoz utasította.

A kisebbségi bizottságban a kisebbségi eljárás módosítása érdekében tett javaslatot a román bizottsági tag ellenére albizottság elé utalták.

Vitéz Gömbös Gyula kihallgatáson fogadta a volt osztrák kancellárt

Budapest, április 22.

Vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök ma fogadta Buresch volt osztrák szövetségi kancellárt, továbbá Heuml és Kollmann volt miniszterek látogatását. A beszélgetés során a két állam között fennálló baráti viszony és számos gazdasági kérdés került megvitatásra. Fischer tartományi gyűlési el-

nök a mezőgazdaságot érintő kérdésekről tárgyalt Hoyos Miksa gróffal, a mezőgazdasági kamara elnökével, Sommsich László gróffal, az OMGE elnökével és Mutschenbacher Ennéllel, az OMGE igazgatójával. Kollmann volt miniszter az idegenforgalmi kérdésekről folytatott megbeszéléseket bizonyos magyar idegenforgalmi körökkel.

ből, — mondotta —, még semmi nyoma nem volt ennek a válságnak, de mikor megérkeztem Newyorkba, már megtörtént a fordulat. Ez a válság nagyon kényes helyzetet teremtett, amelynek visszahatásait egyelőre nem lehet belátni. De mindezt nem lehetett elhárítani és senkit sem lehet

A huszonnégyszeres magyar optáns perben dönt a most összeült hazai döntő bíróság

Hága, április 22.

A vegyes jugoszláv—magyar bíróság, amelynek 24 magyar optáns perben kell döntenie, most ült össze Hágában. A perek közül 12 olyan, amelyek a trianoni szerződés ellenére még nem szüntettek meg. 12 más per azokról a kifizetésekről szól, amelyeket az agrártörvénnyel kapcsolatban róttak ki a magyar optánsokra. A bíróság elnöke, Schreiber svájci egyetemi tanár, a két bíró Hamel hollandi egyet. tanár és Hamerick dán egyetemi tanár, semleges államot képvisel.

Magyarországot Szladits Károly egyet. tanár, Jugoszláviát Arangelovits egyet. tanár képviselik.

SZEPTEMBERRE ELKÉSZÜL A LESZERELÉSI EGYZEMÉNY

London, április 22.

Henderson a leszerelési értekezlet elnöke Londonból Genfbe utazott. Elutazása előtt kijelentette, hogy 3 hónap alatt annyira előrehaladhat az értekezlet munkája, hogy a szeptemberi népszövetségi ülésen a leszerelési egyezmény már aláírásra kerül.

Ü Z L E T E
forgalmát
csak lapunkban közölt hirdetés
után
fokozhatja.

MacDonald megkezdte tárgyalásait Roosevelttel

Alább hagyott a dollárpánik

London, április 22.

Washingtonból jelentik: Szombaton délelőtt 11 órakor kezdődik MacDonald és Roosevelt között a tanácskozás a Fehér ház különtermében. A megbeszélésen MacDonald és Roosevelt kívül az amerikai külügyminiszter, a külügyi államtitkár, angol részről a MacDonaldot kísérő szakértőn kívül az amerikai angol nagykövet vett részt. A megbeszélés során Roosevelt a nemzetközi valutahelyzetre fektette a legnagyobb súlyt, miután úgy érzi, hogy valamely pénzügyrendszer aranyfedezetének csökkenése lehetővé tenné a bankjegyforgalom

szaporítását, ami az általános árszínvonal emelésével járna.

MacDonald miniszterelnök a washingtoni nemzeti sajtóklub villásreggelijén mondott beszédében az amerikai aranyalap felfüggesztésével is foglalkozott, amit súlyos válságnak minősített. Mielőtt elutaztam Angliá-

Autója, motorja, traktorja, villamosberendezését gyári garanciával szakszerűen és olcsón javítja:

Bosch szolgálat

Debrecen, Széchenyi uccá 24. sz.

A magyar honvédség mintaképpül szolgálhat minden állam hadserege számára

Vitéz Gömbös Gyula bizik a leszerelési konferencia sikerében — Elfogadták a honvédelmi tárca költségvetését

Budapest, április 22.

A képviselőház pénzügyi bizottsága Ugron Gábor elnöklésével szombaton délelőtt 10 órakor ülést tartott és a honvédelmi tárca költségvetését tárgyalta.

Farkas Elemér előadó beszédében a militarizmus és a pacifizmus kérdéséről beszélt. A magyar álláspont ezekben a kérdésekben az:

Követelni kell a hékét és a végetekig olyan politikát kell folytatni, amely mindenféle háborus kalandot kerül.

de bele kell vinni a köztudatba azt is, hogy ami a miénk, amit a békeszerződések nekünk biztosítottak, azt mindenki vel szemben minden körülmények között megvédjük. Ez az álláspont tökéletesen egyezik a miniszterelnök legutóbbi nyilatkozatával. A miniszterelnök a magyar nemzet legteljesebb békekészségéről tett bizonyosságot és élesen elítélt mindenféle háborus gondolatot.

Kifejtette, hogy a honvédelmi költségvetést 8 és fél millió pengővel csökkentették. A honvédség a nemzet önvédelmét szolgálja. Ez a költségvetés olyan alacsony, hogy ennél mélyebbre már nem mehetünk a nemzet jövő érdekében a sérelme nélkül. A háborút nem a hadseregek okozzák egyébként sem.

Farkas Tibor néhány kritikai megjegyzést tett, majd rámutatott arra, hogy a mai hadseregünknek az a feladata, hogy lehetetlen földrajzi helyzetünkben támadás esetén megvédje határainkat és biztosítsa a belső rendet.

Fenyő Miksa felszólalása után

Iványi Béla örömmel állapította meg, hogy a honvédelmi tárcaiban véghezvitt tekintélyes apasztások ellenére is megfelelő előirányzat történt a fontos célokra. Szükségesnek tartja, hogy a pénzügyi bizottság is kifejezést adjon annak a szeretetteljes bizalomnak és együttérzésnek, amellyel a honvédség iránt viseltetik a nemzet. Megelégedéssel látja, hogy a miniszterelnök minden tekintetben ápolja, erősíti a kapcsolatot, a szeretetet a nemzet és a hadsereg között.

A miniszterelnök beszéde a honvédség példás szelleméről és magas erkölcsi nivójáról

Az általános vita ezzel be is fejeződött és vitéz Gömbös Gyula miniszterelnök emelkedett szólásra, hogy mint honvédelmi miniszter válaszoljon az elhangzott felszólalásokra. Válaszolt a leszerelési konferencia tárgyalásainak főbb mozzanatait és részletesen ismertette a francia és angol leszerelési javaslatokat.

— A magam részéről — mondotta a miniszterelnök — hiszek abban, hogy a leszerelési konferencia eredményre fog vezetni és a háborus veszedelem az elkövetkező időkben nem fenyegeti a népek békés munkájának és együttműködésének lehetőségét. Egyébként az a felfogásom, hogy a mai generá-

cióban, amely átélte a háború összes borzalmaival, jóval élénkebben élnek a világháború emlékei, semhogy egyhárm háborúra szánja el magát.

Gömbös miniszterelnök ezután hangoztatta, hogy a béke biztosításának egyik legfontosabb eszköze éppen azoknak a méltánytalan különbségeknek megszüntetése, amelyek a lefegyverzett és leszerelt államok között jelenleg fennállnak, mert — amint már erre sok beszédében rámutatott, —

egy lefegyverzett állam mindig nagyobb veszélye a békének, mint egy olyan állam, amelynek önvédelmi eszközök rendelkezésére állnak.

Hangoztatta ezután a miniszterelnök a hadsereg és a polgári társadalom teljes harmóniájának szükség-

ségét, amely harmónia a honvédség és a magyar társadalom között ma olyan örvendően tapasztalható.

Az egész honvédség tisztí és tisztí karának és a legénységnek szelleme olyan magas erkölcsi nívón áll, amely példaképpül szolgálhat minden állam hadserege számára.

A vita során felmerült egyes szakkérdésekkel foglalkozott ezután a miniszterelnök és megadta a bizottsági tagok által kívánt felvilágosítókat. Befejezőképpen még hangoztatta, hogy a főcél: a honvédségben fenntartani azt a szellemet, amely a magyar történelmi szellemmel egyező. Ez a szellem biztosítja a magyar honvédség számára az egész nemzet közvéleménye részéről a tiszteletet és a megbecsülést.

Debrecenben látom azt az egyik nagy szellemi központot, amelyből a magyar kultúra a jövő felé kisugárzik

— mondotta Hóman Bálint a debreceni fogadtatáson — A kultusz miniszter társaságában megérkezett Szily Kálmán és Petry Pál államtitkár is

(A Debreceni Ujság tudósítójától) Szombaton este Debrecenbe érkezett Hóman Bálint kultuszminiszter, a magyar kulturális élet legfőbb irányítója, az európai hírű kiváló tudós és a magyar történelmi szemlélet hitvalló hirdetője. A minisztert, aki azért jött, hogy megismerje Debrecen kulturális intézményeit és tájékozódjék az egyetemi problémákról, szombaton este hat órakor a budapesti gyorsvonatnál lelkes fogadtatásban részesítette a város közönsége.

A fogadtatáson, — amely a nagyállomás peronján folyt le, — megjelentek Dr. Baltazár Dezső püspök, dr. Lindenberger János apostoli kormányzó, báró Vay László főispán, dr. Vásáry István polgármester, dr. Rugonfalvy Kiss István rector magnificus, dr. Ruffy Varga Kálmán felső házi tag, akad. igazgató, Sági Lajos rendőrfőtanácsos. Itt voltak ezenkívül az egyetemi tanács, az egyetemi tanári kar tagjai, valamint a debreceni kulturális intézmények vezetői, továbbá a társadalom előkelőségei. Dr. Tóth Tibor kerületi vezér vezetésével kivonult a Turul Szövetség nagyszériű fegyvermezett diszszáza is.

A vonatból kiszálló kultuszminiszter előtt először Sági Lajos rendőrfőtanácsos és dr. Székely Ferenc állomásfőnök jelentkezett, majd pedig dr. Vásáry István polgármester köszöntötte a kultuszminisztert.

— Én tudom, — mondotta többek között, — hogy a szellemi élet legnagyobb nehézsége az, ha anyagi korlátok közé akarják szorítani. Meg vagyok azonban győződve arról is, hogy a debreceni egyetemmel és a debreceni szellemi élettel kapcsolatban a nagy anyagi nehézségek ellenére is megtalálható Nagyméltóságod azt a módot, amely az igazságot, méltányosságot és a tradíciók tisz-

teletben tartását figyelembe veszi, akad. tanáregység és Vajna István segítségét.

Hóman Bálint kultuszminiszter válaszában a következőket mondotta:

— A mai nehéz időkben a magyar kultúra szolgáltatásban álló embernek az összes nagy, egységes és életképes intézmények fenttartására kell törekedni. Az egész magyar kultúra életét kell nézni, de tájékozódni kell az egyes intézmények életéről és a részletekről. Amikor személyesen jöttem ide Debrecenbe, kifejezést adtam annak is, hogy Debrecenben látom azt az egyik nagy szellemi központot, amelyből a magyar kultúra a jövő felé kisugárzik.

Az egybegyűltek viharos éljenzésekkel fogadták a kultuszminiszter szavát, majd dr. Ruzonfalvy Kiss István rector magnificus az egyetem nevében üdvözölte a minisztert, aki barátságos szavakkal mondott köszönetet. Utána a Turul Szövetség kerületi vezére Tóth Tibor gazd. akad. tanársegéd és Vajna István ker. főelővisezőmester, a diszszáza parancsnoka jelentkezett a miniszter előtt, aki ezután ellépett a diszszáza aréna előtt.

Az állomás előtt összegyűlt közönség lelkes éljenzéstől kísérve Hóman Bálint ezután felszállt a város fogatára és a vármegyeházára hajtatott, ahol a főispán vendége volt. Este a főispán a miniszter tiszteletére szűk körű vacsorát adott, Petry államtitkár az alispán, Szily államtitkár az egyetem vendége.

A kultuszminiszter debreceni látogatásának programja

Dr. Hóman Bálint kultuszminiszter vasárnap reggel 8 órakor szentmisét hallgat a diákmisszió majd ki-

Tekintse meg csillárjainkat

mert ha majd

sajátjának

tudja

és

otthonában felszereltet

sok öröme lesz belőle.

Közismert olcsó árakat közzé-
kölési időnyre lesz állítottuk.

1. lg. ampolna csiszolt üveggel P **7.30**

4. lg. modern csillár **11. —**

Részletre is árusítunk.

METEOR Csillárgyár

R. T.

Ferenc József-ut. 9. Bika mellett

A honvédelmi tárca költségvetését ezután a bizottság általánosságban majd részleteiben is elfogadta

lenc órakor a központi egyetem diszudvarán az ifjúsághoz nagy beszédet intéz a kultuszminiszter, — utána megtekinti a Tisza István Tulományegyetem központi épületét és a klinikai telepet. Délelőtt dr. R. Kiss István rector magnificus ad tiszteletére szűkkörű ebédet az Arany Bikában, délután pedig a m. kir. pallagi Gazdasági Akadémiát szemléli meg, amelyet rövidesen egyetemi fakultássá fognak emelni. A miniszter vasárnap este a dr. Baltazár Dezső ref. püspök által rendezendő vacsorán vesz részt.

Hétfőn délelőtt 10 órakor a küldöttségeket és mindazokat, akik tisztelegni óhajtának, fogadja (Audenciára jelentkezni a rectori hivatalban lehet.) A kultuszminiszter hétfőn délután az 5 óras gyorsral utazik vissza a fővárosba.

7 Pengős
HAVI RÉSZLETRE
KAPHATÓ, BÁRMELY-
RÁDIÓ SZAKÜZLETBEN

Orion-rádió
A 21. LAMPA 7016-os

Hétfőn délután 6 órakor lesz a Vitézi előadást a Déri muzeumban

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Előző híradásainkban beszámoltunk már arról a nagyszabású előadó-est sorozatról, amelyet Debrecen sz. kir. város vitézei a vitézi hadnagy vezetésével a vitézi hadnagy Pál altábornagy, vitézi szék kapitány védnöksége alatt rendeznek. Előadások keretében kívánnak beszámolni a vitézi rend hívatásáról, a ma vitézi életéről, a jövőben a revizió után a vitézi rendre váró feladatokról és a vitézi hagyományokról. A vitézeknek ezt a megmozdulását Debrecen hazafias közönsége nagy érdeklődéssel szemléli.

Az előadás sorozatának az első estéje április 24-én este 6 órai kezdettel a Déri-muzeum előadótermében lesz megtartva. Az előadói tisztet ezen az estén vitéz sepsibaoni Toókos Gyula huszárezredes, a VI.

számu vitézi törzsszék törzskapitánya vállalta.

Az előadói est műsora különben a következő: 1. Szabados: Nemzeti Hiszekegy... Előadja a vitézi Énekkar. 2. Megnyitó: Dr. vitéz Kovách Elemér kir. törvényszéki bíró, Debrecen sz. kir. város vitézi hadnagy. 3. A vitézség mint nemzeti fenntartó erény és a Vitézi Rend. Vitéz Sepsibaoni Toókos Gyula huszárezredes, a VI. sz. Vitézi Törzsszék törzskapitányának előadása. 4. Farkas Dezső: „Vitézek! Legények” Előadja a Vitézi Énekkar. 5. Vitéz Gyula Diák: Az ősi juss. Hajóvontatás. Szavallia vitéz Agárdy Zoltán vitézi várományos. 6. Ammer: Nem! Nem! Soha! Előadja a vitézi Énekkar. A vitézi Énekkart Szűcs Gergely zenetanár, karnagy vezényli. Belépődíj nincs.

Az osztrák kereskedelmi miniszter megtekintette a bánhidai villamoscentrálét

Bánhida, április 22.
Jakoncig dr. osztrák kereskedelmi miniszter és kísérete délelőtt Bánhidára érkezett. Simon Emil műegyetemi tanár tartott előadást az osztrák vendégeknek a bánhidai villamos erőmű felépítéséről, rámutatva azokra az okokra, amelyek a telep megépítését szükségessé tették. Előadása után az osztrák kereskedelmi miniszter és kíséretének bemutatták a villamos erőmű be-

rendezését. Délben Fabinyi kereskedelmi miniszter az osztrák kereskedelmi miniszter és kísérete tiszteletére ebédet adott. Ebéd után külön vonattal Budapestre utaztak. Utközben bemutatták a vendégeknek a Komárom-budapesti villamosított vonalat.

Budapesten délután 5 órakor Henner báró, budapesti osztrák követ teát adott a vendégek tiszteletére.

Anyagi támogatást sürgettek Debrecen idegenforgalmának propagálására az idegenforgalmi bizottság ülésén

Debrecen város idegenforgalmi bizottsága, amely nemrég alakult meg, dr. Vargha Elemér helyettes-polgármester elnöksége alatt ma tartotta első teljes ülését a város-házban.

Az ülés megnyitása után dr. Kuthi Sándor, a bizottság ügyvezető-elnöke beszámolt az idegenforgalmi ügyek állásáról. Rámutatott többek között arra, hogy Soportonban 50.000 pengővel külön részvénytársaságot alapítottak az idegenforgalom megszervezésére és ennek eredményeképpen a múlt évben 90.000 idegen látogatta meg Soportont. Budapest minden esztendőben 800.000 pengőt áldoz idegen célokra, de ennek a befektetésnek nem is van az eredménye, amit mindennél ékebben bizonyít a husvéti óriási idegenforgalom. Ezzel szemben Debrecenben egy fillér sem áll rendelkezésre.

Annál szomorubb ez, mert a miniszteriális hariságok és a fővárosi intézőkörök teljesen tisztában vannak Debrecen idegenforgalmi jelentőségével, s tudják, hogy a Magyarországra érkező idegen számára legérdekesebb látnivaló a Hortobágy. Legutóbb egész sereg külföldi nagyváros idegenforgalmi szervezete közölte, hogy nagyobb kiránduló csoportokat tudna hozni a Hortobágyra, azonban ehhez szükséges lenne, hogy Debrecen megfelelő

propaganda-füzeteket bocsásson közre. A magyar városok közönsége körében is élénk érdeklődés mutatkozik a Hortobágy iránt. Ilyen körülmények között az idegenforgalomért feltétlenül áldozatokat kell hozni. Jól kell kiszolgálni az idegeneket, olcsón, becsületesen kell el látni őket.

Győri mintára sürgősen ki kell adni az idegenforgalmi prospektust, amelyre a kereskedelmi miniszterium már ezer pengőt adott, azonban még legalább négyezer pengő szükséges. Az idegenforgalmi iroda fenntartására sincsen pénz, csupán a TÉBE adott erre a célra 500 pengőt és felajánlotta, hogy berendezi az irodát.

Balás Károly m. kir. kormányfőtanácsos értékes ajánlásokat adott arránézve, hogy a kereskedelmi kormánytól miképpen lehetne kieszközölni a Debrecen és Miskolc közötti jobb összeköttetést. Gál Samu azt ajánlotta, hogy a Debrecen-Miskolc közötti vonalon motoros vonatokat járassanak.

Ezek után dr. Milleker Rezső egyetemi tanár hangoztatta, hogy pontos térképekre is szükség volna. Kardoss Gyula és dr. Ady Lajos felelőse után Radó Rezső kijelentette, hogy a Kereskedelmi és Iparkanara az idegenforgalmi iroda számára helyiséget ajánl fel fűtéssel és világítással, a pénzbeli támoga-

Ismét érkezett üzletünkbe világhírű

Kalsbadi porcellán edény!

Siessen bevásárolni, míg a készlet tart!

Nagyáldozatok árán szereztük be az árut, hogy a közönség szükségletét kielégítsük.

Debreceni Üvegkereskedelmi Rt.

Telefon ; 11-75.

Rózsa u. 2.

Telefon ; 16-03.

tásról azonban csak később tud nyilatkozni.

Singer József azt tanácsolta, hogy Debrecenben rendezzék ipari és

mezőgazdasági kiállítást és vásárt. A bizottság az előterjesztett javaslatokat elfogadta és ezzel az ülés véget is ért.

Imrédy pénzügyminiszter Genfben fogja tájékoztatni a Népszövetséget Magyarország helyzetéről

Budapest, április 22.
Imrédy Béla pénzügyminiszter a jövő héten Genfben utazik a Népszövetség pénzügyi bizottságának ülésére. A pénzügyminiszter genfi utazásáról a következőket mondta a sajtó számára:

— A jövő héten, szerdán vagy csütörtökön utazom Genfben, hogy részt vegyek a Népszövetség pénzügyi bizottságának ülésén. Minden törekvésem az, hogy amikor a képviselőház plénuma a költségvetés vitáját megkezdi, újból itt legyek Budapesten.

— Természetesen megragadom az alkalmat — folytatta a pénzügy-

miniszter —, hogy Genfben az ott összeülő pénzügyi és gazdasági szakférfiakkal és közéleti tényezőkkel a lehetőség szerint fevegyem az érintkezést. Ami a pénzügyi bizottság tárgyalásait illeti, Magyarország helyzetével elsősorban Tyler negyedévi jelentése alapján foglalkozik a bizottság. Ez a jelentés már elkészült és a következő napokban nyilvánosságra kerül. A magyar helyzetet ezen az alapon fogja a bizottság tárgyalni és én is ebből kiindulva fogom majd tájékoztatni a Népszövetség pénzügyi bizottságát a magyar helyzetről.

A MANSZ nagyszabású akciója a magyar anyák szolgálatában

Kedden megnyitják az Anyák Iskoláját

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségének debreceni fiókjáé évek óta, husvét és pünkösd közötti időszakban „Anyák Iskolája” címen előadás sorozatot tart, melyet egész Debrecen nőközönsége a legnagyobb érdeklődéssel és figyelemmel szokott kísélni.

Ugy az előadók személye, mint a tárgy megválasztása a legnagyobb gondossággal, körültekintéssel szolgált történni, ezt bizonyítják a régebbi sorozatok fényes sikerei és ezt bizonyítja a most rendezendő „Anyák Iskolájá”-nak a programja is.

Mint köztudomású, a MANSZ debreceni fiókja élén most új vezetőség áll: egy páratlanul lelkes társaság, mely mindent megtesz a legjobb siker érdekében. Báró Vay Lászlóné, Lábos Béláné, Kovássy Kálmánné, dr. Fráter Pálné elnökök nevei a legteljesebb garancia arra nézve, hogy az „Anyák Iskolája” idej sorozata komoly értékeket képviseljen és kiérdemelve városunk hölgyközönségének bizalmát és érdeklődését.

Az Anyák Iskolájának nem az a célja, hogy néhány szórakoztató délutánt szerezzen a tagok számára; az idej sorozat nagyon is mélyreható, a mai nehéz idők problémáit megoldó témákat vett fel. Az előadók névsorát és előadásaik tárgyát a következőkben vázoljuk.

Pass László evangélikus lelkész a nemzetnevelésről; Szathmáry Ákos tanár az akarat neveléséről; dr. Bókay Zoltán egyetemi orvos-pro-

fesszor két előadásban a csecsemők helyes táplálásáról; dr. Karácsony Sándor fővárosi tanár az anyák öneveléséről; Konez Aurélné igazgatónő a leány lélek kialakulásáról; Szele Paula tanítónő a leány cserkészetről; vitéz Kőszeghy Frigyes hajduböszörményi Kálvineum igazgató a család válságáról; dr. Karl János piarista igazgató az állampolgári nevelésről fognak előadásokat tartani.

Az előadások április 25. és 28., továbbá május 2. és 5. napjain, tehát két egymásután következő héten, kedden és pénteken délután, pontosan fél 6 órai kezdettel a MANSZ Széchenyi utca 1. sz., I. emeleti dísztermében tartatnak meg; minden nap két-két előadás. Az előadások pontosabb beosztását esetről-esetre még külön is fogja közölni a MANSZ vezetősége.

Az első, április 25-én, kedden délután fél 6 órai kezdettel tartandó előadás programja a következő:

1. Pass László evangélikus lelkész: A magyar anyák szerepe a nemzetnevelésben, 2. Szathmáry Ákos tanár: Az akarat nevelése.

E nagyjelentőségű és kiváló értékű előadásorozatára előre is felhívjuk az olvasók szives figyelmét és érdeklődését. Belépődíj nincs.

Irdessen
a Debreceni Ujságban

A dollár

A dollár tegnap még egy egész világ valutája volt. Ha valaki értékálló, szilárd, arannyal egy értékű pénzt akart tárcájába tenni, trezorjába zární, akkor dollárt vett Newyorkban, Párisban, Sanghajban, épp úgy mint lent a Tüzföldön, vagy fent Alaskában. Ma pedig egy világ menekül a dollár elől. Ma már a valuták valutája is éppen olyan kertes, csökkenő értékű ingadozó fizető eszköz, akár néhány esztendő előtt a mi gyenge inflációs magyar koronánk volt. Az okokról, indítékokról lehet írni pénzügyi tanulmányt, nagyképi közgazdasági értekezést, konkluziókban el lehet jutni akár valami Bell Miklós-féle ködös teóriához, azonban nem lehet észrevétel nélkül elmenni ennek a roppant bukásnak erkölcsi és — miszerintünk — egyetlen igazi okozója mellett.

A huszadik század embere, a modern kulturlény, a civilizált felsőbbrendű ember maga fölé emelte a pénzt és a gépet s ezek az istenek úgy uralkodtak fölötté, akár a kanihái törzseken egy-egy szakálás, vígvorgó pófajú, nagy hasú bálvány. Mindegy volt, ha az ember nem dolgozott és éhenhalt, az lett csak fontos, hogy járjon és dolgozzon a gép. Nem számított, hogy a válság, a háború, nyomor rettentő forgó szele megingatott minden értéket, nem törődtek vele, ha éhség és szenvedés ölte meg az emberi lelket, az volt csak lényeges, hogy értékállandóságából ne veszítsen a pénz. Tíz esztendő alatt a nagy világban értékét veszítette a munka, a milliók élete, szántó-vető véres verejtéke, munkáskezdek építő ereje s ezeket a felmérhetetlen kincseket a bomlott lelki ember vakon és botorul hordta a Nagy Bálvány lábai elé.

A dollár bukásában, „felhígításában” vagy ha tetszik érték eszköknésében ezért kell meglátnunk ma egy jobb világ hajnal fényének ragyogását. Nem az infláció, nem a pénz mennyiség szaporítása, nem is az arany standard itt a döntő kérdés, hanem az hogy a pénz és a bálványok uralma hanyatlóban van. Tizenkétmillió munkanélküli könnye, szenvedése, a nyomor daránya a Mammonimádát Amerikát is meggyőzte arról, hogy nem az ember eszköz a pénz kezében, hanem az ember kezében kell olyan eszközé tenni a pénzt, hogy élet, munka, boldogság fakadjon nyomán. Roosevel elhatározása azért felmérhetetlen jelentőségű, mert ezt az erkölcsi tételt emeli valóságággá.

A bank uralom császárjainak a nagy vagyonok birtokosainak ime be kell látni, hogy amikor milliók és milliók veszítették mindenüket el, amikor nincs ember, aki rosszabbul ne élne, mint néhány év előtt, amikor mindenkinek földi javaiból elseppert egy darabot a válság, akkor nem lehetnek kiváltságosak, nem maradhatnak néhányan, akik fölötte állanak minden bajnak, minden nyomornak, akik milliókból filléret sem hajlandók áldozni azért, hogy mások is élhessenek, boldoguljanak.

Amerikában és szerte a világon a Pénz uralkodott eddig nemcsak az emberek, de az államhatalom fölött is. Most ezt az anyagias, zsarnok uralmat törte meg az amerikai államhatalom ereje és az a lelkiismeret, amely a milliók szenvedése nyomán felülkerekedett ennek az államhatalomnak birtokosaiban.

Amerika eddig csak egy szilárd valutát, most azonban egy roppant példát adott a világnak. És ha ezt a példamutatást mindenütt követni fogják, akkor csak örülni lehet dollár bukásának.

A magyarok türelme elfogyott, mondotta dr. Haendel Vilmos Ben Riley angol képviselőnek

A magyarság végül is önerejéből régi szövetségével együtt fogja a feltámadáshoz való jogát érvényesíteni

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A „Debreceni Ujság—Hajdúföld” már több ízben beszámolt Ben Riley angol képviselőnek debreceni látogatásáról, amely a magyarság egyik nagy barátjának hivatalos kiküldetését célozta. Előbbi híradásainkban már ismertettük a debreceni ut részleteit s most arra a nagyjelentőségű beszédre akarunk rámutatni, amelyet dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár, a Revíziós Liga debreceni elnöke mondott francia nyelven a képviselő tiszteletére rendezett vacsorán. Ez a férfias nyíltsággal elmondott pohárköszöntő hiánytalanul fejezte ki a magyarság álláspontját és ékes szavakkal hangsúlyozta az igazságtalan békediktátum által porig alázott magyarság élniakarását s a revíziós törekvés haladéktalan megvalósításának szükségességét.

Dr. Haendel Vilmos beszéde

Az Arany Bika Bocskay-termében rendezett vacsorán dr. Haendel Vilmos köszöntötte fel francia nyelvű beszéddel Ben Riley képviselőt.

— Képviselő Ur! — kezdte szavait. — Ön bizonyára mosolygó arcu emberekkel találkozott rövid magyarországi tartózkodása alatt. Biztosíthatom Önt, hogy ez a jókedv csak látszólagos és ne tévesszék meg ezek az arckifejezések. Leírhatatlan elkeseredés uralkodik a lelkiünkön...

— Képviselő Ur! Mi elvesztettük a hazánkat. Az ezeréves szép ország, amely sohasem akarta a háborút, nincs többé!

Haendel professzor ezután hangsúlyozta, hogy a vértanuhalált halt Tisza István gróf miniszterelnök az emlékezetes 1914. évi június 7-i tanácskozáson felemelte tiltakozó szavát a háború ellen. A régi szövetségesek közül megmaradt Németország és kisebb csontkítással Törökország és Bulgária is megmaradt, csak az a Magyarországot szabadták szíjjel, amely tegártatlanabb a háború felidézése terén. Rámutatott arra, hogy a trianoni békediktátum által agyoncsúított Magyarország gazdaságilag is tönkrement, de nem ez fáj legjobban annak a nemzetnek, amely sohasem volt materialista. Bennünket az keserít el legjobban, hogy területünknek kétharmadrésze s az azon élő magyar testvérek alantas kulturájú népek uralma alá került. Végetűl kéte az illusztris vendéget, hogy hasson közre az igazságos békerrevízió megvalósulásában s ezt sürgősen végre kell vinni, mert a magyarok türelme elfogyott s ha a békés úton végrehozott revízió el nem érkezik sürgősen, úgy a magyarság önerejéből — régi szövetségével, a németekkel együtt fogja a feltámadáshoz való jogát érvényesíteni.

A nagy tetszéssel fogadott, frapárs hatású beszéd, amelynek végén dr. Haendel Vilmos profszor pohárát Ben Riley-ra és Angolországra üritette, láthatólag óriási hatást tett az előkelő vendégre, aki válaszában kijelentette, hogy az igazság urban van, várjanak a magyarok türelmével és higjenek neki, hogy amint csak lehet, ki fognak eszközölni az

ezeréves Magyarország boldogulására.

Ben Riley és a Magyar revízió

A „Debreceni Ujság—Hajdúföld” munkatársa Ben Riley képviselővel kapcsolatban kérdést intézett dr. Haendel Vilmos professzorhoz, aki a következőkben volt szíves válaszolni: — Ben Riley, az angol parlament alsóházának tagja és MacDonald miniszterelnök egyik bizalmasa, a Labour Party egyik vezéralakja. Hatvanhat éves, kellemes külsejű ember, egyszerű, közvetlen természetű. Csak a megérkezés percében mutatkozott tartózkodónak, ami az angol temperamentumból következik, de rövidesen felmelegett s mindvégig a legszívélyesebb modorban s a legnagyobb lelkesedéssel érdeklődött a dolgok iránt.

— Ben Riley — folytatta Haendel professzor, — egyszerű családból származik. Édesapja kömives volt és ő már kilenc esztendőskorában egy textilgyárban dolgozott. Később könyvkötősegéd lett és harminc éves korában önálló könyvkötő műhelyt nyitott. Politikai szereplése 1892-ben kezdődött, amikor csatlakozott Keir Hardie-hoz, a Brit Független Munkáspárt megalapítójához. 1896-tól 1921-ig Hundersfield városi tanácsosa volt. A parlamentbe 1922-ben választották meg s azóta három cikluson keresztül képviselő. Egyik legbefolyásosabb tagja a Labour Party-nak.

— Különös előszeretettel viseltetik a kisebbségi kérdések iránt s 1923-ban Lord Noel Buxton társaságában a Balkánon folytatott tanulmányutat, azóta négy alkalommal látogott el a Szerbiába, Horvátországba, Macedóniába, Bulgáriába és Oláhországba. 1923 óta tagja az Interparlamentaris Unionnak, amelyben népi, gyarmati és agrikultrális kérdésekkel foglalkozik.

Elmondotta Haendel professzor munkatársunknak, hogy Ben Riley fanatikus harcosa a magyar igazságnak. A jugoszláviai állapotokról lesújtó memorandumot küldött az angol parlamentnek és minden alkalommal a trianoni békediktátum igazságtalanságait hangsúlyozta.

Debrecenről Nyiróbrányig

Munkatársunk ezután az angol képviselő debreceni utjáról érdeklődött.

— Mindenekelőtt megmutattuk neki a várost. Mint volt könyvkötőmesternek különösen megnyerték tetszését a kollégiumi könyvtár értékes kötetű könyvei. Bámulatos szakmíveltséggel ismerte fel az egyes korok könyvkötőstílusait s amikor a nagy magyar nyomorról beszéltem neki, Ben Riley kijelentette: „Lehet, hogy gazdaságilag nyomorban vannak, de kulturájuk hihetetlenül gazdag!”

— Érdekes fejezte volt Ben Riley látogatásának a nyiróbrányi ut. Autón vittük ki a trianoni határhoz, ahol megmutattuk neki a mondva csinált határokat, miközben egyre ismételtette:

— There is stupid! Hát ez ostobaság!

A képviselő állandóan magával hordta Alexander Powell „The dan-

- 1 kg. parkettbeeresztő-viasz japonika P -52
- 1 doboz 1/2 kgos „Crystal” elsőrendű parkettpasta „ -78
- 1 doboz 1/2 kgos „Crystal” folyékony parkettiszító és fényesítőszert kiváló minőség „ -90
- 1 drb. „Crystal” különleges finom parkett kocka „ -40
- 1 drb. 1/10 kg-os parkettfényesítő kocka „ -22
- 1 lit. nehéz benzín „ -52
- 1 drb. parkettkefe elsőrendű minőség 11 soros „ 148
- 1 doboz 1/2 kg-os kádpaszta „ -50
- 1 tüveg hőálló kályhaezüstöző 50 gr-os „ -68
- 1 drb. 00-as surolókefe magyar gyökér „ -18
- 1 drb. szőnyegkefe „ -82
- 1 drb. toilettekefe „ -82
- 1 drb. bartwisch 0-as gar. tisztító lószőr „ 168
- 1 drb. lábtörölő 00-as (japán) „ 126
- 1 kg. olajfesték prima fehér v. szürke „ 120
- 1 kg. „ (nem különleges színek) „ 1-
- (az olajfestékek doboz nélkül értendő)
- 1 kg. zománolakk (email) közép minőségű „ 2-
- 1 kg. borostyánlakk közép minőségű „ 2-
- 1 kg. brunolin prima „ 120
- 1 kg. butorlakk elsőrendű „ 2-

IZSAK JÓZSEF R.T.
Debrecen, Csapó ucca 17. szám

ger on the Danube” című művét és ennek adatait hasonlította össze a tapasztaltakkal.

Kellemes impressziók

— Ben Riley képviselő, — mondotta végül Haendel professzor. — igen kellemesen érezte magát Debrecenben. Kérdéseimre elmondotta, hogy egy év múlva ismét el fog jönni ebben a városba. Kellemesen lepte meg, hogy a környezetében levőkkel a legnehezebb problémákról anyanyelvén tudott elbeszélgetni. Itt jegyzem meg, hogy Debrecen város vezetősége a legmesszebbmenő előzékenységgel sietett a Revíziós Liga segítségére. A város nemcsak állandó képviselőtről gondoskodott, de másfélnapra autóját is felajánlotta s a Hortobágyon ebédet is adott Ben Riley tiszteletére.

Az angol parlament revíziós bizottságának kiküldöttje, aki debreceni látogatása alkalmával dr. Haendel professzort meghívta magához Londonba, gazdag tapasztalatokat gyűjtött nálunk. Adja Isten, hogy ez a látogatás is közelebb vigyen egy lépéssel legszentebb álmunk: a magyar feltámadás felé!

Dr. L. N.

ÜZLETI FORGALMA MEGNÖVEKSZIK, ha áruit lapunk hirdetései közt ajánlja.

Hatszáz pengőt rabolt el három útonálló egy nyugalmazott pénzügyőről

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Ujhelyi István nyugalmazott pénzügyőr, aki Debrecenben a Szent Anna utca 36. szám alatt lakik, feljelentést tett a nyirmihálydi esendőrségen, hogy Nyirmihálydi község határában három férfi megtámadta. A támadók kényszerítették Ujhelyit, hogy a pénztárcáját odaadja nekik. Ebből 600 pengő készpénzt kivettek, de a tárcában lévő

iratokat, igazolványokat visszaadták.

A megtámadott nyugalmazott pénzügyőr elég pontos személyleírást tudott adni a támadókról és elmondta többek között, hogy a rablók egyike magas szőke férfi volt, aki kopottos ruhát viselt.

A nyomozásba most bekapcsolódott a debreceni esendőrség is és minden remény meg van arra, hogy a támadókat rövidesen elfogják.

Meleg ünnepség keretében bucsuztatták el tisztviselő társai a nyugalomba vonuló Dr. Szabó Domokos postafőigazgatót

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A debreceni m. kir. postafőigazgatóság tisztviselői kara április 22-én, szombaton délelőtt, a postafőigazgatóság tanácstermében bensőséges ünnepség keretében bucsuzott el nagyrabecsült és általános szeretetnek örvendett kartársától, dr. Szabó Domokos postafőigazgatótól, a postafőigazgatóság évek hosszú során át volt vezetőhelyettesétől, akit a teljes, összegű nyugdíjra igényt adó szolgálati idő betöltése folytán a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ez év április végével, saját kérelmére nyugalomba helyezett.

A postafőigazgatóság díszes tanácstermében az ünnepi alkalomból a postafőigazgatóság összes tisztviselői megjelentek. Az igazgatóág vezetője, dr. Nagy Endre postafőigazgató meleg szavakkal méltatta a tényleges szolgálatból távozó főigazgató négy évtizeden át teljesített kiváló és érdemes működését és a személyzet megemlékezése jeléül értékes emléktárgyat és a tisztviselői kar ez alkalomra készült díszes csoportképét nyújtotta át az ünnepeltnek, aki meghatott szavakkal köszönte meg a kartársi szeretet és megnyilatkozását s fájó szívvel vett búcsút tisztviselőtársaitól.

Szombaton este a Gambrius-é-

teremben a távozó főigazgató tiszteletére bankett volt, melyen az igazgatóság tisztviselői és a helyi hivatalok vezetőin kívül a postafőigazgatósági kerület vidéki hivatalainak vezetői közül is számosan vettek részt.

A banketten dr. Nagy Endre postafőigazgató pohárköszöntőjében szívből jövő szavakkal mondott búcsúüdvözlést a távozónak, aki válaszában érzékeny szavakkal bucsuzott a szeretett kartársaktól.

Dr. Szabó Domokos postafőigazgató négy évtizedes szolgálatának nagyobbik részét a volt kolozsvári postafőigazgatóságnál töltötte, mindenkor elismerésre méltó tevékenységben. Erdély megszállásakor sok viszontagság után Debrecenbe menekült, ahol azóta mint a postafőigazgatóság vezető helyettese fejtett ki értékes munkásságot.

Dr. Szabó Domokos postafőigazgató megnyerő, rokonszenves egyéniségével, jó szívével és a pártatlan igazságszeretet jegyében végzett munkásságával a felsőbbrendű részéről mindenkor elismerést, a posta személyzete részéről pedig igaz megbecsülést és szeretet vívott ki magának.

Távozása a posta személyzete körében általános, őszinte sajnálatot vált ki.

Részegen hasbaszurta cimboráját egy cipőpucoló, a debreceni törvényszék két hónapra ítélte

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A múlt év június 9-én este véres verekedés történt Debrecenben, a József királyi herceg-utca elején. A Frenkei-féle borkereskedés udvarán Moszkovszki Lajos cipőpucoló borozgatott a délutáni órákban. Horváthok társaságában volt és borozgatás közben elbeszélgettek. Közben még malmoztak is este hat óráig. Az udvaron tartózkodott Farkas Miklós napszámos is, aki kissé ittas állapotban volt. Farkas szóba elegyedett Moszkovszkiékkal és egy nő miatt összetűzés támadt közöttük. Dulakodni kezdtek és Farkas Miklós kétszer egy pofon ütötte Moszkovszkit, hogy az kisesett az udvarról az úttestre.

Moszkovszki ezután elindult a Bika előtti cipőpucoló standjához, majd pár perc múlva egy gyerek futt hozzá azzal, hogy valaki hívja

a József királyi herceg-utca. Moszkovszki e' is ment és ott az utca elején ismét összetalálkozott Farkas Miklóssal.

— Mit akar még tőlem? — kérdezte Moszkovszki. Ebben a pillanatban elővette a kését is, hogy készenlétben tartsa ha esetleg Farkas ismét meg akarja őt támadni. Farkas megfordult s ebben a percben Moszkovszki a késével hasbaszurta. Farkas eszméletlenül esett össze az utcán. Moszkovszki pedig elre menekült. Farkas barátai bevonszolták a Vigszínház-mozi bejáratához, majd a mentőkért telefonáltak, akik első segélyben részesítették a súlyosan sérült embert, azután kiszállították a sebészeti klinikára, ahol azonnal műtétet hajtottak végre. Csak ez mentette meg Farkas Miklóst az életnek.

Mintegy másfél órával a szürká-

lás után Moszkovszki önként jelentkezett az egyik őrszeres vendőrnél, aki előállította és felvették a vallomását a rendőrségen. Szándékos emberölés kísérlete címén indult meg Moszkovszki ellen a bünvádi eljárás s az ügyben tegnap tartotta meg a főtárgyalást a debreceni törvényszéken a dr. Jeney Sándor elnökelete alatt működő büntetőtanács. A tárgyaláson a vádlott azazai védekezett, hogy Farkas ütötte őt meg először s mikor visszahívták a József királyi herceg-utca-ra, azt hitte, hogy Farkas megint tervez ellene valani. Izgatott volt és

kissé ittas is, ezért meggondolatlanul használta a kést.

Kihallgatták a sértettet és néhány tanút, de ezek valamennyien azt adták elő, hogy italosak voltak, nem tudnak tisztán visszaemlékezni az eseményekre. A törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása után súlyos testisértés vétségében mondtotta ki büntösnek Moszkovszki Lajost és ezért őt két hónapi fogház-büntetésre ítélte. Az ítéletben a vádlott és védője, dr. Szemere Antal ügyvéd megnyugodtak, a királyi ügyész azonban felébevezést jelentett az ítéletláblához.

Ismét súlyos vallomások hangzottak el a Fülöp-féle bűnper tárgyalásán

Hétfőn véget ér a debreceni főtárgyalás és Budapesten hirdetik ki az ítéletet

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Szombaton délelőtt folytatta a debreceni törvényszéken a dr. Horváth Géza budapesti törvényszéki tanácselnök elnökelete alatt működő büntetőtanács a Fülöp-féle bűnperben a folytatólagos főtárgyalást, amely iránt ezáltal az eddigénél is nagyobb érdeklődés nyilvánult meg.

Tegnap is a tanukihallgatásokat folytatták. Az első tanu özvegy Kiss Istvánné volt, aki előadta, hogy a férje Biharnagybajomban volt 1919-ben főjegyző, másodjegyző pedig Lázár Adolf. Lázár a konjunkturális időben állandóan biztatta férjét, aki azóta már meghalt, hogy kössön határidős üzleteket. A férje a biztatásnak engedett is és ilyen módon elveszítette száznyolcvan trillió koronát, az egész vagyonát. Lázár Adolfnak a debreceni Ipari Rt.-való összeköttetéséről semmit sem tud.

Felolvasták ezután az elhunyt Kiss István főjegyző vallomását. Ebben a főjegyző előadta, hogy Lázár Adolf jegyzősége alatt bizonyos ökör-manipulációkban vett részt, aminek az lett a következménye, hogy a csendőrök kísérték be Debrecenbe. Tudott arról, hogy Lázár telefonon beszélte meg a tözsdei üzleteit Fülöp Sándorral és Berger Györggyel. A határidős üzleteket Fülöppel közösen bonyolították le akkor is, amikor Lázár már megalapította a Felsőföldi Gabona-értékesítő Részvénytársaságot. Fülöp, bár semmi köze sem volt ehhez a céghez, a mérlegeket mégis saját maga kijavíttatta. Amikor a határidős üzletek nem sikerültek, utána járt a dolognak és olyan adatok birtokába jutott, amelyek alapján Lázár Adolf ellen megtette a feljelentést bünvádi úton és a tözsde tanácsnál is. Hogy ezeknek mi lett a soruk, arról nem tudott semmit.

A vallomással kapcsolatban Lázár Adolf kijelentette a tárgyaláson, hogy valótlanság az egész és Kiss István haragból tett ellene feljelentést. Különböző is ő nem biztatta Kiss az üzletkötésekre, sőt igyekezett lebeszélni őt erről. Dr. Gábor Jenő ügyvéd. Lázár védője ezután iratokat esatolt be, amelyek szerint a Lázár ellen tett feljelentések alaptalanok voltak.

Nagy József főkönyvelő kihallgatása következett ezután. Vallomása

lényegesen eltért a korábbi vallomásaitól, de azt most is előadta, hogy több ízben igazolatlan tételeket akartak vele könyveltetni. Ö erre nem volt hajlandó és jelentést is tett a dologról az igazgatóságnak. Azt is kijelentette ugyanekkor, hogy a könyvelés helyességéért nem vállalhatja a felelősséget. A mérleget Furkovics igazgató készítette minden alkalmával. Végül elmondotta, hogy az Ipari és Kereskedelmi Rt.-t egyáltalában nem látta rentábilis vállalatnak.

Kihallgatása után a védelem által bejelentett tanúk kerültek sorra, akik azonban nem tettek lényegbe vágó vallomást. Végül Béla, a Községi Takarékos Igazgatója semmire sem emlékezett vissza s így az ő vallomása perzselő adatokat nem szolgáltatott. Kihallgatása után dr. Horváth Géza elnök a főtárgyalást fel függesztette és annak folytatását hétfő reggel kilenc órára tűzte ki, amikor a további tanukat hallgatniák majd meg. Valószínű, hogy a hétfői napon már véget is ér a debreceni főtárgyalás s utána már ismét Budapesten fogják az iratokat ismergetni. Ott hangzanak el a perbeszéddek is s ott hirdetik ki az ítéletet, minden valószínűség szerint a jövő hét közepén.

Dr. Lengyel Zoltán előadása a róm. kath. leányklubban

Az Árpád-házi Boldog Margit leányklub népművelő előadása április 23-án délután 5 órakor a piarista reálgimnázium dísztermében. Előadja: dr. Lengyel Zoltán klinikai tanárségéd, műtőorvos „Testnevelés és testalkat orvosi vonatkozásai” címmel. „A pénz sorsa a mi sorsunk” című előadásra sikerült megnyerni dr. Antal Gábor ügyvédet, kinek népszerű előadásában volt már alkalma gyönyörködni a debreceni közönségnek. Előadásra kerül még dr. Zivuska Andor „Induló hajó” című költeménye, melodramára átdolgozva Szavalia Moritz Annus zongorán kíséri Márton Vera.

SÜRGŐSEN ELADÓ
ingóságait legjobban értékesítheti, ha lapunkban meghirdeti.

Tinódi Legujabb Krónikái

Az Leépítési Rémhírek Megvételéről Szóló Ének

Elbeszélem ezuttal ez énekben,
Hogy mi minden megesik az életben,
S jóllehet az szavak árja életlen,
Rengeteg bajt okozhat az véletlen.

Kultusz-tártza pénz-tárcáját gombolván,
Napisajtó kitalálta gondolván;
Aprítják az egyetemet, tsontolván,
Klinikákat beszűntetik romolván.

Hartzi hírek viadalra felkeltek,
Ellenzéki lappeldányok elkeltek,
Vezértzikkek kormány felé nyelveltek,
Szörös szüvek kárörömmel elteltek.

Kőzsa rémhír nekiment egy sor-háznak:
Klinikákat leütötte kórháznak,
Gör-tsöveket lentsételen gör-váznak,
Gyomormosók kathéterét poráznak.

Degredálnak mindent, amit szétvernek,
Gangok lesznek földalatti jégvermek,
Röntgen szobák fotografus-mütermek,
Az telepen földművelést művelnek.

Három napig szakadatlan' rémültünk,
Külömb-külömb rémhíreken épültünk,
Szaadgáltunk, öszveültünk, szétültünk,
Ijedtünkben ide-oda szédültünk.

Pertraktáltuk: megszűnik a' tserkészet,
Feloszlik az erdészet, a' kertészet,
Híreszteltük ama tervet, mint készet,
Zenede lesz: siketnéma intézet.

Uszodában birkanyáját usztatnak,
HÉV-síneken targontzákat kusztatnak,
Gáz-tsövekben méts-olajat tsusztatnak,
Száz pengőért cenzul tsak huszt adnak.

Basahalmi ös-kulturánk eltsorbul,
Hőforrásunk az Kősélybe eltsordul,
Déri házát kiütik az kü-sorbul,
Fehér golyót leveszik az műsorbul...

Likvidálják az erdei Veientzét,
Stádijomból tsinlnak egy szelentzét,
Tzefre-kádnak tszik meg az medentzét,
Öngyújtónak az kremáló kementzét...

Igy esett az riadalom pár naptya:
Meg es írta tsonkahonunk pár laptya,
Párt nélküli ellenzékek párt-laptya:
Mégse tsökkent az kultura árlaptya...

Szürkén adam énekemet s nyersen be,
Nem mártottam pennahegyem' herzenbe...
Jómagam is résztsveszek az versenbe':
Humoromat likvidálom versenbe'!

LISZTIUS.

Kipattanó szikrától meggyult a ruhája és halálraégett egy téglási kisleány

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Tragikus szerencsétlenség történt
tegnap Téglás községben. Sipos
Róza hatéves kisleány a szülei tá-
vollétében a konyhában tartózkod-
ott és a tüzhely mellett ült le. Köz-
ben a kályha ajtaján egy szikra ki-
pattant, amittől a kisleány ruhája
lángra kapott. Amikor a szülők ha-

zaérkeztek, akkorra már a kisleány
eszméletlen állapotban volt a föld-
dön, teljesen összeégett testtel.
Azonnal orvost hívtak, de már nem
lehetett a gyermeknek segíteni, aki
még aznap kiszenvedett. A tragikus
szerencsétlenségről értesítették a
csendőrséget, majd a debreceni ki-
rályi ügyészséget is, amelynek in-
dítványára dr. Preineszberger Jenő
táblabíró, vizsgálóbíró elrendelte a
holttest felboncolását és megindí-
totta egyuttal a vizsgálatot annak
megállapítására, hogy a kisleány
haláláért kit terhel a felelősség.

AKASÜGYBEN

a legjobb tanács-
adó apróhirdetési
rovatunk.

Ezer pengőt ítélték meg a bicsérdista ügyvédnek a 12.000 méteres marathoni futásért

Bejeleződött a nádudvari fogadás körüli pereskedés

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
A Debreceni Ujság—Hajdúföld
több ízben is beszámolt arról a kül-
lönös sporteseményről, amelynek
másfél évvel ezelőtt egy kaszinói
fogadás volt az alapja. Dr. Bene-
sóczy István nádudvari ügyvéd, aki
pár évvel ezelőtt Karcagról került
Nádudvarra, összeismerkedett dr.
Domokos Ferenc orvossal, 1931 má-
jusában a nádudvari kaszinóban ső-
rözött dr. Domokos egy társaság-
ban s ekkor ellátogatott hozzájuk dr.
Benesóczy István is, akiről közta-
domású volt, hogy bicsérdista. A
társaság előtt azt hangoztatta, hogy
ő a bicsárdista koszt következtében
olyan életerőben van ötvenhat éves
kora ellenére is, hogy egyfolytában
le tud futni akár tizenkét kilométert
is ötnegyed óra alatt. Dr. Domokos
hitetlenül csóválta a fejét, majd pe-
dik, amikor Benesóczy erősítette
ezt a kijelentését, fogadást ajánlott
fel, amely szerint ezer pengőt ad
Benesóczyknak, ha ötnegyed óra
alatt a debreceni DEAC sportpályán
lefutja a tizenkét kilométert. A fo-
gadást írásba is foglalták és megál-
lapodtak abban, hogy 1931 május
30-án köteles dr. Benesóczy a ti-
zenkétezer métert lefutni tanuk előtt,
amikor is jelen lesz maga dr. Do-
mokos Ferenc orvos is.

Marathoni futás ezer pengőért

Május 30-án be is jöttek Debre-
cenbe, a tanukkal együtt. A DEAC
pályán dr. Benesóczy starthoz ál-
lott és miután dr. Domokos stop-
polta az időt, megkezdte a kisebb
mértékű marathoni futást, Domokos-
nak óra volt a kezében s úgy ki-
sérte az egyes köröket. Amikor a
köröknel Benesóczy Domokoshoz
ért, minden egyes alkalommal vigán
nyert feléje a kezével. Még nem telt
el egészen az ötnegyed óra, amikor
Benesóczy már lefutotta a tizenkét
kilométert dr. Domokos legnagyobb
bárára. A tizenkétezredik méter-
nél odakiáltott a pályáról az ügyvéd
az orvosnak:

— Adjak még egy kör ráadást?...

Azt nem hallotta, hogy mit felelt
az orvos, annyi azonban tény, hogy
még egy felesleges kört is lefutott
s így a kikötött távolságon felül
még hatszáz métert tett meg. Ezzel
a fogadást megnyerte. Dr. Domokos
azonban nem volt hallandó megfi-
zetni az ezer pengőt, mert szerinte
az egész dolog komolytalan volt s a
fogadást ő borozgatás közben tette
meg. Benesóczy viszont nagyon is
komolyra vette a dolgot és kijelen-
tette volna, hogy nem futott volna,
ha dr. Domokos nem ajánl fel neki
ezer pengőt. Az ügyből polgári per
lett, amelyet dr. Domokos két fórum
is megnyert. Ujrafelvétel foly-
tán ismét a debreceni törvényszék
elő került az ügy, amelyben a múlt
nap tartotta meg a tárgyalást dr.
Almássy László tanácsa.

Vallomások a fogadásról és a futásról

A tárgyaláson megjelent úgy dr.
Benesóczy István, mint dr. Domo-
kos Ferenc orvos, akinek az ügy-
vádje dr. Pajor Kálmán volt. A tör-
vényszék az új tanuk közül első-
nek Törös Károly debreceni tanítót
hallgatta ki, aki előadta, hogy jelen
volt a májusi nagy futáson a DEAC

pályán. Előtte egyezkedett Domokos
Benesóczyval, majd a futás tartama
alatt dr. Domokos kissé izgatottan
viselkedett. Állandóan óra volt a
kezében, amikor pedig megtörtént a
tizenkétezerhatszáz méter lefutása,
melegen gratulált dr. Benesóczy-
knak.

Bodnár Lajos volt a következő
tanu, aki jelen volt a fogadás meg-
kötésekor. Tudomása van arról, hogy
amikor Domokos észrevette, hogy
Benesóczy komolyan veszi a sörö-
zés közben tett fogadást, kijelen-
tette, hogy az egész dolog komoly-
talan s neki nincsen ezer pengője ilyen
célokra. Domokos csak azért jött
Debrecenbe május 30-án, hogy tanuk
előtt is megmondja Benesóczyknak,
hogy a fogadást nem állja. Az ügy-
véd azonban ekkor már nem volt
hallandó visszavonulni. Ugyanilyen
értelmű vallomást tett Tóth Jenő is.

Fuss fiam ha akarsz...

A tanukihallgatások után ismét
dr. Benesóczy Istvánt hallgaták
meg. Elmondotta, hogy tulajdonké-
pen nem fogadás volt az ügy, ha-
nem szabályszerű díjkötés, amit
írásba is foglaltak. A DEAC pályán
valóban vissza akart Domokos lépni,
ő azonban kijelentette, hogy már
nem áll módjában visszalépni. Do-
mokos a finisnél is jelen volt s ami-
kor odakiáltotta neki, hogy fusson-e
még hatszáz métert, Domokos vissza
kiáltotta:

— Bámom is én, akármit csinálsz!
Végül elmondotta, hogy azért nem
léphetett vissza a futástól, mert bicsér-
dista társai szinte követelték, hogy
most már tegyen eleget vállalt sport-
kötelezettségének.

Dr. Domokos Ferenc a kihallgatása
során azt adta elő, hogy ő az ügy-
védet a DEAC pályán figyelmeztet-
te, miszerint a fogadás nem volt
komoly s neki nincs ezer pengője
ilyen célokra. Erre azonban az ügy-
véd kijelentette, hogy ő mégis futni
fog, mert szerződés van közöttük s
ő annak eleget akar tenni. Erre Do-
mokos ezt válaszolta:

— Hát fuss, fiam, ha akarsz. Én
nem törődöm vele... Ezzel meg is
kezdődött a futás.

Benesóczy megnyerte a pert

A tanuk kihallgatása után a tör-
vényszék mintegy félórás tanácsko-
zás után meghozta az ítéletet s he-
lyet adva a felperes keresetének, meg
ítélte részére a kikötött ezer pengőt
és azonfelül száz pengő perköltsé-
get. Az ítélet indokolásában a tör-
vényszék megállapította, hogy dr.
Domokos és dr. Benesóczy között
nem fogadás, sem munkásszerződés,
hanem egyszerű díjkötés volt. --
Azzal pedig, hogy dr. Benesóczy a
kikötött tizenkétezer métert lefu-
totta, eleget tett vállalt kötelessé-
gének s így a kikötött ezer pengő
öt joggal megillejt.

Ezzel az ítélettel tehát véget ért
a különös körülmények között tör-
fent debreceni marathoni futás s az
ötvenhat éves bicsérdista ügyvéd
megkapta végre fáradozásáért jogos
és méltányos elismerését, az ezer
pengőt.

SÜRGŐSEN ELADÓ

ingóságait legjobban értéke-
sítheti, ha lapunkban meg-
hirdeti.

Szenzációs eredménnyel járnak a Neuber-léle gyermekvizsgálatok

Nemzetvédelmi harc a magyar egészség szolgálatában Dr. Neuber Ede professzor keddi előadásán számol be a vizsgálatokról

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
A „Debreceni Ujság—Hajdúföld” már jelentette, hogy április 25-én, kedden délután 6 órakor dr. Neuber Ede egyetemi tanár, a Tisza István Tudományegyetem prorektora és dr. Vásáry István polgármester közegészségügyi kérdésekről fognak előadásokat tartani a Déri-muzeum dísztermében. Ezzel kapcsolatban már ezúttal rámutathatunk annak az országos jelentőségű akciónak az eredményére, amelyet a Tisza-egyetem tudós professzora, dr. Neuber Ede tanár az iskolás gyermekek megvizsgálása által ért el.

Dr. Neuber Ede professzor kedden délután a gyermek-vizsgálatok második évének eredményeiről fog beszámolni.

Neuber professzor vizsgálatai

A tudós professzor rá fog mutatni arra, hogy az orvoskari telepen a gyermekvizsgálatokat már 1930—31-ben megkezdte. 1909 első osztályos elemistát vizsgáltak meg egészségügyi szempontból. A vizsgálatok most már két éve folynak s általuk nemcsak a gyermek egészségügyi állapotát lehet megismerni, hanem az alkati, vagy még inkább fertőző betegségekből.

Családtagjaiknak főleg szüleiknek az egészségi állapotára is következtetni lehet.

A családtagok fertőző betegségeinek tetemes részét ezzel a módszerrel sikerült felkutatni és újabb klinikai vizsgálat után kezelés alá venni. Az első évi vizsgálatok általános egészségi szempontokra, továbbá vérbejára, gümökörre, kankóra, trachomára, rühességre, belférgesekre és bórparazitákra, ugyisint a köztakaró és belső szervek egyéb kóros elváltozásaira, a fogak állapotára, anthropometriai méreteire, röntgenleletre, lakásviszonyokra s a beteg tanulók hozzátartozóinak egészségi állapotára vonatkoztak. 1931—32-ben ezek még kiegészítést nyertek szemészeti, nőgyógyászati vizsgálatokkal, továbbá vércsoport-meghatározásokkal s így a vizsgálatok a biológiai telekkönyv fogalmát méginkább kimerítették.

Meg kell a syphillist előzni

Igen nagy jelentőségűek a syphilliszvizsgálatok. A syphillisz betegek nagy része ugyanis elfitkolja a betegséget, sokan pedig nem is tudnak arról. A syphilliszben szenvedő, vagy arra gyanús gyermekek családját megvizsgálták, különösen nagy gondot fordítottak az anyák vizsgálatára, hogy alkalpos gyógykezelésben részesítve későbbi gyermekeiket már egészségesen hozhassák a világra. A vizsgálatok során az első évben annyi syphillisz anyát kutattak fel, hogy az

a nyolc és félmillió Magyarországon viszonyítva egy tanévben 3000 syphillisz anyát jelent

— Rendkívül fontos, — mondotta Neuber professzor, — hogy ezen a téren minden preventív intézkedést megtegyenek a hatóságok. Az alföldi falvak nagy részében az orvos meg a szüléskor sem látja az anyát. Ez az oka, hogy a syphillisz szülések köyetkeztében rengeteg sok a nyomorék, beteg gyermek.

A vizsgálatok alkalmával biztosan

syphillisznek minősített 36 tanuló, a megvizsgáltak 2,2 százaléka.

Gyanúsak minősített 43 tanuló, vagyis 2,88 százalék. E helyen kiemelte az előadó Debrecen város nagy ál-

Egy tuberkulotikus gyermek télára alatt megtörténhet az osztályt

Erdekes része lesz dr. Neuber Ede előadásának a tuberculosishoz vonatkozó rész. Rámutatott arra, hogy a tuberculosist, ha valahol, úgy az I. osztályos elemistáknál lehet megelőzni. Az 1930—31. évi vizsgálatoknak egyik legsomorubb látványa volt, hogy az aktív nyílt tbc-ben szenvedő gyermekek bejutottak az iskolába.

Ahol félóra alatt megtörténhetik összes társalkát

Nyílt tüdőkaavernás gyermeket tehát nem szabad beengedni a nyilvános iskolába.

A klinikai, röntgen és allergiás vizsgálatok során az elmúlt tanévben megvizsgált

1612 tanuló közül 322-nél találtak gümökörös folyamatot a tüdőben, ez utóbbiaknak 21,1 százaléka pedig aktív tbc-ésnek bizonyult

Feltűnő, hogy a város egyes fekvései szerint a gümökörös fertőzöttségében az évben ugyiszólván ugyanazokat az arányszámokat tüntette fel, mint tavaly. A nagyerdő felé eső (száraz, homokos) városrészt nyújtotta a legkedvezőbb képet, míg a legkedvezőtlenebbet a pályaudvar agyagos, nedves környéke. Ez a megoszlás a város jövőendő építkezése szempontjából nem hagyható figyelmen kívül.

Környezettanmányok a gümökörös fertőzöttségek terén

Neuber professzor ismertetni fogja azt az óriási munkát felelő vizsgálati eredményt, amely a környezet és a gümökörös fertőzöttség közötti összefüggést mutatja meg. — 1520 lakást vizsgáltak meg.

Az eredmény megdöbbentő adatokat nyújt a pince- és kislakásokra, továbbá a nedves szűk és zsúfolt lakásokra.

Megvizsgálták a lakások világosságát, ablakainak méreteit, amelyek mind fontosak a fertőzöttség szempontjából.

A belférgévizsgálatok eredménye szerint 1930—31-ben a gyermekek 43,5 százalékában találtak belférgest. Ez a következő évben 23,5 százalékra csökkent, ami nagyrészt annak köszönhető, hogy az előző évi vizsgálatok ezekre a betegségekre is felhívták a szülők figyelmét. A piszkos gödrökkel bíró házakban kétszeres a belférgé-fertőzés.

30 százalék tetves gyerek...

Bőr és ivarszervi betegségek az 1612 tanuló ny ekekely százalékában fordultak elő, hogy az adatokat nem volt szükséges statisztikailag feldolgozni. A tisztasági vizsgálat során tisztának találtatott 891 tanuló. Piszkos volt 17, sorketelés 30,6, férges által megcsipett 22,8 százalék.

A tetveség arányszáma meg-egyezik a tavalyival

Ennek a népbetegségnek leküzdése pillanatig sem tűrhet habasztatást —

dozatkészségét, amellyel nemibeteg-gondozó létesítésére már erre az évre 7000 pengőt állított be költségvetésébe, ami már a közeljövőben óriási előnyt fog jelenteni a nemibetegségek leküzdése terén.

mert a számadatok csak diszkreditálják a magyar nép tisztaságérzetének jó hírnevét. Neuber professzor megjegyezte, hogy a köztakarónak tetvek által való izgatása káros az idegrendszerre is. Első teendő, hogy az iskolákban kötelezővé kell tenni a rövidhaj-viseletet. Igen nagy jövő vár e

Minden betegség terén megelőzéssel lehet segíteni

Neuber professzor hangsúlyozza, hogy a betegségek leküzdését megfelelő prevencióval lehet elérni. Az iskolába kerülő egészséges gyermeket beteg társai egy-két perc alatt fertőzhetik.

Be kell vezetni az egészségügyi sorozást az iskoláknál is éppúgy, mint az a katonaságnál, vagy a biztosításnál megvan.

A vizsgálatokat ki kellene terjeszteni az ország egész területére és a súlyosan fertőzött gyermekeket mindaddig nem volna szabad iskolába engedni, amíg azokat ki nem gyógyították. Nagyobb városokban külön iskolákat kellene felállítani gümökörös gyermekek részére. Akik a kötelező vizsgálatokat az „ember, örendelkezési joga” szempontjából ellenzik, gondoljanak arra, hogy a himlőoltás már régóta kötelező, miért ne lehetne tehát a gümökörös és syphillisz vizsgálatokat is kötelezően elrendelni s ezzel a gyermekek ezreit megmenteni az életnek. A fertőző betegségek nemcsak a beteg gyermekek egészségét rontják meg, hanem állandó veszedelmet jelentenek a környezet számára is

Példát kell venni az állatvédelemlről

Neuber professzor rámutat arra is, hogy nemcsak nálunk, de a külföldi államok nagy részében is az állatvédelem ma már jóval fejlettebb fokú van, mint az emberi egészség védelme. Az állatvédelem abban is kifejezést nyer, hogy vételkor és eladásakor mielőtt az állat új környezetbe jut, az eladónak állatpasszussal kell igazolnia, hogy a kinált állat egészséges.

A japán hadsereg nem támad tovább Kínában

Tokio, április 22.
A japán csapatok parancsot kaptak, hogy szüntessék be a hadműveleteket a Nagyfalról délre, mert illetékesek véleménye szerint a jeholi határt már

betegségek leküzdésében a tündérgyógyasággal elővárazolt strandfürdőnek. Vizsgálatok folynak még nőgyógyászati alapon és gonorrhéára is megvizsgálták a gyermekeket.

Szemészeti, fül, orr, gége fog-vizsgálatok

A tudós előadó ezután ismertetett a szemészeti vizsgálatok eredményét. 1325 megvizsgált gyermek közül normális leletet kapott a Kreiker-klinikán 94,3 százalék. Hetvenöt hibás leletű közül nopia 4, hypermetropiás 14, astigmias 20, conjunctivitis 12, blepharitis 21, és eozmias 4.

A szemészeti vizsgálatok kiterjedtek a trachoma és a gonorrhéa felkutatására is.

Ilyeneket azonban örvendetes módon egyetlen egyet sem találtak

Igen érdekes adatokat tüntetnek fel a Verzar-klinikán végzett fül-, orr- és gégevizsgálatok az egyes betegségekre vonatkozólag. A fogvizsgálat eredménye: 1612 tanuló közül 1121, tehát 80 százalék hibás fogazat.

Miért nem kapnak ehhez hasonló igazolványt az iskolás gyermekek is.

Budapesten az iskolaorvosi egészségügyi intézmények működése ma már a legszigorubb kritikát is kiérdemli. Ugyanez nem mondható el a vidékről, anoha a hatósági és iskolaorvosok ott is nagy munkát végeznek. Az a fontos, hogy a vizsgálatokból gyermekeknek, szülőknek, országnak haszna legyen. A preventív irányú szakorvosi és laboratóriumi vizsgálatoknak az iskolaorvosi vizsgálatokkal ki kell egymást egészíteni.

Milyen legyen az egészségügyi sorozás?

Neuber professzor elve, hogy syphilliszben, gonorrhéában, tuberculosishoz és trachomában szenvedő gyermekeket mindaddig, amíg betegek, nem szabad beengedni a nyilvános iskolákba.

Az iskola előtt „egészségügyi sorozás”-ra több lehetőség kínálkozik. Először a mintajárások kiépítése, vándorszakorvosi bizottságok megszerzése, hatósági és iskolaorvosi vizsgálatok és végül

az országban tíz-husz vizsgáló központ felállítása.

Ez nem jelentene nagyobb kiadást állambiztosításunk költségvetésében. — Debrecenben például az első elemisták megvizsgálására 8—10 szakorvos évente elegendő.

Legújabb nemzedékünk egészségének ápolása a legszentebb feladatok közé tartozik. Ezért küzd Neuber professzor, aki a gyermekvizsgálatok hatalmas akcióját megszervezte. Keddi előadását, amely ennek a munkásságnak lesz összegezése, városzerte óriási érdeklődés előzi meg

A SZOCIÁLDEMOKRÁCIA IGAZI ARCA

A marxizmus halálos ellensége a polgári társadalomnak**A Debreceni Ujság-Hajdúföld cikksorozata a vörös veszedeletről - A polgárság és munkásság felvilágosítása**

(A Debreceni Ujság tudósítójától)

A marxizmus meghalt! Kint a nagy világban ma már kétségbevonhatatlan bizonyossággal állapítják meg, hogy a szociáldemokrácia és bolsevizmus teljes csődöt mondottak. Oszkországbán a fascista forradalom söpörte el a vörös világrontás esökönyöseit. Németországban a nemzeti szocializmus diadalmas seregei tiportak végig a bolsevizmuson és a szociáldemokrácián. Angliában nemzeti lobogót emelt a földre vezető tömegek fele fölé a szocialista párt egyik vezére. Franciaországban a nacionalizmusnak volt kénytelen behódolni a szociáldemokrácia, Oroszországban a marxj elméletek roppant kísérleti telepén teljes csőd előtt áll a szocialista gazdálkodás.

Egyedül Magyarországon nem látják még kellő megvilágításban a való helyzetet. Itt még vannak ugynevezett „polgárok” akik azt hiszik, hogy a szociáldemokrácia valami féltelmes hatalom, itt még akad polgári sajtó, amely minden áron megőrzendőnek, konzerválandónak tartja a szociáldemokrata pártot, mert azt hiszi, hogy utána bolsevisták — vagy ami szerinte rosszabb — horogkeresztesek jönnek. És — ami legfontosabb, — itt van még egy kicsiny és egyre fogyatkozó munkás tömeg, amely elszédítve, szavak mákonyától mérgezten ma

A szociáldemokrata párt sokkal közelebb áll a bolsevikokhoz, mint a legradikálisabb polgári párthoz

Az első cikk annak a polgárságnak szól, amely azt hiszi, hogy ha nem lenne szociáldemokrata párt, akkor okvetlenül a bolsevikok következéznének a mérsékelt marxisták után. Ezek a jámbor barzoók elfelejtik, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt, — amikor még lehetett, — nagyon is nyíltan, nagyon is bátran bevalloita igazi céljait. Ennek bizonyítására álljon itt a Népszava 1918 évi december 22-iki számából „A szocialisták és a polgári társadalom” című cikk.

Valósággal komikus, hogy a polgárság és a polgári sajtó a szociáldemokráciát szerelné rendőrül, és csendőrül felhasználni a polgári társadalom megvédésére és konzerválására. Aki a szociáldemokrata munkásság nézetét, osztálytudatosságát és kívánságait ismeri, az csak nosolyogva olvashatja azt a sok képtelenséget, amikkel díszesretil és magasztolással, hízlegésül és rábe-

is azt gondolja, hogy a szociáldemokrata pártot csupa angyalok és ember fölötti emberek irányítják valami egészen csodálatos és égi becsületességgel, önzetlenséggel, egyedül a munkásság javáért élve és halva.

Cikksorozat a munkásság felvilágosítására

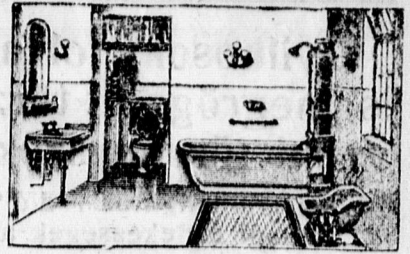
A Debreceni Ujság-Hajdúföld, amely minden időkből kemény és nyílt sisakkal harcolt a marxizmus ellen, a mai nappal egy cikk sorozatot kezd, amelyben meg fogja világítani, — egy részt az ugynevezett polgárság felé, — hogy mit várhat akkor, midőn ostobán és rémülten a szociáldemokrácia felé kacsintgat, másrészt rá fog mutatni — a munkásság felvilágosítása céljából azokra az álláspontokra, amelyek jelenleg az egyedül valónak hitt pártban uralkodnak és hovatovább napról napra világosabban igazolják, hogy a vörös vezérek célja nem a munkásság jóléte, hanem az egyéni érvényesítés, egyéni gyarapodás volt, amire élénk példa a debreceni szociáldemokrata szervezet egyre jobban kiélesedő belső válsága, a napról-napra felmerülő esunya botránvok sorozata, amelyben ma már sikasztással és váltó hamisítással vádolják egymást a szervezet vezetőit.

szélésül a polgári sajtó a szociáldemokrata munkásságot elárasztja. Még több tudatlanságot és tájékozatlanságot árul el a polgári társadalom, mikor azt képzeli, hogy a

szociáldemokrata párt közelebb áll a polgári pártokhoz, mint a bolsevikokhoz. A magyarországi szociáldemokrata párt helyteleníti a bolsevikok felépését, küzd külön pártalakító törekvéseik ellen, de lényegénél fogva sokkal közelebb áll a

Halálos ellenségei vagyunk a polgári társadalomnak — írja a Népszava

Veszedelmes illúziókat táplál a polgári társadalom, — írja tovább a Népszava, — ha nem veszi észre, hogy a szociáldemokrata párt minden ízében tagadása a polgári társadalomnak. Mi még nem felejtettük el, hanem most is valljuk Babel híres és hallhatatlan mondását: „Mi halálos ellenségei vagyunk a polgári társadalomnak.” A polgári társadalommal nincs és nem is lehet semmi belső közösségünk, még akkor sem, ha a forradalom vívmányainak biztosítására egy uton haladunk is a polgárság balszárnyával. Mi nem is kívánjuk elhítenni a polgári társadalommal, hogy mi a polgári társadalom fentállítására veszeltyelen elemek volnánk, hanem ma is valljuk és hirdetjük a kommunista kiáltvány befejező mondatát: „A kommunisták nem titkolják nézetüket és szándékaikat. Nyíltan hirdetik, hogy céljaik csakis minden eddigi társadalmi rend erőszakos felbontásával érhetőek el. Reszekessenek az uralkodó osztályok egy kommunista forradalomtól. A proletároknak a társadalmi rendben lán-

VIZVEZETÉKI ÉS EGÉSZSÉGÜGYI CIKKEK KAPHATÓK:**SESZTINA LAJOS VASKERESKEDÉSÉBEN**

bolsevikokhoz, mint akár a legszélsőbb és legradikálisabb polgári párthoz.

caikon kívül nincs mit elveszteniök. Nyerhetnek cserébe egy egész világot. Világ proletárjai egyesültek!

A Végcéliban nincs különbség a szociáldemokrácia és bolsevizmus közt

A szociáldemokrata párt, — vallja be nyíltan a Népszava, — soha nem is titkolta, hogy igenis meg akarja dönteni a polgári társadalmat és annak alapját a magántulajdon. Meg kell állapítanunk, hogy éppen a szocializmus nagy végcéljaiban nincsen különbség szociáldemokrata és bolsevikok között. Egyformán kívánják a kollektív társadalomnak, a kommunizmusnak megvalósítását, egyformán a munkásságtól politikai uralmában látják a szocializmus megteremtését. Előfeltételeit és egyformán az osztályharc útján kívánjuk vezetni a proletárságot. Mindebben nincs különbség szocialisták és bolsevikok között, ellenben áthidalhatatlan szakadék tátong szocialisták és polgárok között.

„Tempó különbség”

A teljes cikk ezután még azt fejtegeti, hogy milyen tempóbeli különbség van szociáldemokrata és bolsevikok között. Végül azonban ismételtlen lestegezi félreérthetetlenül és világosan:

„Mi nem akarunk konzerválni a polgári társadalmat és amikor a barzoók félelmében dicséretekkel halmoz el bennünket, mi kétszeres éberséggel és következetességgel eleventjük fel Babel szavalt:

„Mi szocialisták halálos ellenségei vagyunk a polgári társadalomnak”.

A magyar polgárnak és annak a polgárnak is, aki a hitlerizmustól reszkelve inkább baloldali uralmat óhajt, jó emlékezetébe kell vésni ezeket a szavakat. Nem szabad meg tévegni azáltal, hogy a vörös vezérek ma mást hirdetnek, mint akkor. Mikor módjuk, alkalmuk szabadságuk volt hozzá így mondták meg a maguk igazságát.

A következő cikkeink arról fognak beszámolni, hogy ugyanezek a vörös vezetők ilyen őszinték, becsületesek és igazságosok voltak-e, amikor a munkásság erkölcsi és anyagi javait kezelték.

60 Olcsóbban türdik 60**Margit fürdőben**

mint odahaza saját fürdőszobájában.

Gőzfürdő 60 fill. Szalon kádfürdő 70 fill

Gyermekjegy 30 fillér.

A villamos kalauzoknál

oda- és visszautazásra jogosító jegy

80 fillérért kapható.**60 Kiszolgálás 10 f. Tyukszemvágás 20 f. Massage 20 f. 60**

ÜZLETI FORGALMA MEGNÖVEKSZIK, ha árúit lapunk hírdetéseit közt ajánlja.

Gyilkosok, tolvajok, rágalmazók és megrögzött törzsvendégek a debreceni törvényszék tárgyalótermében

Eleven „fülhallgató rádió” az ajtón kívül — Minden-napi érdekességek a törvényszék életéből

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)

Régen kilenc óra. Most indul meg az élet a törvényszéken. Valóságban buszjárás van a lépcsőházban. Emberek, akik az igazságot keresik, vándorolnak napról-napra a homályos folyosókon. Csaknem annyian vannak, mint az ügyvédek. Mindenki a tárgyalóterem felé igyekszik s még a vádlott vagy a sértett meg sem érkezik, a terem máris megtelik a hallgatósággal. Napjában néha száz ember is szorong a kopottas sárga padoknál. Ugy szoronganak, akár a heringek a hordóban. Legtöbbje régi ismerős. Tipikus tárgyalásjárók vannak, akik minden nap pernyi pontossággal megjelennek és reggel kilenc órától, akár délután két óráig is végigülnek a tárgyalást. Ezek a törzsvendégek. Halott csendben figyelnek minden szóra és amikor a tanács ítélethozatára vonul vissza, megindul a vita a „jogtudós” törzsvendégek között. Csak úgy dobálóznak a paragrafusokkal s az újonc látogatók közül nem egy azt hiszi, hogy talán fiatal ügyvéddel vitatkozik.

AKI ELTALÁLTA

— Meglátja, — mondja az egyik, — hogy felmentik, még pedig bizonyítékok hiányában.

— Kizárt eset, — feleli a másik. — A rágalmazás bizonyítva van. Kap száz pengőt és legjobb esetben a „novella egy alapján” felfüggesztik az ítélet végrehajtását.

Közben a vádlott valósággal ideg-sokkot kap és réveteg bémul az ajtóra. Azon keresztül fog mindjárt kijönni az igazság. Bevonul a tanács s a teremben mindenki feláll, mert a

magyar szent korona nevében a tanácselnök most hirdeti ki az ítéletet. A vádlott rágalmazásért száz pengő pénzbüntetést kapott, de a törvényszék a „novella egy” alapján felfüggeszti az ítélet végrehajtását. Persze, az ítélet jogerős.

— Én felmentettem volna, — mondja az első törzsvendég.

— Ért is maga ahhoz, — mondja a másik. — Lásd, én előre megmondottam magának... És diadalmasan körül néz a teremben.

KINT A FOLYOSÓN

Tíz perc szünet következik. A fülledt levegőjű terem pillanatok alatt kiürül. Mindenki a folyosóra tódul, vagy cigarettázni, vagy friss levegőt szívní. A falakon öles betűk hirdetik: „Tilos a dohányzás!” De a szegény dohányos embernek már az ujjai között van az égő cigarett. Muszáj szívni! Közben gondosan és előrelátóan körül néz, hogy vajjon hol tűnik fel az éber cerberus, aki a cigarettázókat ellenőrzi: a fogházor. Most még nincs sehol. Egy-két kéjes szippantás a magyar memphisből, de már a következő pillanatban megérkezik a veszedelem egy fogházor személyében. Különösen egy hosszú fogházor kelti a legnagyobb pánikot a cigarettázók táborában, aki köztudomás szerint maga is nagy dohányos, de a folyosón letagadja még azt is, hogy valaha cigarettázó lett volna a szájában. Most épen ő jelen meg a szemhatáron. Mint amikor a cigarettázó gimnazisták meglátják a tanár urat, olyan ijedt mozdulattal tűnik el az égő cigarett a kabátzsebbe, ahonnan csak a füst kigyózik kifelé. És amikor elmúlik a ve-

szély, annál nagyobb élvezettel szívja tüdőre a pompás füstöt a megkönynyebült törzslátogató.

A RABLÓGYILKOS ÉS A PERECES

A perces néni mindig a jó ösztöne vezeti. Abban a pillanatban, amikor kilép a tárgyalóterem ajtaján az első hallgató, rögtön megállapítja, hogy most már szünet van, itt a lehetőség a percek és kiflik eladására. Hatalmas kosár van a karján és benne tömegtelen sok ropogós sütemény. A vásár jó. A kosár rohamosan kezd őrülni s pár pillanat múlva csak az agyonégett, esenevész kiflik és percek maradnak a kosár fenekén, mint holt tőke. Közben a tanácselnök intézkedik, hogy vezessék fel a következő vádlottat a fogházból. Szándékos emberölés büntette ellene a vád.

A közönség feszült figyelemmel lesi a folyosó tulsó végét, ahol fel kell tűnie a gyilkosnak a szuronyos fogházor kíséretében. Döngő lépések, láncsörégés. A közönség ajkán megfagy a szó, a mosoly, mert megjelenik a színen a gyilkos és mögötte szuronyos fegyverrel a fogházor. A gyilkos jobbkéze a bal lábához van láncolva s ezért félig görnyedt testtartással lép. A hallgatóság bizonyos megmagyarázhatatlan félelemmel és szörnyűkódással bámulja a meggörnyedt testű rabot, aki feletti nemsokára fog ítékezni a törvényszék. Btkiséri a fogházor a tárgyalóterembe s a következő pillanatban a hallgatóság teljes létszámmal ismét bevonul a terembe. Látványosság van: Gyilkos ül a vádlottak padján.

AKIK AZ AJTÓHOZ RAGASZKODNAK

Megkezdődik a főtárgyalás. A hallgatóság részéről pedig megy minden a megszokott séma szerint. A terem teljesen megtelik, de a folyosón is egyre gyűlnek az emberek. Egyszerre huzzan is szorongnak a tárgyaló terem ajtaja előtt s míg egy-kettőnek megadatik az a szerencse, hogy a fülüket az ajtóhoz

nyomhassák hallgatóság céljából, a ekvésbé szerencsések ezeknek a kiválasztottaknak az archifejlesztéséből igyekeznek leolvasni az eseményeket.

Órák hosszáig eltart a tárgyalás, de a közönség sem bent, sem kint nem tágit a helyéről. Mintha oda lennének növe. Ehesen, szomjasan, korgó gyomorral lesik az ítéletet. Hiszen ez nagy csemege: kifogni egy gyilkossági tárgyalást. Végül a türelmet az ítélet tartalmazza: életfogytiglani fegyház.

Kint a folyosón az egyik tapadó füli hallgatózó tolmácsolja, mint a rádió, a többieknek az ítéletet, mire sóhajtva megszólal a másik:

— Már megint nem akasztunk Debrecenben! Miért is nem kapott kötelei?

Az illető egyébként már ismeri a fogház belső berendezését, de még nem ismerkedett meg az akasztófával. Talán majd egyszer az ő tárgyalásán is így fog felsóhajtani valamelyik hallgatózó, ha véletlenül nem itélnék halálra.

KOLOMPÁR RÓZA BÁNATA

Cigány-ügy következik, természetesen lopás. Lakatos Gyuri és hat társa a vádlott. Hajduszárván annyit tyukot és kacsát lopkodtak össze, hogy az egész cigánysor abból élt egy fél esztendőig. Nagy derűtlenség van a tárgyaláson, amikor a főkolompós, a vajda elmondja, hogy ő testvériesen szétosztotta a tyukokat a cigánytelep lakói között, de kikötötte, hogy a tyukot csak akkor szabad megenni, ha az már megdögölt, mert amíg életben van és tojik, a tojás mind egy szálon a vajda tulajdonát képezi. Történt azonban, hogy az egyik család, Balog Gyula és nem hites felesége, Kolompár Róza megéhezvén, az élő tyukot levágták és jóízűen elfogyasztották. Magasabb cigány-intrika utján tudomáram jutott: a cileg vajdának, aki azonna, törvényt ül Balog és felesége felett. Az ítélet szerint Balogot és Kolompár Rózát a cigányok bejöttől, azaz minden jóból és hasznosból kizárják.

Erre azután a történet, hogy Balog Gyula bosszúból feljelentette saját ma-

Miért léptek be a magyar hadifoglyok az orosz vörös hadseregbe

Irta Czeglédy Jenő

Dr. Margarete Klante német írónőtől a közelmúltban, „Von der Wolga zum Amur”, „A Volgától az Amurig” cím alatt, a német könyvpiacra könyv jelent meg. A könyv főképpen a cseh nemzet mozgalomát, ezzel kapcsolatban a cseh légglők történetét tárgyalja. Talánunk azonban a könyvben minket magyarokat érintő olyan közléseket is, amelyek nemcsak a valós tényeket elferditik, hanem szégyenletes megvilágításba helyezik a világháború magyar katonáját. Egyik ilyen állítás a szerzőnek az, hogy „első sorban magyarok, csehek, szerbek s végül osztrákok és birodalmi németek voltak azok, akik beléptek az orosz vöröshadseregbe. A belépett német tiszték száma elenyésző csekély volt, ellenben a magyar tiszték nagyobb számban léptek be.”

A szerző figyelmen kívül hagyta

azt a közismert tény, hogy az első vonalbeli harcok katonák sorában jóval kevesebben voltak a csehek, mint a magyarok. A legutolsó békebeli, 1912. évi „Militärstatistisches Jahrbuch” adatai szerint a cs. és kir. közös hadsereg gyalogságának 1909 főnyi anyakönyvi létszámában — egy a tényleges mint a tartalékos állományban — 246 magyar és 128 cseh katona volt. Már akkor is számíthattak a csehek megbízhatatlanságára! Ez az arány, vagyis 2:1-hez a háború alatt is fennállott. Ez az aránytalanság szembevetendő lehetett ugyan a vöröshadsereg nemzetiségi megoszlásánál, de a vörösök közé való belépés tulajdonképpen oka egyedül a magyar hadifoglyok elképzeltetlen nyonorában, a forradalmi zűrzavarban hirtelenre jött csehek kegyetlenkedésében keresendő. Ki ne hallott volna a csehek felháborító krasznójarszki gáztettéről, midőn 1919 augusztus 1-én, hajnalban, a foglyotábor melletti árokban 17 magyar hadifogoly társukat végzették ki?

Tekintettel arra, hogy a könyv célja — amint azt a bevezetésében említi a szerző — „a világháború hadifoglyairól szóló tárgyilagos történetírás bevezetése, illetve kezdé-

se”. — úgy vélem — nem lesz érdektelen, ha az alábbiakban — szerény tapasztalataim alapján — rámutatok néhány olyan körülményre, amelyek ugyancsak hivatottak a magyar hadifoglyainknak az orosz vöröshadseregbe való belépését megvilágítani.

1916 július 28-án, Volhiniaiban, a Luck-körül harokban estem fogságba, ahol mindössze két esztendő töltöttem. E viszonylagos rövid idő alatt sok táborban fordultam meg, két ízben végig utaztam egész Szibériát s így elég alkalomom volt az akkori viszonyokat megismerni, tanulmányozni.

Hosszabb időt töltöttem olyan táborokban, amelyekben nagyszámú legénység is el volt helyezve. A valók való mindennapi érintkezés közben alkalomom volt viselkedésüket, tisztjeikkel szembeni magatartásukat, az időközben beállott forradalmi felfordulás következtében kifejezett véleményüket stb. megismerni.

Az akkori volhiniai harokban fogságba esett katonáinkat nemzeti-ségre való tekintet nélkül, a Kiew melletti Darnica községbe szállították. A legénységet részben hatalmas fabarakokban, részben a szabadeg-

alatt helyezték el. A tiszteknek négyes-ötös csoportokban, sátrakban adtak szállást. Egy-két napi ott tartózkodás után nagy megdöbbenéssel láttuk, hogy a cseh tiszték egymásután öltöznek be vadonatúj orosz egyenruhákba s szemérmetlen, kihívó módon sétálgatnak közöttük. Az orosz tisztektől csakis a sapkájukon viselt piros-fehér cseh nemzetiszínű szalagtól lehetett őket megkülönböztetni.*

A beöltözött csehek — tisztek, legénység — azonnal beléptek a cseh légiókba, hol az orosz katonákkal egyenlő elbánásban (illeték, étkezés stb.) részesültek.

Darnicai tartózkodásunk első napjaiban alkalmunk volt a légiók számára való táborozás „technikáját” is megismerni. A tábor mellett szögesdrótkerítésű körülvett területre összezárták mindazokat a még házájukhoz hű maradt hadifoglyokat, akikről nemzetiségük, nevük, esetleg lakóhelyük szerint feltelhető

* A piros, fehér és kék színekből összeállított „csehszlovák” lobogót a prágai nemzetgyűlés csak 1920-ban iktatta törvénybe. Azelőtt nem volt ilyen lobogó, minthogy csehszlovák — esztét — nemzet sem volt. Az ellenünk hrcolt cseh légiók színe, zászlója a piros-fehér volt.

gával együtt a vajdát és az egész tolvaj bandát, akiket a törvényszék büntetésük arányában el is ítél. Kolompár Róza csodával határosan menekült a fogháztól. Róla ugyanis megfedkeztek a cigányok a tárgyaláson és senki sem említette a nevét, mint aki részt vett volna a tolvajlásokban. Balog Gyula azonban megkapta a maga két esztendejét. A tárgyalás után Kolompár Róza fűlértől sikoltozások közepette panaszkolta el a folyosón fünek-fának, hogy most már ki fog lopni neki tyukot, miből fog megélni?!... Mire az egyik ügyvéd találóan megjegyezte:

— Mit sírsz? Majd lopsz te magadnak, ha éhes leszel.

Erre aztán Kolompár Róba is megnyugodott s miután pár pillanatig gondolkodott a dolgon, megbékülten tovább állott.

GRAND HOTEL IMPERIAL nagyszálló BUDAPEST,

1 perc a Keleti pályaudvartól.

Rendkívül olcsó új idényrak:

Teljes pensió: szoba, napi 3-szori étlapszerű étkezéssel, fűtéssel és borralóval heti P 50.—

1 ágyas szoba fűtéssel és borralóval heti P 30.—

2 ágyas szoba fűtéssel és borralóval heti P 45.—

Átutazóknak is rendkívül mérsékelt árak.

FÉNYCSIKOK ITÁLIÁBAN

Közli és fordította: Dr. HORKAY GYULA.

II-ik közlemény.

A fascizmus történelmi jelentősége nem abban van, hogy uralomra tudott jutni s több mint tíz éve már, uralkodó politikai irány tudott maradni, hanem abban, hogy — szemben az előbb uralmon volt oligarchikus, klerikális, liberális s majdnem uralomra jutott szocialista és kommunista világnézetekkel — a munka egységessé tett harcvonalába be tudta állítani Olaszország egész népérejét, politikai felfogásukra és foglalkozásukra tekintet nélkül. — „Légy gyárimunkás, tudós vagy földműves, büszkén gondolj arra, hogy olasz vagy.”

Amiként a „fascio” egyes veszszöcskéi külön-külön gyengék és törékenyek, de avatálba fogva el nem törhetők, úgy foglalta egybe munkára a fascizmus az előbb erre gyengének bizonyult világnézetek öncélú egvedeit.

Jöhet idő, amikor a fascizmus már kiélte magát s helyébe más politikai irányok állanak majd Olaszország kormánykerékéhez, de bármely politikai irány jöjjön is, örökölni fogja a fascizmus fegyelmé révén közéletükre beidézett csevedek millióit.

Szinte kínálkozik itt a Giovanni Papini által megrajzolt kép: „A nagy népek között utolsó voltunk. A Németbirodalomnak volt félelmetes hadserege, vezetni akarása, szervezőképessége; Ausztriának jól felépített és hű (Papini t. i. ilyennek hitte. Fordító) hivatalnokszerkezete katonai hagyományokkal; Angliának világhatalma, a legnagyobb tengeri hadereje, pénzügyi világ-

uralma; Franciaországban megvolt a gallok ősi, forradalmak és népuralnak által ki nem oltott harci szelleme, népének takarékosága, jogsulatlan, de meghökkenítő nemzeti büszkesége, amely megkettőzte erőit; az Oroszbirodalomnak rendelkezésére állott földje és emberei mérhetetlensége; Amerika a mindenteljes természetű gazdaság bőségével s az arany özönével rendelkezett. Nekünk mindezekből semmink sem volt.”

S ma: az egy milliárd lírára tervezett iparfejlesztési belső kölcsönt már nap alatt tuliegyezték.

A belső erőkből megindított és belső pénzből folytatott munka dühöngésében tempót vezényel a Verzer szava:

„Fascista erények: Szívósság a munkában, végletekig vitt takarékoság a gesztusokkal és a szavakban, testi és lelki bátorság, az élet minden viszonylatában feltétlen becsületesség, az elhatározás szilárdsága, szeretet a bajtársak, — gyűlölet a fascista Revolúció és a Haza ellenségeivel szemben, a letett eskühöz határtalan hűség, a nemzeti hagyományok tisztelése és feltő gond a honlapért.”

Ezért van, hogy a Ducset hallani egy-egy népgyűlésre formaruhában felvonul 120.000 Fekete Ing. — „bizni — engedelmeskedni — harcolni.”

A széthuzarsa hálamos, sokszor öncélú magyar léleknek talán különös is lesz a Giornale D' Italia 1933 február 1-iki számában leközölt

Külföldi kocsz, Gabányi cégnél
kocsz-brikett, mindenteljes elsőrendű hazai szenek és tizifa legolcsóbb árban.
Debrecen legrégebbi széntelepén kapható.
Cégtulajdonos: LANG MIKLÓS, CSAPÓ-U. 28. Telefon: 24-49.

Feketeinges Tízparancsolat:

1. Tudd meg, hogy fascista, de különösen a katona nem lehet az Örök Békében.

2. Rabsága napjait mindig megérdemli a rab.

3. A hazádat szolgálod akkor is, ha egy benzines hordóra vigyázol.

4. A bajtárs testvéred legyen: 1. mert veled él, 2. mert veled gondolkodik.

5. A karabélyt és tölténytasakát nem azért bízták rád, hogy a békében elnyüdd, hanem azért, hogy megőrizd a háboru idejére.

6. Ne mond soha: Hát így fizet nekem a kormány! — mert te magad fizetsz, hiszen az a kormány van uralmon, amelyet te akartál és a melyért fekete ignet öltesz.

7. Fegyelem a hadseregek éltető napja, e nélkül nincs katonaság, csak zavar és homlás.

8. Mussolininek mindig igaza van.

9. Az önkéntes őrsereg tagja számára nincs semmi mentség, ha engedetlen.

10. Egy legyen mindenek felett becses előttd: a Duce élete.

Kétségtelen, hogy a 8. és 10-ik pont aláhuzottan személyi beállítottságu. Azonban a párteszme erős inkarnálása az olasz temperamentumhoz közeleső, Óseik császárjaikat istenekké tették.

És nem szabad feledni, hogy a fenti tízparancs, ahol „Rend — tekintélytartás — önfegyelm” a jelszó.

Lakása ? kiadó

egyszer kell csupán a napilapban meghirdetni, 10 szó 50 fillér, hirdetés feladási helye: Vassuth-utca 3.,

volt, hogy hazájukat elárulják s a különböző román, cseh légiókba belépnak. A sokezer összezárt fogoly között féktelen agitáció indult meg. Egyirásután megjelent köztük a cseh, román légiók egy-egy tisztje s igéretekkel, pénzzel, ruhával csábították katonáinkat. A kiéhezett, le- rongyolt foglyok közül számosan engedtek a felhívásnak s tömegesen léptek be a román, cseh nemzetiségű foglyaink a légiókba. (1920 augusztusáig, a cseh légióknak Oroszországból való eltávozásáig, közel 70.000 fő volt a légió létszáma.) Az eizászi német katonák soraiban szintén agitáltak. Számosan hordták közülük a francia-kokárdát.

Fogságunk első napjaiban kénytelenek voltunk megállapítani, hogy hadseregünk számos nemzetisége között, nekünk magyaroknak jutott a legszomorubb sors. Különösen a legénység érezte ezt elsősorban. Közülök civette beszélt valaki más nyelven. A magyarul senki sem értette meg. Magyarul levelet írni nem lehetett. A hazához, eskühöz való ragaszkodásunk már kezdetben szálfka volt a csehek szemében. — Érezték, tudták, hogy a magyar kemény katona, akinek oroszlanrésze van a központi hatalmak harctéri sikereiben. Ez pedig felette alkalmas volt arra, hogy az elszakadási

törekvéseiket, fanatikus álmuk megvalósítását, a „csehslavák” állam létesítését hátrátassa, sőt meg is akadályozza. Ez volt az oka az orosz hadifoglyaink sok-sok szenvedésének, nélkülözésének, a csehek sorozatos kegyetlenkedéseinek.

Hadifogságom főbb állomásai a következők voltak: a már említett Darnica, a szibérii Omszk, Kabarovszk, majd ismét Európában, Szamara. Kabarovszkban négy különböző kisebb-nagyobb táborban voltam elhelyezve. Ezek közül két táborban talnyomó részben német tisztekkel és legénységgel voltunk őrizetben. Így alkalmam volt a német hadifogoly tisztek és legénység életébe is bepillantást nyerni, s összehasonlítani a két nemzet fiainak egyirászközi érintkezését, magatartását. Nem céloz megfigyelésem eredményét bővebben vázolni. Csupán azt szőgezem le, hogy a magyar legénység a veseszületett tisztességérzetével, tekintélytisztelével, a táboréletben szükséges sokféle szolgálat példás teljesítésével a legszélesebb körök elismerését vívta ki. Kisebb-nagyobb hibák előfordultak, de lényeges kötelességmúasztásról, fegyelmi megbotlásról, függelmsértésről két évi rabságom alatt egy ízben sem érte-

sültem.

A magyar tiszt és legénység között mindvégig a szabályoknak megfelelő, egészséges szellem uralkodott. Első időr, midőn még az oroszoktól rendszeres illetményeket kaptunk, legénységünk anyagi támogatása elsőrendű kötelességünk volt. A négy-öt tiszt mellé beosztott tisztilegények gazdálkodási rendszeres illetményekben részesültek. A legénység segélyezésére, a legénységi „jóléti-alap”-ok céljaira a tisztikar havonta rendszeresen adakozott. Adakozásunk, gondoskodásunk révén, a táborokban velünk volt legénység nem nélkülözött.

A létfenntartáshoz szükséges leg- elemibb javakban mindenki rész- sült. A forradalomtól kezdve persze más volt a helyzet. Hónapról-hónapra rosszabbodott közös sorsunk. Sorsunk valóban közös volt, mert a fizetésünk lassanként elmaradt. — Mindenki úgy kereste meg magának a mindennapi ételmét, ahogy tudta. Sőt, a legénység helyzete bizonyos fokban jobb volt. Az oroszokkal való közvetlen érintkezés folytán sokan a legszükségesebb nyelvtudást elsajátították. A mesteremberek, szabó, cipész, borbély stb. folytatták mesterségüket. Egyike másika tekintélyesen keresett. A pénz, élelem és ruházat nélkül maradt tiszteknek az ilyen iparos hadifoglyaink bizalommal ajánlották fel segítségüket.

Teljesen ismeretlen hadifoglyaink tekintélyes összeget adtak át tisztjeiknek, azzal a kéréssel, hogy hazajutáskor a pénzt címükre küldjék meg. Számos nehézsorsba jutott. — minden támogatástól elzár: tiszt vett fel ilyen kölcsönöket olyan hadifogoly katonáktól, akiket egy- izben látott életében, a pénz átvétele alkalmával. Kétségtelen, hogy az ilyen kölcsönadás bizonyos fokig a felesleges vagyon megmen- fését, megtartását is jelentette, tagadhatatlan azonban, hogy magyar hadifogoly katonáink eme jó cselekedetét tisztjeik iránti ragaszkodás, azokon való segíteni akarás, a tiszt tekintélybe vetett bizalom sugalmazta. Meg kell jegyezni, hogy katonáink pénzbeli segítségét a forradalom utáni időkben vették igénybe, tehát már akkor, amikor a régi értelemben vett rendről, fegyvelemről szó sem volt s amikor már ajánlatos volt idegenek előtti tisztí rangot elhallgatni. Katonáink nemes cselekedeteikkel nemcsak azt érték el, hogy sok tisztet segítettek keresztül a legválságosabb időkben, hanem sokban azok hazaszkészt is elősegítették. Pénz nélkül hónapokig bujdosni, a határig elvergődni nem lehetett.

Ime, egy jellemvonás a vörös fel- fordulásban is hazáához, magyarságához ragaszkodó, tisztjeit, fel- lebbvalóit megbecsülő, bennünk bizó, szibériai magyar hadifoglyainknak. (Folytatjuk.)

Hírek

1933 április 23. (Vasárnap).
Prot.: Béla, Kath.: Quasimodó.

1933 április 24. (hétfő).
Prot. György, Kath.: György.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

"Kigyó" Mihalovits Jenő, Piac-utca 33. "Muraközi" Preisler Ernő, Piac-utca 72. "Sas" Mandel József, Hatvan-utca 70. "Csillag" Beke Barna, Arpád-tér 1. "Nádor" dr. Sztankay Aba, Szent Anna-u. 64. "Szt. Háromság" Bernáth Miklós, Homokkert. "Hungaria" Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

Rendőrség telefonszáma 20-45.
Mentők telefonszáma 0-4.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti április 22-én:

Középeurópa időjárása szárazabb lett, de az égbolt még borult és a hőmérséklet alacsony. A déli legmagasabb hőmérséklet ma is csak 5-10 fok között mozgott. Hazánkban az elmúlt napon mindenütt voltak kiadós esők. Az ország déli részén 20 millimétert meghaladó csapadékot mértek. Debrecenben és Püspökladányban 12. Mátészalkán, Tokajban és Tiszafüreden 14 mm. esett. A hőmérséklet legmagasabb értéke Debrecenben 11 fok volt, három fokkal magasabb a tegnapiánál.

Időprognózis: Eros éjjeli lehülés után halnap változóan felhős idő várható erősebb nappali felmelegedéssel. Jelentős javulásra egyelőre nincs kilátás.

ÜNNEPÉLYEK, HANGVERSENYEK ÉS BÁLOK NAPTÁRA

Április 24-én, hétfőn:

A Vitézi Szék előadástje délután 8 órakor a Déri-muzeumban.

Április 27-én, esütőfőtkön:

A Svetits Szövetség balett-estje este 8-kor a Csokonai-színházban.

Április 28-án, pénteken:

A Svetits Szövetség balett-estje este 8-kor a Csokonai-színházban.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor dr. Farkas Pál; Kistemplomban délelőtt 9 órakor Bajá Mihály, 11 órakor Kovács József, délután 5 órakor vallásos ünnepély; Nagy István; Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Magyar Borla, délután 5 órakor dr. Módis László; Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Nagy Sándor; Ispólyi templomban délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 5 órakor dr. Soós Béla; Homokkerthen 10 órakor Kovács Pál 3 órakor Görömbey Zoltán; Nyilastelepen délután 3 órakor Kovács Pál; Csapókerthen 10 órakor és délután 3 órakor Halász András; Alvinczi-téren 3 órakor Tóth Sándor; Nyúlason 10 órakor Murányi Árpád; Sámsoni-úti iskolában 4 órakor

Bárdi Ferenc; Kerekés-telepen délután 3 órakor Farkas Miklós; Tegláskertben délután 3 órakor Hóbrán Emil; Wollaffka-telepen délután 3 órakor Széchenyi Endre

A római katolikus templomban és az iskolakápolnában:

Husvét utáni első vasárnap, Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és fél; egy órakor esendes szentmisék, feltételek ünnepélyes nagymise, utána predikál Melau Ferenc, káplán. Délután 6 órakor litánia.

Csapókerthen 10 órakor szentmisét mond Kummergruber Emil kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. Homokkerthen 10 órakor Szilassy Ferenc kegyesrendi tanár. Augusztus-szombat-riumban 9 órakor Somogyi Ferenc káplán. Nagyszepesen 9 órakor dr. Bassoyszky Kálmán kegyesrendi tanár.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissa, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szentmise. A szenteszödét Fodor Antal s. J. lelkész mondja. Délután 3 órakor vecsernye szentségimádással, utána rózsafüzér-átjátossá. Délután 5 órakor mbsoros estély.

Az evangélikus templomban

(Miklós-utca 3. szám)

április 23-án, vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Predikál: Labossa Lajos onallo hitoktató. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet. Predikál mindkét istentiszteleten Pass László lelkész.

Vitéz Roncsik Jenő a zalaegerszegi tűzoltótanfolyam vezetője. Zalavármegyében meghívta dr. Vitéz Roncsik Jenő debreceni tűzoltóparancsnokot a zalaegerszegi tűzoltótanfolyam vezetésére. Ebből az alkalomból a poigármester Vitéz Roncsik Jenőnek két heti szabadságot adott.

Evangélizáló est a Csapó-utcai egyházközségben. A Csapó-utcai egyházközség Szappanos-utca 16. sz. a gyülekezeti otthonában minden vasárnap este fél 8 órakor evangélizáló estét tart változatos műsorral. A mai estén dr. Danes házy Sándor helyettes vezető lelkész tart előadást „Emmaus felé” címmel. Az egyházközség vegyeskara két énekszámot ad elő. Szavalt Papp Margit, Belépődij nincs, szíves adományok az egyházközség szegényei javára fogadtnak.

Nincsen párja senki az „Igmándi-vizek, mert hűséges öre jökedy s egészségnek!”

A Dóczy tanítóképző templomi hangverseny. Május 10-én az intézet kitűnő 120 tagú énekkara Debrecenben egészen új műsor keretében a prot. egyházi zene remekműveit (Corbelli, Lotti, Bach, Schütz, Schubert, Medelsohn, Wagner) óhajítja bemutatni a komoly nevelés és zene híveinek. Az ünnepély védnöke dr. Baltazár Dezső, aki záróbeszédet is mond.

Felhívás Debrecen város hazafias közönségéhez. Biri Marton debreceni lakos frontarcos bajtárs 18 évig volt orosz hadifogságban. Közömlőben jött haza egy asszonnyal és két gyermekkel. Most született meg a harmadik gyerek, kereset és munkanélkül van. Bármilyen elhelyezésre vonatkozó kérelmét Debrecen sz. kir. város polgármesteri hivatala elutasította. Biri Marton bármilyen munkát vállal. Poigáti foglalkozás különben hentes. A Frontarcos Szövetség felkéri Debrecen város hazafias közönségét, hogy a kármű munkára Biri Martont vegye igénybe. Megkeresés szóval vagy levelezőúton a frontarcos focioport elnökségéhez Debrecen, Ferenc József-ut 36. szám, 1. emelet intézendő.

x Vallásos ünnepély a Kistemplomban. Ma, vasárnap délután öt órakor, a rendes istentisztelet helyett, a Kistemplomban vallásos estélyt rendez a Piac ucai egyházközség vezetősége. A szószéki igehirdető szolgálatot Nagy István diakonisszaintézet lelkész látja el. Alkalmi költeményt fog szavalni Krisztina testvér, a Piac utcai egyházközség diakonisszája. A Csapó utcai egyházközség vegyeskara pedig két énekszámot ad elő, Musza Ferenc kántor vezényletével.

Vallásos ünnepély az Ispólyi templomban. Vasárnap, április 23-án, délután 5 órakor az Ispólyi templomban a Keresztény Ifjúsági Egyesület vallásos ünnepélyt rendez, amelyen az igét dr. Soós Béla, Dóczy intézeti tanár fokja hirdetni. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Fennálló ének: 4. dics. 2. Főének: 88. dics. 5. v. 3. Bibliát olvas és imadkozik Kulesár Dezső segédlelkész. 4. Közének: 7. dics. 6. v. 5. Prédikál dr. Soós Béla, Dóczy intézeti tanár. 6. Szólóéneket ad elő: Bakó József KIE tag. 7. Szavalt: Ambrus Sándor KIE tag. 8. Záró imát és áldást mond: Felker János lelkész. 9. Záróének: 88. dics. 8. v.

A Déri muzeum felügyelőbizottságának ülése. A Déri muzeum felügyelőbizottsága április 24-én, hétfőn délután 5-kor a Déri muzeumban bizottsági ülést tart a köv. tárgyszorokkal: Elnöki megnyitó. Jelentés a Déri muzeum 1932 évi működéséről. Jelentés gr. Dégenfeld Pál háboru plakett adományáról. Jelentés a fancieskai anyaleletről. Indítványok.

Közegészségügyi előadás. Április 25-én, kedden délután 6 órakor a Déri muzeum előadójában Neuber Ede „A debreceni I. oszt. elemi iskolás tanulók egészségügyi átvizsgálása különös tekintettel a fertőző betegségekre és azok megelőzésére” és Vásáry István „Az utóbbi évtized városi intézményei a közegészségügy szolgálatára” címmel tartanak előadást.

A Vasutas MANSz kézimunka-délutánja. A vasutas MANSz kézimunkakörének kézimunkadélutánja kedden, 25-én 4 órkor lesz megtartva. A tagok minél nagyobb számban való megjelenését és pontosságát kéri az elnökség, mivel fél 6-tól a terem foglalt. Elnökség.

„Déli báb” önborotva penge Csak TÓTH GYUZSA vasüzlésében

Megjelent Ecsedi István muzeumi igazgató új könyve Ecsedi István: „Utazásom a Szentföldön” könyvében megjelent. A műsorszáma érdekes közvetlen elbeszélő módra 272 oldalas, csinos külsejű utóirat nélkülű olasz, 1.50 filléres áron kapható minden könyvtárban.

x Agyvértdulás, szívzorogás, nehéz légzés, félelemrész, idegesség, fejfájás, lehangoltág, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntethető.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt 9-10-ig imaáhitat, 10-11-ig biblia-magyarázat, 11-12-ig vasárnapi iskola délután 6-7-ig prédikáció, fél 8-9-ig vallásos estély vegyeskara és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-9-ig prédikáció. Pénteken este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra szabadkozás-szófással.

x Háztartási tanfolyamot rendez az I. számú gazdasági népiszkola felnőttek számára a főzés, kenyérsütés, tisztálts. készítése, gyakorlati elajátítása céljából. Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál d. n. 8-12-ig, délután 3-5-ig Mikepéteri ut 10.

x Táncvizsga a Koronában ma este. Leckedj 50 fillér, az új tanfolyam megkezdődött, beiratások még elfogadtnak.

x A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József víz használatát, mert a gyomrot, a vért javítja megnyugtatja az idegeket és újat új vért, erőt teremt. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A HONSZ közgyűlése. A Hadirokkantak és Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége április 23-án délután 3 órakor a Városháza közgyűlési termében folytatódólagos rendes évi közgyűlést tart, amely a jelenlévő tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Tárgyszorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Beszámoló a csoport múlt évi működéséről. 3. 1932. évi zárszámadás beterjesztése és javaslat a felmentvény megadására. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok. Elnökség.

Propaganda ünnepély Konyáron. Jól sikerült propaganda ünnepélyt rendezett a konyári Stefánia vezetősége Husvét vasárnapján. Az első részében lélekemelő, oktató halást kellett a Tetemrehívás és az Éji látogatás költemények színen való eljátszása, egy olasz és egy magyar hazafias dal duett előklése, amelyek után dr. Kiss Vilmos községi és dr. Aszalós János járásorvos ösmertették az anya és csecsemővédelem lényegét, hasznosságát, a további terket és a társadalom segítségét. Utána Bazsa Áron táitó által szerzett és betanított csodaszép balett („A tavasz”), aztán Konta Mária óvónő által briliánsan előadott magyar dalok és a lelkes diáksereg által előadott egyfelvonásosok készítették elő a közönséget a még pár órán át tartó teás eszmecsere és társalgáshoz. Az estély előkészítéséhez és rendezéséhez sok társadégsággal és anyagiakkal járultak: Vitéz Ur. Ferenc, Bakó Mihályné és dr. Kiss Vilmosné urnők és Barta Áron tanító. A szereplők között igen jó volt: Boldizsár Mária, Cséka J., Szilágyi M. és L., Nagy L., Bazsa Á. és E., Bakó B., Katona L., Nagy E. Előadták még Brilla E. állomásfőnök darabját is: „A mama megjárta”, ami megérdemelt sikert aratott. Az ünnepélyt rendezte dr. Kiss Vilmos közs. orvos.

A Városi Zeneiskola haladottabb intézeti növendékeivel magas színvonalú kamara-estet rendez a zeneiskola disztermében f. hó 29-én, szombaton este 8 órakor.

Műsorra kerülnek: Mozart G-moll zongoránegyese, Schubert Es-dur zongoratriója és Dohnányi C-moll zongoratriója. Jegyek 80, 60 és 20 filléres árban a zeneiskolában és az esti pénz tárnál kaphatók.

A Levente Othón kultrestje vasárnap este ismét kitűnő műsorral lesz megtartva a Péterfia utca 28. sz. alatti Levente Othonban. A műkedvelő gárda tudásának legjavát, fogját a szeretett közönség elé vinni. A műsor következő lesz: 1. Parasztfantag. — Előadják: ifj. Czellárné, Vékony, Tarr és Varga Leventék. 2. Bál az utkaparónál. Előadják: Péntek Juci és Csillag Ernő. 3. Tancvíg. Előadják: Péntek Juci, Csillag és Schwarz Leventék. 4. Híriassz. Gyök iskolája. — Előadják: Hencz Bözsike, Végh Juci, Schwarz Ernő. G. Sula Gyula rendező.

A földbérlok megmozdulása

Debrecen és Tiszántúli Földbérlok érdekéért nehéz körülmények között több mint egy évtizede harcoló Debrecen Hajdu és Bihar megye földbérlok vezetősége vezetője úrra szükkült látta annak, hogy hangot adjon a magyar föld ezen szorgalmas munkásainak a törekvéseiről. Igényeiről és szükségleteiről. A magyar nemzeti termelő társadalom ezen fontos rétegének a gazdasági érdekeit, a mezőgazdaság megsegítését célzó törekvések során a legkevésbé vannak figyelembe véve s a maguk gazdasági és nemzetpolitikai jelentőségüknek megfelelően méltányolva. Pedig a mezőgazdasági termelés szempontjából egyáltalán nem elhanyagolandó tényező az a hatalmas társadalmi réteg, mely közel 2.000.000 hold katasztrális földön végez a legmostohább gazdasági körülmények között termelői munkát.

A magyar politikai élet mozgalmának ugyszólván tengelyévé lett és általánosan elfogadott tétele, hogy Csonk hazánk a mai súlyos gazdasági és államháztartási válságából csak a magyar mezőgazdasági termelés rentabilitásának tételével szabadulhat meg. Ezirányban sokféle tervek és törekvések kerültek felszínre. Azonban ezek között a kellő súlyal és jelentőséggel a magyar földbérlok társadalom speciális érdekei egyáltalán nem érvényesülnek. Sem a hitelezés, sem az adósságok rendezésének, sem a bolettával kapcsolatos kérdéseknek a során. Szükséges azért, hogy ez a hatalmas gazdasági réteg a maga igazságának és követeléseinek a maga széles tömegei utján bátran hangot és kifejezést elhatározza, hogy a debreceni tiszántúli földbérlokot április hó 30-án, délelőtt 9 órára Debrecenben a városi tanácsstermben megtartandó nagygyűlésre hívja össze. E gyűlésen mindazok a kérdések tárgyalás alá kerülnek, amelyek a magyar földbérlok társadalmat létfenntartásában legközvetlenebbül érintik.

Rá kell eszmélni a magyar földbérlok társadalomnak arra a vezető gondolatára, hogy nem az erők szétforgácsolásában, hanem azok tömörítésében és egyesítésében várható és remélhető a maga helyzetének jobbrafordulását. Különösen akkor, amikor a vele szemben álló gazdasági tényezők, nagy helyzeti előnnyel és erős szervezetséggel bírnak.

Kéri azért az egyesület vezetője, hogy ezen a gyűlésen a debreceni Tiszántúli Földbérlok társadalom a maga teljes egységében vegyen részt.

A gyűlés programjának közelebbi részleteit később részletesen fogjuk közölni.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság
6169—1933. B. sz.

HIRDETÉMÉNY.

Az 1929. XIX. tc. alapján felhívom azokat, akiknek gőz, benzin, petróltum, villany vagy más metrikus, vagy állati erővel hajtott cséplőgépük van és az 1933. évi folyamán akár saját, gazdaságukban, akár más részére esélni szándékoznak, hogy nevüket, lakásukat, cséplőgépük gyártójának nevét, gyári számát, az általuk kifejezhető lóerők számát a városi elsőfoku közigazgatási hatóság (Kossuth utca 20.) földszin 46. sz. szobájában folyó évi május hó 10-ig törvényes következmények terh. alatt jelenítsék be.

Debrecen, 1933. évi április hó 20.
Dr. Vass Károly
tit. főjegyző.

LAPUNKAT TAMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNEL VÁSÁROL!

Tavaszi Parsifal Szerelmes Éneke

WAGNER EMLÉKEZETÉRE.

Solvejgmenek.

Sziklabércen állok én és kezemben lant,
lent a völgyből lágy szellő illatot
sohajt Lantom dalomra megszólal és
éji dallam kél, ezerfelé bus énekek
széthordja a szél. TAVASZ lesz, szívem érzi már,
dalol a kis madár, csobogva ront a kis
patak a bércekről alá, Vidám csörgése
elhallik a bérce fokára fel s madár,
szívem, a kis patak együtt így énekel:
Szabad vagyok és tisztajó, kristálytisza mélység,
nem csábít gyatra ragyogás, de vonz az éji
Kékség; azur-tengerbe hullani beh isteni, beh jó,
hogy Szűz vágyok, most érzem, mint a leesett hó;
látod Világ a lendülést, hallod az éneket
és sodrom büszke iramát, nem állít szikla fel,
utamban bizton rohanok, nem ront rám
félelem; én ur vagyok — ujjongok én — a
földi kéjeken. Szép szőke fürtöm homlokom
fehérén korona, nem lépte ezt meg asszonykóz,
nem lépte meg soha, Fehér kezem a lantomon
csak szüzi dalt zenél niro szívem a harcokon
nem érte durva kéz Tündérlányok
álomba, csak ők ringatnak el, o'y tiszta szép,
nemes, belől a férfitükeket, Szemem fényét
parázna vágy sosem lenhette meg, rut
fátyolat két szürke szem de hogy is vette
fel, E szem az Istent keresi, csak Őt meglátni még
s Isten veled te kismadár, patak, jöhet a
vég, Majd lantomat én eldobom,
pattanjon el a húr és harcos, forró
lelkemet hadd hívja fel az Ur — — —
De addig még futásomat itt lenn
olvégezem, Szentéges Grál az életem
tenéket szentelem — — — Szabad vagyok
és ajkamon ISTEN IGÉJE zug ha felmegyek
nem áll életem lángpallosu Cherub
A szívem vadul megdobog lüktet a
tiszta vér elhagyom én a bérceket az
árnyas lugasért; ott vár reám a Kedvesem,
magányban sic a'án a kósza szellő dalt ssonq
szép barna haján, Meglátott már és felkacag,
zokogva fut elélem, szerelmi könnyes csillanás
tükröz a szemén; de már káromba zárom én s míg
ajkunk összeér szívem, madár s a kis patak
a kéjben fölzenél — — —

ZSOHAR ISTVAN.

* BÖLCSFÖLDY SAROLTÁNAK, a legioobb Barátnak védelmébe.

Egy vonatról lekéselt fiatalember szörnyű szerencsétlensége a debreceni nagyállomáson

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Este, a budapesti személyvonat indulásánál végzetes szerencsétlenség történt a debreceni pályaudvaron. Mikor már a 22 óra 10 perces budapesti személyvonat ki akart futni az állomásról, a harnadosztály váróterem kijáratánál egy izgatott fiatalember kiátozni kezdett, hogy őt engedjék ki, mert el akar utazni a vonattal. A vonat már mozdott, így a portás azt mondta, hogy nem lehet kinenni, mert a mozgó vonatra ugy sem szabad felszállani.

A fiatalember erre káromkodva elrohant és megkerülve a pályaudvar épületét, át akart mászni a kisposta előtti alacsony kerítésen.

Szerencsésen fel is mászott a ke-

ritésre, azonban nem vette észre, hogy nadrágja beleakadt az egyik kerítésleche. A következő pillanatban a Perronon tartózkodók egy ve-lőtrázó sikoltozást hallottak. A fiatalember levágódott a kerítés te-tejéről és eszméletlenül terült el a földön. Azonnal kihívták a mentőket, akik első segélyben részesítették, majd a klinikára szállították a fiatalembert.

A nála lévő okmányokból megállapították, hogy Sinyler Gyulának hívják, 34 esztendő és foglalkozására nézve asztalosmester. A klinikán kiderült az is, hogy

a férj hátrgerinctörést szenvedett. Állapota igen súlyos és aligha lehet megmenteni az életnek.

NYOMTATVÁNYT olcsón és izlésesen készít:

lapunk nyomdája
József kir. herceg
utca 16. Tel. 2348

Közérdekű levél

Használjunk magyar földrajzi neveket

Kaptuk a következő levelet:
Igen Tisztelt Főszerkesztő Úr!
Sokszor bántott már az a mi gyengeségünk, — nevezhetném nemzeti önértet hiányának, — mellyel magyar nyelvünk egy-egy ősi szavát könnyedén feladozzuk s ezzel örökségünket megdöntölkéntül fékozoljuk. A földrajzi nevek régi magyar alakjának magyar ember számára itt magyar szövegben idegen névvel való helyettesítéséről van szó. A mai újságban megint a wieni énekesek érkezését jelentik be pedig azok nekünk bécsi fiúk. Feleslegesnek tartom a hosszú magyarázatot. A földrajztudósok elhatározták, hogy a földrajzi neveket eredeti alakjukban kell használni, de ez először lehetetlen, másodsor semmiféle nemzeti nem teszi meg. Ha az angolok, franciák a maguk módja szerint írják Vienna, Vienné stb. alakot, nekünk is legyen elég, ha a földön utaztunkban kérünk Wien-be vasuti jegyet, vagy címzünk oda levelet; idehaza beszéljünk magyarul. Azt hiszem, a szerzői jogon sem csúnik sérelem, ha újságunkban a szerkesztőség ily irányban szigorúan ragaszkodik a magyar alakhoz s az idegen szavakat helyes magyarra igazítja ki. Kiváló tisztelettel Horvay Róbert.

Ami szemet szur az idegeneknek Debrecenbe

Kaptuk a következő levelet:
Nemzetes vitéz Szerkesztő uram!
Engedje meg, hogy b. lapjában egy pár újnnyi helyet kérjek egy levéltörödéknél. A pár hete itt járt illéres gyorsal kedves vendégeket kaptam, én is, akik most levélben köszönik meg a felelhetetlen debreceni órákat. A sok szép elismerés mellett azonban van a levélben két mondat, melyet a szerkesztő ur utján óhajtának az illetékes körök figyelmébe ajánlani. Azt írja pesti vendégem, hogy ittlétekor ellátogatott a főpostára s ott dolgozt végzeve, meglátogatta a Hatvan-utca elején felállított Déri-jeizőtáblát, mely pontosan a postaátjáró előtt, nyíl-vesszőjével a Nagytemplom felé irányítja az idegent. — Nem volna-e helyes ezt a jelzőtáblát rendbehozatni s a nyíl-vesszőt rajta megfordíttatni? És mint a püspöki hivatal falán van egy jelzőtábla, nem lehetne hasonló a posta-átjáró falára is elhelyeztetni... elvégre van idegenforgalomunk.

A másik dolog, ami szemet szur fővárosi barátomnak az, hogy a gázlám-pák oszlopára elhelyezett szemégyűjtő bádokokat soha senki ki nem üríti; legtöbbnek az alsó kiürítő al-taja egyenesen tárva-nyitva lóg, a szél nyikorogtatja. Valakinek a gondjaira kellene bízni s szigorúan el kellene kötelezni ezeknek a különben is sikerületlen dobozoknak a rendbentartását, mert azok most nem a tisztaságot, hanem a rendtelenséget szolgálják s kimondottan szépséghibái Debrecen arculatának. Soraim közléséért hálás köszönet!

Hajdu Örszem.

Hírek

1933 április 23. (Vasárnap).
Prot.: Béla. Kath.: Quasimodó.

1933 április 24. (hétfő).
Prot. György. Kath.: György.

Ma a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Kigyó: Mihalovits Jenő, Piac, utca 33. „Muraközi“ Preisler Ernő, Piac, utca 72. „Sas“ Mandel József, Hatvan, utca 70. „Csillag“ Beke Barna, Árpád, tér 1. „Nádor“ dr. Sztankay Aba, Szent Anna, u. 64. „Szt. Háromság“ Bernáth Miklós, Homokkeri, „Hungária“ Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

Földőrség telefonszáma 20-45.
Mentők telefonszáma 0-4.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti április 22-én:

Középeurópa időjárása szárazabb lett, de az égbolt még borult és a hőmérséklet alacsony. A déli legmagasabb hőmérséklet ma is csak 5-10 fok között mozgott. Hazánkban az elmúlt napon mindenütt voltak kiadós esők. Az ország déli részén 20 millimétert meghaladó csapadékot mértek. Debrecenben és Püspökladányban 12, Mátészalkán, Tokajban és Tiszafüreden 14 mm. esett. A hőmérséklet legmagasabb értéke Debrecenben 11 fok volt, három fokkal magasabb a tegnapiénál.

Időprognózis: Erős éjjeli lehülés után halnap változóan felhős idő várható erősebb nappali felmelegedéssel. Jelentős javulásra egyelőre nincs kilátás.

ÜNNEPÉLYEK, HANGVERSENYEK ÉS BÁLOK NAPTÁRA

Április 24-én, hétfőn:

A Vitézi Szék előadástje délután 8 órákor a Déri-muzeumban.

Április 27-én, csütörtökön:

A Svetits Szövetség balett-estje este 8-kor a Csokonai-színházban.

Április 28-án, pénteken:

A Svetits Szövetség balett-estje este 8-kor a Csokonai-színházban.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órákor és délután 5 órákor dr. Farkas Pál; Kistemplomban délelőtt 9 órákor Baja Mihály, 11 órákor Kovács József, délután 5 órákor vallásos ünnepély: Nagy István; Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órákor Magyar Bertalan, délután 5 órákor dr. Molis László; Árpádtéri templomban délelőtt 10 órákor Molnár Ferenc, délután 3 órákor Nagy Sándor; Ispólyi templomban délelőtt 10 órákor Nagy Sándor, délután 5 órákor dr. Soós Béla; Homokkerthen 10 órákor Kovács Pál, 3 órákor Görömbey Zoltán; Nyilastelepen délután 3 órákor Kovács Pál; Csapókerthen 10 órákor és délután 3 órákor Halász András; Alvinczi-téren 3 órákor Tóth Sándor; Nyúlason 10 órákor Murányi Árpád; Sámsoni-úti iskolában 4 órákor

Bárdi Ferenc; Kerekes-telepen délután 3 órákor Farkas Miklós; Tegláskertben délután 3 órákor Horváth Emil; Wolaffka-telepen délután 3 órákor Széchenyi Endre

A római katolikus templomban és az iskolakápolnában:

Husvét utáni első vasárnap, Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, háromnegyed tizenkettő és fél, egy órákor csendes szentmisék, feltzárkor ünnepélyes nagymise, utána predikál Melau Ferenc, káplán. Délután 6 órákor litánia.

Csapókerthen 10 órákor szentmisét mond Kummergruber Emil, kegyesrendi tanár — Nyilastelepen 10 órákor Szabó Imre káplán. — Homokkerthen 10 órákor Szilassy Ferenc, kegyesrendi tanár. — Augustus-szombatőrumban 9 órákor Somogyi Ferenc káplán. — Nagyszepesen 9 órákor dr. Rassovszky Kálmán, kegyesrendi tanár.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Reggel 7 órákor reggeli istentisztelet, 8 órákor diákmissze, 9 órákor katonamissa, 10 órákor nagy szemmissze. A szentbeszédet Podor Antal, lelkész mondja. Délután 3 órákor vespérnye szentségimádással, utána rózsafüzér-ájtatosság. Délután 5 órákor miseros estely.

Az evangélikus templomban

(Miklós-utca 3. szám)

április 23-án, vasárnap délelőtt 9 órákor ifjúsági istentisztelet. Predikál: Labossa Lajos, onallo hitoktató. — Délelőtt 10 órákor és este 6 órákor istentisztelet. Predikál mindkét istentiszteleten Pass László lelkész.

Vitéz Roncsik Jenő a zalaegerszegi tűzoltótanfolyam vezetője. Zalavárm egye aispánja meghívta dr. vitéz Roncsik Jenő, debreceni tűzoltófőparancsnokot a zalaegerszegi tűzoltótanfolyam vezetésére. Ebből az alkalomból a poigármester vitéz Roncsik Jenőnek két heti szabadságot adott.

Evangelizáló est a Csapó-utcai egyházközségben. A Csapó-utcai egyházközség Szappanos-utca 16. sz. a gyülekezetj otthonában minden vasárnap este fél 8 órákor evangelizáló estét tart változatos műsorral. A mai estén dr. Danes házy Sándor helyettes vezető lelkész tart előadást „Emmas felé” címmel. Az egyházközség vegyeskara két énekszámot ad elő. Szavalt Papp Margit, Belépődij nines, szives adományok az egyházközség szegényei javára fogadtnak.

Ninesen párja senki az „Igmándi” víznek, mert hűséges öre jókedv s egészségnek!

A Dóczy tanítóképző templomi hangversenye. Május 10-én az intézet kitűnő 120 tagú énekkara Debrecenben egészen új műsor keretében a prot. egyházi zene remekműveit (Corelli, Lotti, Bach, Schütz, Schubert, Medelsohn, Wagner) óhajta bemutatni a komoly nevelés és zene híveinek. Az ünnepély védnöke dr. Baltazár Dezső, aki záróbeszédet is mond.

Felhívás Debrecen város hazafias közönségéhez. Biri Marton debreceni lakos frontarcos bajtárs 18 évig volt orosz hadifogságban. Közömbömben jött haza egy asszonnyal és két gyermekkel. Most született meg a harmadik gyerek, kereset és munkanélkül van. Bármilyen elhelyezésre vonatkozó kérelmét Debrecen sz. kir. város polgármesteri hivatala elutasította. Biri Marton bármilyen munkát vállal. Pogári foglakozása különben hentes. A Frontarcos Szövetség felkéri Debrecen város hazafias közönségét, hogy a kármunkára Biri Martont vegye igénybe. Megkeresés szóval vagy levelezőlapon a frontarcos fősoport elnökségéhez Debrecen, Ferenc József-ut 36. szám, 1. emelet intézendő.

x Vallásos ünnepély a Kistemplomban. Ma, vasárnap délután öt órákor, a rendes istentiszteletj időben, a Kistemplomban vallásos estélyt rendez a Piac utcai egyházközség vezetősege. A szószéki igehirdető szolgálatot Nagy István diakonisszaintézeti lelkész látja el. Alkalmi költeményt fog szavalni Krisztina testvér, a Piac utcai egyházközség diakonisszája. A Csapó utcai egyházközség vegyeskara pedig két énekszámot ad elő. Musza Ferenc kántor vezénylésével.

Vallásos ünnepély az Ispólyi templomban. Vasárnap, április 23-án, délután 5 órákor az Ispólyai templomban a Keresztény Ijúsági Egyesület vallásos ünnepélyt rendez, amelyen az igét dr. Soós Béla, Dóczy intézeti tanár fókja hirdetni. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Fennálló ének: 4. dics. 2. Főének: 88. dics. 5. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Kulesár Dezső segédlelkész. 4. Közének: 7. dics. 6. v. 5. Predikál dr. Soós Béla, Dóczy intézeti tanár. 6. Szólóéneket ad elő: Bakó József KIE tag. 7. Szavalt: Ambrus Sándor KIE tag. 8. Záró imá és áldást mond: Felker János lelkész. 9. Záróének: 88. dics. 8. v.

A Déri muzeum felügyelőbizottságának ülése. A Déri muzeum felügyelőbizottsága április 24-én, hétfőn délután 5-kor a Déri muzeumban bizottsági ülést tart a köv. tárgyszorozattal: Elnöki megnyitó. Jelentés a Déri muzeum 1932 évi működéséről. Jelentés gr. Dégenfeld Pál háboru plakett adományáról. Jelentés a fancieskai aranyletről. Indítványok.

Közegészségügyi előadás. Április 25-én, kedden délután 6 órákor a Déri muzeum előadótermében Neuber Ede „A debreceni I. osz. elemi iskolás tanulók egészségügyi átvizsgálása különös tekintettel a fertőző betegségekre és azok megelőzésére” és Vásáry István: „Az utóbbi évtized városi intézményei a közegészségügy szolgálatára” címmel tartanak előadást.

A Vasutas MANSz. kézimunkadélutánja. A vasutas MANSz. kézimunkadélutánja kedden, 25-én 4 órkor lesz megtartva. A tagok minél nagyobb számban való megjelenését és pontosságát kéri az elnökség, mivel fél 6-tól a terem foglalt. Elnökség.

„Délibáb” önborotva penge Csak TÓTH GYULA vasútlelében

Megjelent Ecsedi István muzeumi igazgató új könyve Ecsedi István: „Utazásom a Szentföldön” környalakban megjelent. A műnővőg érdekkes közvetlen elbeszélő modora 272 oldalas, esinos külsejű utolrás rindkivűl olasz, 150 filléres áron kapható minden könyvkereskedésben.

x Agyvértömlés, szívszorogás, nehé légzés, felelemérzés, idegesség, fejfájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által igen sokszor megszüntelhető.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. alatt levő imaházban vasárnap délelőtt 9-10.ig imaházhat, 10-11.ig biblia-magyarazat, 11-12.ig vasárnapi iskola délután 6-7.ig predikáció, fél 8-9.ig vallásos estély vegyeskara és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-tól fél 9.ig predikáció. Pénteken este fél 8-tól fél 9.ig bibliaóra szabadhozza-szólással.

x Háztartási tanfolyamot rendez az I. számú gazdasági népiszkola. felnőttek számára a főzés, kenyérsütés, tiszták stb. készítése, gyakorlati elajátása céljából. Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál d. z. 8-12.ig, délután 3-5.ig Mikepéresei ut 10.

x Táncvizsga a Koronában ma este. Leckedij 50 fillér, az új tanfolyam megkezdődött, beiratások még elfogadtattnak.

x A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József víz használatát, mert a gyomrot, a vért javítja megnyugtatja az idegeket és száltal új vért, erőt teremt. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A HONSz közgyűlése. A Hadirokkantak és Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége április 23-án délután 3 órákor a Városháza közgyűlési termében folytatólagos rendes évi közgyűlést tart, amely a jelenlevő tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Lánygroszozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Beszámoló a csoport múlt évi működéséről. 3. 1932. évi zárószámadás beterjesztése és javaslat a felmentvéay megadására. 4. Tisztaítás. 5. Esetleges indítványok. Elnökség.

Propaganda ünnepély Konyáron. Jól sikerült propaganda ünnepélyt rendezett a konyári Stefánia vezetősége Husvét vasárnapján. Az első részében lélekemelő, oktató hatást keltett a Tetemrehívás és az Éji látogatás költemények színen való eljátszása, egy olasz és egy magyar hazafias dal duett előklése, amelyk után dr. Kiss Vilmos községi és dr. Aszalós János járásorvos ösmertették az anya és csecsemővédelem lényegét, hasznosságát, a további terveket és a társadalom segítségét. Utána Bazsa Áron táitő által szerzett és betanított csodaszép ballet („A tavasz”), aztán Konta Mária övönő által briliánsan előadott magyar dalok és a lelkes diáksereg által előadott egyfelvonásosak készítették elő a közönséget a még pár órán át tartó teás eszmecsere és társalgáshoz. Az estély előkészítéséhez és rendezéséhez sok társadégsággal és anyagiakkal járultak: Vitéz Gy. Ferencné, Bakó Mihályné és dr. Kiss Vilmosné urnők és Bazsa Áron tanító. A szereplők között igen jó volt: Boldizsár Mária, Cséka J., Szilágyi M. és L., Nagy L., Bazsa Á. és E., Bakó B., Katona L., Nagy F. Előadták még Brilla E. állomástömbök darabját is: „A mama megjarta”, ami megérdemelt sikert aratott. Az ünnepélyt rendezte dr. Kiss Vilmos közs. orvos.

A Városi Zeneiskola haladottabb intézeti növendékeivel magas színvonalu kamara-estet rendez a zeneiskola dísztermében f. hó 29-én, szombaton este 8 órákor.

Műsorra kerülnek: Mozart G-moll zongoratóriója, Schubert Es-dur zongoratóriója és Dohnányi C-moll zongoratóriója. Jegyek 80, 60 és 20 filléres árban a zeneiskolában és az esti pénztárnál kaphatók.

A Levente Otthon kulturstje vasárnap este ismét kitűnő műsorral lesz megtartva a Péterfia utca 28. sz. alatti Levente Otthonban. A működővel gárda tudásának legjavát fogja a szeretett közönség elé vinni. A műsor következő lesz: 1. Parasztfurlang. — Előadják: ifj. Czellárné, Vékony, Tarr és Varga leventék. 2. Bál az utkaparónál. Előadják: Pentez Juci-ka és Csillag Ernő. 3. Tancsó. — Előadják: Péntek Juci-ka, Csillag és Schwarz leventék. 4. Hírességek iskolája. — Előadják: Henez Bözsike, Végh Juci-ka, Schwarz Ernő. G. Suta Gyula rendező.

A Levente Otthon kulturstje vasárnap este ismét kitűnő műsorral lesz megtartva a Péterfia utca 28. sz. alatti Levente Otthonban. A működővel gárda tudásának legjavát fogja a szeretett közönség elé vinni. A műsor következő lesz: 1. Parasztfurlang. — Előadják: ifj. Czellárné, Vékony, Tarr és Varga leventék. 2. Bál az utkaparónál. Előadják: Pentez Juci-ka és Csillag Ernő. 3. Tancsó. — Előadják: Péntek Juci-ka, Csillag és Schwarz leventék. 4. Hírességek iskolája. — Előadják: Henez Bözsike, Végh Juci-ka, Schwarz Ernő. G. Suta Gyula rendező.

A földbérlok megmozdulása

Debrecen és Tiszántúli Földbérlok érdekéért nehéz körülmények között több mint egy évtizede harcoló Debrecen Hajdu és Biharmegye földbérlok egyesülete vezetősége újra szükeget látta annak, hogy hangot adjon a magyar föld ezen szorgalmas munkásainak a törekvéseiről, igényeiről és szükségleteiről. A magyar nemzeti termelő társadalom ezen fontos rétegeinek a gazdasági érdekeit, a mezőgazdaság megsegítését célzó törekvések során a legkevésbé vannak figyelembe véve s a maguk gazdasági és nemzetpolitikai jelentőségüknek megfelelően méltányolva. Pedig a mezőgazdasági termelés szempontjából egyáltalán nem elhanyagolandó tényező az a hatalmas társadalmi réteg, mely közel 2.000.000 hold katasztrális földön végez a legmostohább gazdasági körülmények között termelői munkát.

A magyar politikai élet mozgalmának ugyyszólván tengelyévé lett és általánosan elfogadott tétele, hogy Csonkahaának a mai súlyos gazdasági és államháztartási válságából csak a magyar mezőgazdasági termelés rentabilitásá tételével szabadulhat meg. Ezirányban sokféle tervek és törekvések kerültek felszínre. Azonban ezek között a kellő súlyal és jelentőséggel a magyar földbérlok társadalom speciális érdekeit egyáltalában nem érvényesítik. Sem a hitellellátás, sem az adósságok rendezésének, sem a bolettával kapcsolatos kérdéseknek a során. Szükséges azért, hogy ez a hatalmas gazdasági réteg a maga igazságának és követeléseinek a maga széles tömegei útján bátran hangot és kifejezést adjon. Azért az Egyesület vezetősége elhatározta, hogy a debreceni tiszántúli földbérlokot április hó 30-n, délelőtt 9 órára Debrecenben a városháza tanácstermében megtartandó nagygyűlésre hívja össze. E gyűlésen mindazok a kérdések tárgyalás alá kerülnek, amelyek a magyar földbérlok társadalmat létfenntartásában legközelebből érintik.

Rá kell eszmélni a magyar földbérlok társadalomnak arra a vezető gondolatára, hogy nem az erők szétforgácsolásában, hanem azok tömörítésében és egyesítésében várhatja és remélheti a maga helyzetének jobbrafordulását. Különösen akkor, amikor a vele szemben álló gazdasági tényezők, nagy helyzeti előnnyel és erős szervezettel bírnak.

Kéri azért az egyesület vezetősége, hogy ezen a gyűlésen a debreceni Tiszántúli Földbérlok társadalom a maga teljes egységében vegyen részt.

A gyűlés programjának közelebbi részleteit később részletesen fogjuk közölni.

A városi elsőfoku közigazgatási hatóság
6169—1933. B. sz.

HIRDETÉMÉNY.

Az 1929. XIX. tc. alapján felhívom azokat, akiknek gőz, benzín, petrólium, villany vagy más motorikus, vagy állati erővel hajtott, cséplőgépük van és az 1933. év folyamán akár saját, gazdaságukban, akár más részére esépelni szándékoznak, hogy nevüket, lakásukat, cséplőgépük gyártójának nevét, gyári számát, az általuk kifejtendő lóerők számát a városi elsőfoku közigazgatási hatóság (Kossuth utca 20.) földszinti 46. sz. szobájában május 15-ig 10-ig törvényes következmények terhére alatt jelentésék be.

Debrecen, 1933. év. április hó 20.

Dr. Vass Károly
tit. főjegyző.

LAPUNKAT TÁMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VASÁROL!

Tavaszi Parsifal Szerelmes Éneke

WAGNER EMLÉKEZETÉRE.

Solvejgemnek.

Sziklabércen állok én és kezemben lant,
lent a völgyből lágy szellő illatot
sohajt Lantom dalomra megszólal és
égi dallam kél, ezerfelé bus énekem
széthordja a szél, TAVASZ lesz szívem érzi már,
dalol a kis madár, csobogva ront a kis
patak a bércekről alá, Vidám csörgése
elhallik a bérce fokára fel s madár,
szívem a kis patak együtt így énekel:
Szabad vagyok és tisztajó, kristálytisza mélység,
nem csábít gyatra rágyogás, de vonz az égi
Kékség: azur-tengerbe hullani beh isteni, beh jó,
hogy Szűz vagyok most érzem, mint a leesett hó;
látod Világ a lendülést, hallo az énekem
és sodrom büszke iramát nem állít szikla fel,
utamban bizton rohanok, nem ront rám
félelem; én ur vagyok — ujjongok én — a
földi kéjeken Szép széke fűrtöm homlokom
felhőrn korona nem tépte ezt meg asszonykóz,
nem tépte meg soha, Fehér kezem a lantomon
csak szűzi dalt zenél niros szívem a harcokon
nem érte durva kéz Tündérleányok
álomba, csak ők ringatnak el, o'y tiszta szép,
nemes belől a férfikebel, Szemeim fényét
parázna vágy sosem lenhette meg, rut
fátyolat két szürke szem de hogy is vette
fel, E szem az Istent keresi, csak Őt meglátni még
s Isten veled te kismadár, patak jöhet a
vég, Majd lantomat én eldobom,
patlanjon el a húr és harcos forró
lelkemet hadd hívja fel az Ur — — —
De addig még futásomat itt lenn
elvégezem, Szentéges Grál az életem
tenéket szentélem — — — Szabad vagyok
és ajkamon ISTEN IGEJE zug ha felmegyek
nem áll elém lángpallosu Cherub
A szívem vadul megdobog lüktet a
tisza vér elhagyom én a bérceket az
árnyas lugasért; ott vár reám a Kedvesem,
magányban sír a/an a kőszá szellő dalt sson
szép barna haján, Meglátott már és felkacag,
zekogva fut elém, szerelmi könnyes csillanás
tükröz a szemén; de már káromba zárom én s míg
ajkunk összeér szívem, madár s a kis patak
a kéjben fölzenél — — —

ZSOHAR ISTVAN.

* BÖLCSFÖLDY SAROLTÁNAK, a legiohbb Barátnak védelmébe.

Egy vonatról lekéselt fiatalember szörnyű szerencsétlensége a debreceni nagyállomáson

(A Debreceni Ujság tudósítójától.)
Este, a budapesti személyvonat indulásánál végzetes szerencsétlenség történt a debreceni pályaudvaron. Mikor már a 22 óra 10 perces budapesti személyvonat ki akart futni az állomásról, a harmadosztályú váróterem kijáratánál egy izgatott fiatalember kiátozni kezdett, hogy őt engedjék ki, mert el akar utazni a vonattal. A vonat már mozgott, így a portás azt mondta, hogy nem lehet kinenni, mert a mozgó vonatra ugy sem szabad felszállani.

A fiatalember erre káromkodva elrohant és megkerülve a pályaudvar épületét, át akart mászni a kisposta előtti alacsony kerítésen.

Szerencsésen fel is mászott a kerítésre, azonban nem vette észre, hogy nadrágja beleakadt az egyik kerítéslecebe. A következő pillanatban a peronon tartózkodók egy felőrző sikoltozást hallottak. A fiatalember levágódott a kerítés tejjéről és eszméletlenül terült el a földön. Azonnal kihívták a mentőket, akik első segélyben részesítették, majd a klinikára szállították a fiatalembert.

A nála lévő okmányokkal megállapították, hogy Sinyler Gyulának hívják, 34 esztendő és foglalkozására nézve asztalosmester. A klinikán kiderült az is, hogy a férfi hátgerinctörést szenvedett. Állapota igen súlyos és aligha lehet megmenteni az életnek.

A nála lévő okmányokkal megállapították, hogy Sinyler Gyulának hívják, 34 esztendő és foglalkozására nézve asztalosmester. A klinikán kiderült az is, hogy a férfi hátgerinctörést szenvedett.

Állapota igen súlyos és aligha lehet megmenteni az életnek.

NYOMTATVÁNYT

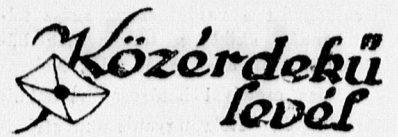
olcsón és izlésesen készít:

lapunk nyomdája

József kir. herceg

utca 16. Tel. 7348

Használjunk magyar földrajzi neveket

Kaptuk a következő levelet:

Igen Tisztelt Főszerkesztő Ur! Sokszor bántott már az a mi gyengeségünk — nevezhetném nemzeti önérzet hiányának, — mellyel magyar nyelvünk egy-egy ősi szavát könnyedén feláldozzuk s ezzel örökségünket meggondolatlanul tékozzoljuk. A földrajzi nevek régi magyar alakjának magyar ember számára itt magyar szövegben idegen névvel való helyettesítéséről van szó. A mai újságban megint a wieni énekesek érkezett jelentik be pedig azok nekünk bécsi fiúk. Feleslegesnek tartom a hosszú magyarázatot. A földrajztudósok elhatározták, hogy a földrajzi neveket eredeti alakjukban kell használni, de ez először lehetetlen, másodsor semmiféle nemzeti nem lesz meg. Ha az angolok, franciák a maguk módja szerint írnak Vienna, Vienné stb. alakot, nekünk is legyen elég, ha a külföldön utaztunkban kérünk Wien-be vasúti jegyet, vagy címezünk oda levelet; idehaza beszéljünk magyarul. Azt hiszem, a szerzői jogon s a csnök sérelm, ha újságunkban a szerkesztőség ily irányban szigorúan ragaszkodik a magyar alakhoz s az idegen szavakat helyes magyarra igazítaná ki. Kiváló tisztelettel Horvay Róbert.

Ami szemel szur az idegeneknek Debrecenbe

Kaptuk a következő levelet:

Nemzetes vitéz Szerkesztő uram! Engedje meg, hogy b. lapjában egy pár ujjnyi helyet kérjek egy levéltörödének. A pár hete itt lárt filléres gyorsal kedves vendégeket kaptam: én is, akik most levélben köszönik meg a felelhetetlen debreceni órákat. A sok szép elismerés mellett azonban van a levélben két mondat, melyet a szerkesztő ur utján óhatlanok az illetékes körök figyelmébe ajánlani. Azt írja pesti vendégem, hogy itt létekor ellátogatott a főpostára s ott dolgozó végzőve, meglátogatta a Hatvan-utca elején felállított Dérijelzőtáblát, mely pontosan a postaátjáró előtt, nyilvesszőjével a Nagytemplom felé irányítja az idegent. — Nem volna-e helyes ezt a jelzőtáblát rendbehozatni s a nyilvesszőt rajta megfordíttatni? És mint a püspöki hivatal falán van egy jelzőtábla, nem lehetne hasonló a posta-átjáró falára is elhelyeztetni... elvégre van idegenforgalomunk.

A másik dolog, ami szemel szur fővárosi barátomnak az, hogy a gázlámpák oszlopára elhelyezett személgyűjtő bádogokat soha senki ki nem üríti: legtöbbször az alsó kiürítő adata egyenesen tárva-nyitva lóg, a szél nyikorogtatja. Valakinek a gondjaira kellene bízni s szigorúan el kellene kötelezni ezeknek a külföldben is sikerületlen dobozoknak a rendbentartását, mert azok most nem a tisztaságot, hanem a rendtelenséget szolgálják s kimondottan szépséghibái Debrecen arculatának. Soraim közléséért hálás köszönet!

Hajdu Örszem.

Hírek

1933 április 23. (Vasárnap).
Prot.: Béla. Kath.: Quasimodó.

1933 április 24. (hétfő).
Prot.: György. Kath.: György.

Ma a következő gyógyszerárak tartanak éjjeli szolgálatot:

Kigyó: Mihalovits Jenő, Piac-utca 63. „Muraközi“ Preisler Ernő, Piac-utca 72. „Sas“ Mandel József, Hatvan-utca 70. „Csillag“ Beke Barna, Árpád-tér 1. „Nádor“ dr. Sztankay Ábrahám, Szent Anna-u. 64. „Szt. Háromság“ Bernáth Miklós, Homokkeri, „Hungária“ Sz. Szabó Jenő, Vargakert.

Postászség telefonszáma 20-45.
Mentők telefonszáma 0-4.

A debreceni egyetemi földrajzi intézet jelenti április 22-én:

Középeurópa időjárása szárazabb lett, de az égbolt még borult és a hőmérséklet alacsony. A déli legnagyobb hőmérséklet ma is csak 5-10 fok között mozgott. Hazánkban az elmúlt napon mindenütt voltak kiadós esők. Az ország déli részén 20 milliméter meghaladó espadékok mértek. Debrecenben és Püspökladányban 12. Mátészalkán, Tokajban és Tiszafüreden 14 mm. esett. A hőmérséklet legmagasabb értéke Debrecenben 11 fok volt, három fokkal magasabb a tegnapién.

Időprognózis: Erős éjjeli lehűtés után halnap változóan felhős idő várható erősebb nappali felmelegedéssel, jelentős javulásra ezelőz, nines kiállítás.

ÜNNEPÉLYEK, HANGVERSENYEK ÉS BÁLOK NAPTÁRA

Április 24-én, hétfőn:

A Vitézi Szék előadestje délután 8 órakor a Déri-muzeumban.

Április 27-én, esütörtökön:

A Svetits Szövetség balett-estje este 8-kor a Csokonai-színházban.

Április 28-án, pénteken:

A Svetits Szövetség balett-estje este 8-kor a Csokonai-színházban.

VASÁRNAPI ISTENTISZTELETEK

A református templomokban:

Nagytemplomban délelőtt 10 órakor és délután 5 órakor dr. Farkas Pál; Kistemplomban délelőtt 9 órakor Bajai Mihály, 11 órakor Kovács József, délután 5 órakor vallásos ünnepély; Nagy István; Kossuth-utcai templomban délelőtt 10 órakor Magyar Bertalan, délután 5 órakor dr. Molnár László; Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Nagy Sándor; Ispólyi templomban délelőtt 10 órakor Nagy Sándor, délután 5 órakor dr. Soós Béla; Homokkerthen 10 órakor Kovács Pál, 3 órakor Görömbezy Zoltán; Nyilastelepen délután 3 órakor Kovács Pál; Csapókerthen 10 órakor és délután 3 órakor Halász András; Alvincz-téren 3 órakor Tóth Sándor; Nyulason 10 órakor Murányi Árpád; Sámsoni-utcai iskolában 4 órakor

Bárdi Ferenc; Kerekes-telepen délután 3 órakor Farkas Miklós; Teglas kertben délután 3 órakor Holborn Emil; Wolaffka-telepen délután 3 órakor Szechenyi Endre

A római katolikus templomban és az iskolakápolnáknál:

Husvét utáni első vasárnap. Szentmisék a szokott rendben: reggel 6, 7, 8, 9, 11, harmnegyed tízenkettő és fél, egy órakor csendes szentmisék, feltéve, ha ünnepélyes nagymise, utána prédikál Melau Ferenc, káplán. Délután 6 órakor litánia.

Csapókerthen 10 órakor szentmisét mond Kummergruber Emil, kegyesrendi tanár. Nyilastelepen 10 órakor Szabó Imre káplán. Homokkerthen 10 órakor Szilassy Ferenc, kegyesrendi tanár. Augusztus-szombat, rumban 9 órakor Somogyi Ferenc káplán. Nagyszepesen 9 órakor dr. Rassoovszky Kálmán, kegyesrendi tanár.

A görög szertartású róm. kath. templomban:

Reggel 7 órakor reggeli istentisztelet, 8 órakor diákmissze, 9 órakor katonamissa, 10 órakor nagy szentmise. A szentmisét Fodor Antal, lelkész mondja. Délután 3 órakor vesperne szentegimádással, utána rózsafüzér-ajátosság. Délután 5 órakor miseros estély.

Az evangélikus templomban

(Miklós-utca 3. szám)

április 23-án, vasárnap délelőtt 9 órakor ifjúsági istentisztelet. Prédikál: Labossa Lajos, önálló hitoktató. Délelőtt 10 órakor és este 6 órakor istentisztelet. Prédikál mindkét istentiszteleten Pass László, lelkész.

Vitéz Roncsik Jenő a zalaegezségi tűzoltótanfolyam vezetője. Zalavárn egye a pápja meghívta dr. vitéz Roncsik Jenő, debreceni tűzoltóparancsnokot a zalaegezségi tűzoltótanfolyam vezetésére. Ebből az alkalomból a poigármester vitéz Roncsik Jenőnek két heti szabadságot adott.

Evangélikus est a Csapó-utcai egyházközségben. A Csapó-utcai egyházközség Szappanos-utca 16. sz. a gyülekezetét otthonában minden vasárnap este fél 8 órakor evangélikus estét tart, változatos műsorral. A mai estén dr. Danes házy Sándor helyettes vezető lelkész tart előadást „Emmaus felé” címmel. Az egyházközség vegyeskara két énekszámot ad elő. Szaval: Papp Margit, Belépodij nines, szíves adományok az egyházközség szegényei javára fogadottak.

Ninesen párja senki az „Igmándi” víznek, mert hűseges öre jökedy s egészségnék!

A Dóczy tanítóképző templomi hangversenye. Május 10-én az intézet kitűnő 120 tagú énekkara Debrecenben egészen új műsor keretében a prot. egyházi zene remekműveit (Cordell, Lott, Bach, Schütz, Schubert, Medelsohn, Wagner) óhajítja bemutatni a kemoly nevelés és zene híveinek. Az ünnepély védnöke dr. Baltazár Dezső, aki záróbeszédet is mond.

Felhívás Debrecen város hazafias közönségéhez. Biri Márton debreceni lakos frontarcos bajtárs 18 évig volt orosz hadifogságban. Közelmúltban jött haza egy asszonnyal és két gyermekkel. Most született meg a harmadik gyereke, kereset és munkanélkül van. Bármilyen elhelyezésre vonatkozó kérelmét Debrecen sz. kir. város polgármesteri hivatala elutasította. Biri Márton bármilyen munkát vállal. Poigári foglalkozása különben hentes. A Frontarcos Szövetség felkéri Debrecen város hazafias közönségét, hogy alkalmi munkára Biri Mártont vegye igénybe. Megkeresés szóval vagy levelezőúton a frontarcos főcsoport elnökségéhez Debrecen, Ferenc József-ut 36. szám, 1. emelet intézendő.

x Vallásos ünnepély a Kistemplomban. Ma, vasárnap délután öt órakor, a rendes istentiszteleti időben, a Kistemplomban vallásos estélyt rendez a Piac utcai egyházközség vezetősége. A szószéki igehirdető szolgálatot Nagy István diakonissza-intézeti lelkész látja el. Alkalmi költeményt fog szavalni Krisztina testvér, a Piac utcai egyházközség diakonisszája. A Csapó utcai egyházközség vegyeskara pedig két énekszámot ad elő. Musza Ferenc kántor vezényletével.

Vallásos ünnepély az Ispólyi templomban. Vasárnap, április 23-án, délután 5 órakor az Ispólyi templomban a Keresztény Ifjúsági Egyesület vallásos ünnepélyt rendez, amelyen az ígét dr. Soós Béla, Dóczyi intézeti tanár fogja hirdetni. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. Fennálló ének: 4. dics. 2. Főének: 88. dics. 5. v. 3. Bibliát olvas és imádkozik Kulesár Dezső segédlelkész. 4. Közének: 7. dics. 6. v. 5. Prédikál dr. Soós Béla, Dóczyi intézeti tanár. 6. Szólóéneket ad elő: Bakó József KIE tag. 7. Szaval: Ambrus Sándor KIE tag. 8. Záró imát és áldást mond: Felker János lelkész. 9. Záróének: 88. dics. 8. v.

A Déri múzeum felügyelőbizottságának ülése. A Déri múzeum felügyelőbizottsága április 24-én, hétfőn délután 5-kor a Déri múzeumban bizottsági ülést tart a köv. tárgyszorozattal: Elnöki megnyitó. Jelentés a Déri múzeum 1932 évi működéséről. Jelentés gr. Dégenfeld Pál háború plakett adományáról. Jelentés a fancieskai aranyleléről. Indítványok.

Közegészségügyi előadás. Április 25-én, kedden délután 6 órakor a Déri múzeum előadótermében Neuber Ede „A debreceni I. oszt. elemi iskolás tanulók egészségügyi átvizsgálása különös tekintettel a fertőző betegségekre és azok megelőzésére” és Vásáry István „Az utóbbi évtized városi intézményei a közegészségügy szolgálatára” címmel tartanak előadást.

A Vasutas MANSz kézimunka-délutánja. A vasutas MANSz ifjánykörének kézimunkadélutánja kedden, 25-én 4 órkor lesz megtartva. A tagok minél nagyobb számban való megjelenését és pontosságát kéri az elnökség, mivel fél 6-ig a terem foglalt. Elnökség.

„Déliab” önbitorolva penge

Csak TÓTH GYULA vasútlelében

Megjelent Ecsedi István muzeumlazgató új könyve Ecsedi István: „Utazásom a Szentboldos környékében” megjelent. A műve végig érdekes közvetlen elbeszélő modora 272 oldalas, csinos külsejű, utólagis rendkívül olcsó, 150 filléres áron kapható minden könyvkereset cédőben.

x Agyvértódlulás, szívzorogás, nehézlégzés, felelemérés, idegesség, fejtájás, lehangoltság, álmatlanság a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által igen sokszor megszüntethető.

Istentiszteletek a baptista imaházban. A Szappanos-utca 23. számú levő imaházban vasárnap délelőtt 9-10-ig imaáhitat, 10-11-ig biblia-magyarázat, 11-12-ig vasárnapi iskola délután 6-7-ig prédikáció, fél 8-9-ig vallásos estély vegyeskara és zeneszámokkal. Szerdán este fél 8-9-ig prédikáció. Pénteken este fél 8-tól fél 9-ig bibliaóra szabadhozzászólással.

x Házitartási tanfolyamot rendez az I. számú gazdasági népiskola felnőttek számára a főzés, kenyérsütés, tisztálts. készítése, gyakorlati elajátítása céljából. Jelentkezni lehet az iskola igazgatóságánál d. e. 8-12-ig, délután 3-5-ig Mikepérecsi ut 10.

x Táncvígsga a Koronában ma este. Leckedij 50 fillér, az új tanfolyam megkezdődött, beiratások még elfogadhattnak.

x A vér fölfrissítése céljából ajánlatos néhány napon át korán reggel egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet inni. Az egész világon rendelik az orvosok a valódi Ferenc József viz használatát, mert a gyomrot, a vért javítja megnyugtaltja az idegeket és újatall új vért, erőt teremt. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

A HONsz közgyűlése. A Hadirokkantak és Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége április 23-án délután 3 órakor a Városháza közgyűlési termében folytatólagos rendes évi közgyűlést tart, amely a jelenlévő tagok számára való tekintet nélkül határozatképes lesz. Tárgyszorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Beszámoló a csoport múlt évi működéséről. 3. 1932. évi zárszámadás beterjesztése és javaslat a felmentvény megadására. 4. Tisztújítás. 5. Esetleges indítványok. Elnökség.

Propaganda ünnepély Konyáron. Jól sikerült propaganda ünnepélyt rendezett a konyári Stefánia vezetősége Husvét vasárnapján. Az első részében lélekemelő, oktató hatást keltett a Tetemrehi ás az Éji látogatás költemények színen való előlészása, egy olasz és egy magyar hazafias dal duett előklése, amelyek után dr. Kiss Vilmos községi és dr. Aszalós János járásorvos ösmertették az anya és csecsemővédelem lényegét, hasznosságát, a további terveket és a társadalom segítségét. Utána Bazsa Áron táltó által szerzett és betanított csodaszép balett („A tavasz”), aztán Konta Mária óvónő által briliánsan előadott magyar dalok és a lelkes diáksereg által előadott egyfelvonásosak készítették elő a közönséget a még pár órán át tartó teás eszmecsere és társalgáshoz. Az estély előkészítéséhez és rendezéséhez sok társadéssággal és anyagiakkal járultak: Vitéz Gy. Ferencné, Bakó Mihályné és dr. Kiss Vilmosné urnők és Bazsa Áron tanító. A szereplők között igen jó volt: Boldizsár Mária, Cséka J., Szilágyi M. és L., Nagy L., Bazsa Á. és E., Bakó B., Katona L., Nagy F. Előadták még Brilla E. állomástűnök darabját is: „A mama megjárta”, ami megérdemelt sikert aratott. Az ünnepélyt rendezte dr. Kiss Vilmos közs. orvos.

A Városi Zeneiskola haladottabb intézeti növendékeivel magasszínvonalu kamará-estet rendez a zeneiskola dísztermében f. hó 29-én, szombaton este 8 órakor.

Műsorra kerülnek: Mozart G-moll zongoránegyese, Schubert Es-dur zongoratriója és Dohnányi C-moll zongoratótöse. Jegyek 80, 60 és 20 filléres árban a zeneiskolában és az esti pénz tárnál kaphatók.

A Levente Othou kulturstje vasárnap este ismét kitűnő műsorral lesz megtartva a Péterfia utca 28. sz. alatti Levente Othonban. A műkedvelő gárda tudásának legjavát fogja a szeretett közönség elé vinni. A műsor következő lesz: 1. Paraszttörténet. Előadják: ifj. Czellárné, Vékony, Tarr és Varga leventék. 2. Bál az utkaparónán. Előadják: Péntek Jucika és Csillag Ernő. 3. Tancsó. Előadják: Péntek Jucika, Csillag és Schwarcz leventék. 4. Hírességek iskolája. Előadják: Henez Bözsike, Végh Jucika, Schwarcz Ernő. G. Suta Gyula rendező.

— Vitéz Bajcsy Zsilinszky Endre Debrecenben. Vitéz Bajcsy Zsilinszky Endre, a Nemzeti Radikális Párt vezére, a kitűnő publicista, szombaton este hat órakor Debrecenbe érkezett. Vitéz Bajcsy Zsilinszky Endre Debrecenben érintkezést keresett itteni híveivel és értesülésünk szerint tárgyalásokat folytatott a Nemzeti Radikális Párt debreceni szervezetének megalapításáról.

— Dr. Soós Béla előadása a KIE-ben. Dr. Soós Béla, a kiváló tanár-előadó „Az eszményok és a valóság harca az ifjúság életében” címmel beszél a KIE ma délutáni vallásos ünnepélyén, délután 5 órakor az Ispotályi templomban. Bibliát olvas és imádkozik Kulcsár Dezső s.-lelkész, művészi énekszámot ad elő Bakó József KIE tag, Bartha Emma urleány orognakisére mellett. Szaval Ambros Sándor KIE tag, végül záróimát és áldást mond Felker János lelkész. Felhívjuk tagjaink és pártfogóink figyelmét erre az ünnepélyre, amelyen az ifjúság egyik égető problémája nyer helyes megvilágítást.

— A Katholikus Otthon rendes évi közgyűlését április 30-án, vasárnap d. u. 17. sz. a. lévő helyiségeiben. Az esetleges indítványokat írásban kell benyújtani három nappal a közgyűlés előtt. Utána vacsora.

— Vitaest a KIE-ben ma este 8 órakor „Az élet mesterfogásai” címmel, csak fiatal emberek részére. Belépődíj nincs. Mindenkit szívesen látnak. Helye a KIE nagyterme Piac u. 7. sz.

— Cserépkályhák nagy választékban Harthmudh és más rendszerre átrakásokat, tisztításokat vállal Kriseh Károly Piac utca 89. Telefon 12—18.

— A KIE kerekasztali csoportja saját helyiségében Mikpéresi ut 7. sz. ma délután 6 órai kezdettel műsoros és vetített képes előadást tart. Színer kerül két egyfelvonásos színjáték, énekszámok hegedű és gitár kísérettel, hegedűtrío, dialóg, irredenta nóták, végül vetített képes előadás lesz Napoleon kora Magyarországról címmel. Belépődíj nincs. Műsor ára 20 fillér. Kezdeté pontosan 6 órakor.

— Káromkodásért öt napi fogház. Imre Bálint 35 esztendő debreceni munkás berugott állapotban a Csapó-utca sarkán minden áron szóba akart eszkedni a rendőrszeggel. Az őrszem azonban figyelmeztette, hogy ő hivatalos szolgálatot teljesít s így nem ér rá fecsegni. Imre Bálint erre borzalmas dühbe gurult, szidalmazni kezdte a rendőrt és a legdurvábban cáromkodott. Végül is a rendőr kénytelen volt előállítani Imre Gábot, akit ma a kihágási rendőrbíró cáromkodás miatt öt napi fogházra ítél.

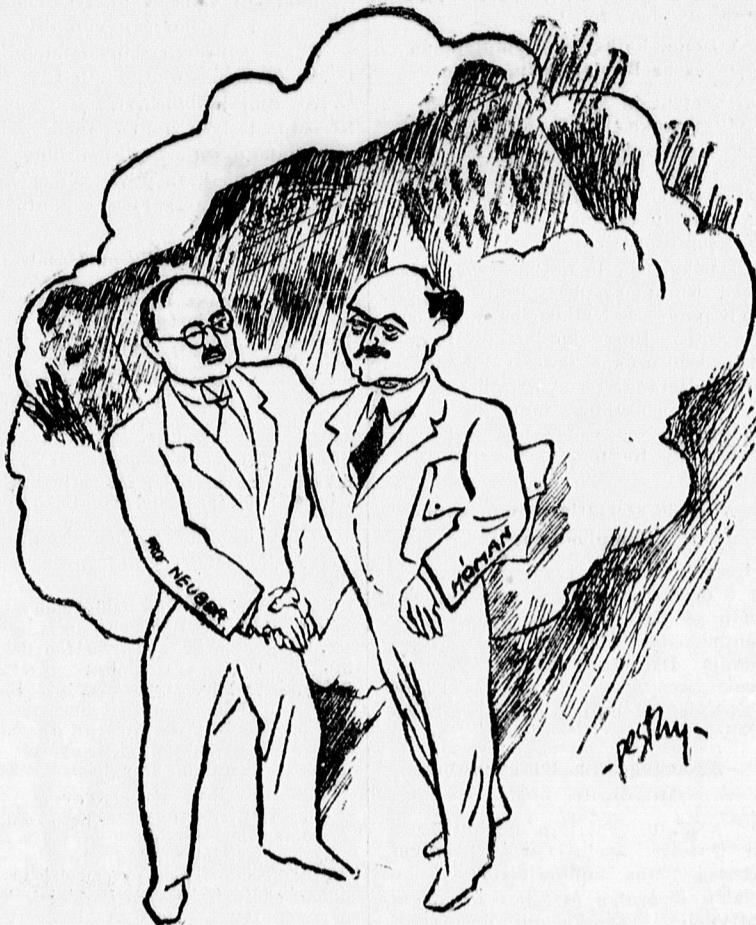
ANYAKÖNYVI HIREK:

Házasságok: Kacsari Rezső sőtösegéd—Lajos Anna; Marozsán János kereskedősegéd—Szabó Julia; Thun Gyula kártyos—Lénárth Erzsébet; Tóth Imre npsz.—Szabó Anna.

Születések: Nagy József fm., leány, Eszter; Farkas János fm., fiu, János; Bihari Mihály fm., Erzsébet és Ilona; (iker), Klafter Kálmán cipőfelsőrészkészítő, fiu, Sándor; Villás Ferenc korezmáros, fiu, Géza; Horváth István hentesmester, fiu, József; Nagy István fm., leány, Katalin; Kiss Kálmán fm., fiu, Gyula; 1 halva születés és 1 törvénytelen újszülött.

Halálozások: özv. Horváth Istvánné Szigeti Zsuzsanna ref. 89 éves Csapó u. 64., Török Erzsébet ref. 3 hónapos Arany János u. 48.; Bodnár J. g. kath. 1 napos Szülészeti klinika.

Hóman Debrecenben

HÓMAN (Proi. Neuberhez): Ha nem tekinteném tudósi voltotok, Menten redukálnám tudósi boltotok... (Arany után.)

MŰVÉSZET

Magyar-est

A MAV. Filharmonikusok jubiláris ünnepi hangversenye

A MAV. filharmonikusok zenekari együttese tíz évi fennállását megünneplő jubiláris hangverseny-esttel zárja le mélyenszántó sikereiben gazdag ezidei szezonját. A hangverseny esten kizárólag magyar szerzők művei szólnak meg. A mindenképpen magas színvonalnak ígérkező „Magyar Est” egy-szersmind ünnep: kerete lesz annak a kegyeletos megemlékezésnek is, amellyel a zenekari együttes nagy-névű volt társelnöke: P. Nagy Zoltán mély szeretettel őrzött emlékének áldoz. A hangverseny est vendégnívésze dr. Székelyhidny Ferenc, a m. kir. Operaház büszkesége lesz. A nagy gonddal összeválogatott és rendkívül szingazdag programot teljes egészében itt adjuk:

1. Ábrányi: „Himnusz az Urhoz” — szövegét írta: dr. Győkössy Endre. 2. Dohnányi: „Rurália hungarica” 3 tétele. 3. a) Erkel: Ária a

— Dolgoznak a debreceni tolvajok. A város műszaki ügyosztálya feljelentést tett a rendőrségen, hogy ismeretlen tettesek a sámsoni-utj sorompónál lévő városi közkutató lezserelték és a huzó kart ellopták. — Baróczy Juliánától, aki a Kuruc utca 23. szám alatt lakik, elloptak egy dupla fedélű ezüst órárt. — Bajovszky János Lehel-utca 5. szám alatti lakostól öt fajtyukot, Takaró István Gyöngyvirág-utcai gazdálkodótól 2 tyukot, Pulmer Lajos Andrassy-ut 3. szám alatti lakostól pedig 4 rőz-szafát és 7 kerti gömböt loptak el.

„Bánk bán” operából; b) Kacsóh: „Rákóczi megtérése”, a filharmonikusok zenekari kíséréte mellett éneklé: Székelyhidny Ferenc dr. 4. a) P. Nagy Zoltán: „Rákóczi katonái”, dalmi nyitány; b) Weiner: Katonásdi; c) Kodály: Intermezzo a „Háry János” című operából. 5. a) Szigethy Gyula: Intermezzo; b) dr. Tatay Zoltán: Nyitány. 7. a) Szabados: Fohász; b) Ábrányi: Ária a „Paulo és Francesca” című operából; c) Hubay: Balalajka dal a „Karenin Anna” című operából. 8. Liszt: Les preludes. Szimfonikus köité-mény.

Kétségtelennek látszik, hogy a mindenképpen zenei ünnepnek ígérkező jubiláris hangverseny est Debrecen egész intelligenciáját magába ölelő nagyközönség jelenlétében fog lefolyni és mélyenjáró emléket viszhagyó művészi eseménye lesz Debrecennek!

— Ipar- és szakosztályi ülések. A férfiszabó szakosztály vasárnap délelőtti 10 órakor az Ipartestületben — igen fontos ügyben — szakosztályi ülést tart. — Az ács-mesterek szakosztálya április 25-én, kedden délután 5 órakor szakosztályi ülést tart, melyre a tegok feltétlen és pontos megjelenését ezuton kéri a szakosztály elnöksége.

Előzd meg a nagyobb bajt,
BAYER PURGO enyhén hajt,
Egészségnek mit sem árt,
Utánzattól szenvedsz kárt.

Újabb intézkedések a flekkifuszt megelőzésére

(A Debreceni Ujság tudósítójától)
Debrecen város tanácsa szombaton délelőtti dr. Vásáry István polgármester elnöklésével értekezletet tartott, amelyen az ügyosztályok előadói a folyó ügyekről referáltak. Dr. Vass Károly tb. főjegyző jelentette, hogy a belügyminiszter rendeletet adott ki a kiütéses tifusz elleni védekezésről. Ezzel kapcsolatban a polgármester száz pengőt utalványozott ki hányiró gépek és ollók beszerzésére, egyben pedig átiratot intéz a rendőrséghez a kóbor cigányoknak fertőtlenítés céljából való előállítására végett.

— A homokkerti ref. nőegyesület közgyűlése. Az újjászervezett homokkerti nőegyesület április 23-án, vasárnap délután 4 órakor a leánykör helyiségében gyűlést tart. Erre a Homokkerti összes nőtagját szeretettel meghívja és várja az elnökség.

— Segítséget kér egy fellaláló. Szász Gyula 22 éves kereskedősegéd, Rakovszky utca 39. szám alatti lakos elmés szerkezetet gondolt ki a keréklapások lehetetlenné tételére. A még csak elgondolásban meglévő találmány megvalósításához anyagi segítségre lenne szüksége s a támogatókat címere kéri továbbítani. A találmányt már Budapestben is ismertette szakértők előtt s kivitelezése pusztán anyagi kérdésen mulik.

FÉNYKÉPEZÉSI HIREK

A győri országos kiállításon oly nagy sikert aratott debreceni Maosz kollekción május 14-ikén, vasárnap a Déri múzeumban állítják ki. A 64 képből álló kollekción 100-ra egészíti ki az egyesület; míg külön attrakciónak Budapestre cca 60 képből álló kollekción fog európai diadal után a Maosz kiállításán egynapos pihenőt tartani. Ez a reprezentatív bemutató a fotóművészet barátai számára élmény lesz!

A II-ik prágai nemzetközi kiállításra Japántól Angliáig és Ausztráliától Kanadáig 30 nemzet fényképezője küldte el képeit. Befutott 463 nevezőtől 1752 db kép, melyből a zsűri csak 414 darabot állított ki 291 művésztől. A magyar kollekción nagy sikere igen jelentős befolyással van a III-ik budapesti nemzetközi kiállításra, amit a szövetség őszel rendez. A kiállított képek alapján Magyarországot Assmann Ferenc (Debrecen), Eitner Margit (Bp.), dr. Félégyházy László (Bp.), Hetey Pál (Bp.), Hollán Lajos (Bp.), Kinszky Imre (Bp.), dr. Maléter Lajos (Bp.), Marmitz Frigyes (Bp.), vitéz Nagy László (Bp.), Pécsi József (Bp.), Ramháb Gyula (Bp.), Rónay Dénes (Bp.), Seiden Gusztáv (Bp.), dr. Nagy Egon (Bp.) és Vadas Ernő (Bp.) képviselték.

Május 12—17-ig a Maosz békéscsabai csoportja propaganda kiállítást rendez. Meghívó levelük és jelentkező lapok a debreceni csoporthoz befutottak. Nevezési díj 50 fillér Maosz tagoknak.

Az április 20-iki választmányi ülés elhatározta a 4-ik háziverseny kiírását. Kezdek és haladók külön csoportokban indulnak. A díjak értékes foto cikkek lesznek. Nevezési határidő július 1.

A csütörtöki összejövetelen mutatta be Buza Gábor szenzációs készülékét, amellyel a figurális elmozdulást a legprecízebben lehet mérni. Zseniális konstrukciója sok elhibázott felvételtől menti meg amatőrjénket.

LAPUNKAT TÁMOGATJA,
HA HIRDETŐINKNÉL VASAROL.

Gyenge Anna vendégszereplése a Csokonai-színházban

Cso-eso-szón kisasszony: Anna Roselle, a Metropolitan sztárja. Háromszék megyében született. Gyenge Annának hívják. A reviziós harc esztendeiben alig lelhetnénk kezebb bizonyítékot igazságunk, a magyar kultúra ősi ereje mellett, mint Gyenge Annát, a homoródszentmártoni föld büszkeségét, a világ legelső énekesnőjét. „Anna Roselle”-t, az opera-színpadok legnagyobb Butterfly-ját. Mert kicsoda ő? A székelő föld lelke. Egy örök érték a magyar szeretet világából. A legnagyobb es da, mely ezer év távlatán át egész multunkat besagározza: velünk szenved és belőlünk zengi a feltámadást, a legszebb, a legfőbb, a legnagyszerűbb gondolatot. Mintha csak azt mondaná hogy ez a hang hordja az igazság ígértét. Ez hordozza a virágzást. A nemere viharzás, az erdélyi bánat, a székelő házikók esőndje s a Hargita fáinak zúgó, sülvítő fortrissimói: ez esendül ki a Pillangó kisasszony énekéből... pedig a ruhája: kínai selyem; szemöldöke is fölével ivelt és olaszul zengi Puccini áriáit, mint ahogyan azt New-York operaháza is megköveteli... Idegen világban mozog s mi mégis, a napkeleti muzsika frázisai közt úgy érezzük, hogy nem a Loongok és nem a Belascok meséin álmodunk, de *Benedek nagyapó meséi*, hogy visszaragassak elvesztett életünket a székelőkultúra világába, hol Gyenge Anna a leigázottak képviselője s ahol most azok az urak, akik a zenekultúrát évszázadokon át nem tudták továbbfejleszteni a medvetáncolatú mód ügyetlen dobverésénél...

Kardoss Géza sziniszegző a szombat esti operaelőadással olyan zenei eseményt produkált, amely páratlanul áll nemcsak a Csokonai-színház, hanem Debrecen egész művészeti életében is. A „Pillangó kisasszony” előadása felelhetetlen élményadással szolgált. Komor Vilmos szenálisan átfogó vezényletének köszönhető, hogy Puccini operája kifogástalan értelmezéssel, zökkenés nélkül és mindvégig eleven színekkel érvényesült. Így például a második felvonást befejező hájosok dala is olyan korális szépségeket és őszinteséget fejezett ki, amelyet eddig vidéki színpadról nem hallottunk. Gyenge Anna az opera címszerepében felülmúlhatatlan művészettel interpretálta Butterfly tragédiáját. Csodáserejű szopránja, amellyel mindig gazdagságosan bánik, a lírai hangulatokat éppolyan finoman kolorálja, mint amilyen féktelen erővel esap át a drámai lendületekbe. Hangkultúrája tökéletes. Ha Guglielmotti az énekművészet legnagyobb lírikusa — ugy Gyenge Anna a drámai énekes-királynője. És éppolyan kiváló énekesnő, mint amilyen nagyszerű színjátékos. A „Pillangó kisasszony” megírásánál alig láttunk még igazabb művészeti alakítást.

A Csokonai-színház előadása mindenképen méltó keretül szolgált a nagyszerű zenei eseményhez. Vitéz Kolosváryné Voith Hona Suzuki szerepét meleg tüsszal, meglepő mű-

zikalitással és abszolút tudással énekelte. Gyenge Annával előadott duettje, amely egyike a legnehezebb feladatoknak, konzervatív művészeti értékkel jutott kifejezésre. Hatáson érvényesült Szórád Ferenc hatalmas vlvőerejű hangja és Erdy Pál nemeszengésű baritonja, amely plasztikus színeivel és kifejezéseivel általános feltűnést keltett.

A Csokonai-színházat zsúfolásig megtöltö, előkelő publikum úgy Gyenge Annát, mint partnereit tüntető ovációban részesítette. Forróbb, őszintébb hangulatu és lelkesebb színházi este már évek óta nem volt Debrecenben.

A debreceni székelők külön ünneplésben részesítették Gyenge Annát. Az első felvonás után megjelent a színpadon a SÉFHE küldöttsége dr. Szalacsy Rácz Imre elnök és két székelőruhás egyetemi hallgató vezetésével. Szalacsy Rácz Imre gyöngyöri beszéd kíséretében homoródszentmártoni földet nyújtott át a művésznőre azzal a kéréssel, hogy azt helyezze el majd egyszer szülőinek a sírján. A drága székelőföldet, amelyet a Sz. Rácz István által tervezett művészi tartóban adtak át, Gyenge Anna sírva vette át székelő testvéreitől, majd a közönség tomboló tapsvihara közben, a függöny előtt kijelentette, hogy mindig magyarral dobog a szíve.

Előadás után az Angol - Királynő éttermében a Székelő Társaság bankettet rendezett a világhíres művésznő tiszteletére, amelyen dr. Darkó Jenő egyetemi tanár, elnök vezetésével a debreceni székelők és erdélyiek vezető érvényesítői jelentek meg. A művésznőt ez alkalommal dr. Fazekas Sándor egyetemi magántanár üdvözölte elragadóan szép szavakkal.

Debrecen publikuma hálás lehet Kardoss Géza sziniszegzőnek, hogy a szombati opera-előadással a Csokonai-színház a legmagasabb fokú zenekultúra színvonalára emelte. (In)

Sziklav Jenő lett Szeged sziniszegzője

Az idei sziniszegző nem vált úgy be Szegeden, amint azt az illetékes városi vezetőség várta. Görög Sándor direktorban eséltek, úgy annyira, hogy vele a jövő szezonra vonatkozólag tárgyalásba sem bocsátkoztak. A városi törvényhatósági bizottság Sziklav Jenő soproni igazgatóval kötötte meg az új szerződést, melytől esütörtökön írtak alá. Az új direktor, aki tavaly a debreceni Csokonai-színház főrendezője volt, már meg is kezdte a társulat szervezését. Így többek között a Cselle művészpár szerződötése biztos.

HETI MŰSOR:

Április 23., vasárnap délután 3-kor: **Kadétszerelem**, (Zóna.)
 Április 23., vasárnap délután 6-kor: **Három a kislány**, (Zóna.)
 Április 23., vasárnap este 9-kor: **Zsákbamaczka**, (Zóna.)
 Április 24., hétfőn este 8-kor: **Caramba**, (Premier — A 30. bérlet.)

Április 25., kedden este 8-kor: **Caramba**, (B 30. bérlet.)
 Április 26., szerdán délután 3-kor: **Kadétszerelem**, (Zóna.)
 Április 26., szerdán este 8-kor: **Caramba**, (C 30. bérlet.)
 Április 27., esütörtök délután 3-kor: **Kadétszerelem**, (Zóna.)
 Április 27., esütörtök este 7-kor: **Svetits Szövetség előadása**.

A színházi iroda jelentése:

MA. VASARNAP

3

előadást tart a színház.
 Mind a három előadás
 ZÓNA helyárrakkal.

Legdrágább földszinti jegy 80 fillér!

Délután 3-kor —

ZÓNA helyárrakkal

Kadétszerelem

Este 6-kor —

ZÓNA helyárrakkal

Timár Ilia és Szórád Feri felléptével

Három a kislány

Este 9-kor —

ZÓNA helyárrakkal

Közkívánatra! Közkívánatra!

Zsákba maczka

Hétfő, kedd és szerdán
 a legkacagtatóbb újdonság!
 Operett akadályokkal!

Caramba

Szerda és esütörtök délután
 ZÓNA helyárrakkal

Kadétszerelem

A színház igen tisztelt bérelőnek joga van — tekintve, hogy nagyhehen félhelyárrakkal játszott a színház — egy délutáni zónaelőadást díjtalanul megtekinteni!

Mozik műsora

VIGSZÍNHÁZ: Vasárnap, hétfő. —
 Önagysága nem akar gyereket.
 (Liane Haid és Georg Alexander.)
 APOLLO. Három egy ellen, kalandörtörténet. Szerelmes vakáció,
 vidám kaland 6 felv.
 URANIA. Vasárnap: Miszter X., titokzatos történet 10 felv. Hétfőn:
 Két szív — egy dobbanás. Filmoperett 10 felv. (Lilian Harvey —
 Halmay Tibor. Előadások hétköznap: 5, 7, 9, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor. Az első előadások félhelyárrakkal.

VIGSZÍNHÁZBAN keddtől a legújabb magyar film: *Kisértelek vonata*.
 Böck Marika, Törzs Jenő.

SÜRGÖSEN ELADÓ

ingóságait legjobban értékesítheti, ha lapunkban meghirdeti.

Boesky-tér, Telefon: 14—26.

Vasárnap:

GYILKOS NYOMÁBAN

George O. Brien izgalmas kalandortálmje. Partnere: Sally Eliers. Megelőzi:

HOLLYWOODI ÉJSZAKÁK

Énekes-táncos vígjáték 7 felvonásban. Főszerepben: Lola Lane. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

A Tisza István emlékünnepe Budapes'en

Budapest, április 22.

A Tisza István Társaskör az Országos Tisza István emlékbizottsággal egyetemben elhatározta, hogy a mostani nehéz időkből nem szelgyacsora keretében, hanem ünnepélyes áldozó gróf Tisza István emlékének. Az emlékünnepe szombat délután volt a Társaskör dísztermében, magyszaru és előkelő közönség jelenlétében. Az ünnepélyen a debreceni Tisza István egyetem képviselőjében megjelent Sz. Kun Béla egyet. ny. r. tanár, ott voltak továbbá Almássy László, Almássy Sándor és még sokan.

Az ünnepélyt Berzeviczy Albert tartalmas, lendületes beszédben nyitotta meg. Utána dr. Barabás Kun József egyet. tanár tartott ünnepi előadást „Tisza István történelmi távlatban” címmel.

KIADÓ VÁROSI LAKÁSOK ÉS ÜZLETHELYISÉGEK

A Simonffy-u. 1. sz. bérház I. emeletén négyszobás lakás, a Simonffy-u. 2. számú bérházban két drb. üzlethelyiség és az Iparostanonciskola alatt egy üzlethelyiség kiadó.

A szabadkézből leendő bérbeadás tárgyában értekezni lehet Városháza I. em. 35. sz. helyiségben a hivatalos órák alatt.

Polgármester.

B. B.

12.

Ez a három jel már átment a köztudatba.

Bristol Budapest

12.-P.-ért

ad naponta jó szobát elsőrangú ellátással.

A vendég minden kényelmét megtalálja.

Délután és este tánc.

A bárban intim, hangulatos esték.

A budapesti rádió vasárnapi műsora

9: Hírek. 10: Egyházi zene és szentbeszéd az Egyetemi templomból. Szentbeszédet mond Tóth Tamás dr. A szentbeszéd mise után van. Énekelnek a Központi Papnevelő Intézet növendékei Koudela Géza dr. vezetésével. 11:15: Unitárius istentisztelet a Koháry ucai templomból. Prédikál Bartók Géza polgári unitárius lelkész. Utána: Pontos időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. Majd: a m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Dolmányi Ernő dr. 1. Brahms: Akadémiai ünnepi nyitány. 2. Beethoven: VIII. szimfónia. 3. Liszt: Les Preludes. 4. Gretry—Mottl: Ballet-szvit. 5. Weiner: Előjáték és scherzo a „Csongor és Tünde” mesejátékából. Szünetben: „Rádiókrónika.” Elmondja Papp Jenő. 2. Polydor—Brunswick gramofonlemez. 1. Gershwin: Rhapsody in Blue (Franck Black zenekara.) 2. Massenet: Manon — ária (Julius Patzak). 3. Bellini: A puritánok — ária (Ada Sari.) 4. Rehnberg: Fantázia Verdi témájára — a) Téma; b) Scherzo; c) Idill (Walter Rehberg). 5: Beethoven: Ich liebe dich (Schlansus Henrik). 6. Lehár: Vig özvegy — duett (Helge Roswaenge és Hedwig v. Debička). 7. Bizet: Gyöngyhalszok — ária (Pataky Kálmán). 8. Cerné: Serenata (Vasa Prihoda). 9. Donizetti: Az ezred leánya — ária (Clara Clairbert). 10. Tartini—Kreisler: Fuga A-dur (Georg Kulenkampf). 11. Fletow: Márta — ária (Julius Patzak). 12. Bernardi: Lachel des Frühling — keringő (Stüdtiroler Dorfmusikanten). 13. Aletter—Grossmann: Rendez-vous (Irene Eisinger, Rich, Fritz Wolf, kórus és Polydor zenekar). 14. Clifford—Barris: I surrender dear (Brunswick koncert zenekar, Boswell Sisters). 3: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadás-sorozata. Rádai Gyula dr., a Földművelésügyi Minisztérium növényvédelmi irodájának igazgatója: Gazdaságos-e a védekezés a gyümölcsösben? 3.45: Az iskolán kívüli nép művelés rádióelőadása (Rádió Szabad Egyetem). 1. Krasznai István: Az üveggyártás. 2. Időszert apróságok. 4.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Budapesti Koncert Szalonzenekar. 1. Suppé: Szép Galatea — nyitány. 2. Weninger Ernő: a) Valse d'amour; b) Keleti intermezzo. 3. Jacobi: Sybil — egyveleg. 4. Delibes: Coppelia — ballet-szvit. 5. Elgar: Szerelmi üdvözlés. 6. Fr. Schwarz: Volt egyszer egy zongorista — tangó. 7. Hoffmann—Ager: Hazakisérem kedvesem — slowfox. 5.30: Vadnai László vidám-estje a Zeneművészeti Főiskola nagyszínházából. 7.25: A m. kir. Operaház előadásának ismertetése. 7.30: A m. kir. Operaház előadásának közvetítése. „Aida.” Dalma 4 felvonásban. Szövegét írta Ghislanzoni, Fordította Zoltán Vilmos. Zenéjét szerzte Verdi. Vezényli Fialoni Sergio. Rendezte Szemere Árpád. A második felvonás után pontos időjelzés, hírek, sport- és ióversenyeredmények. Az előadás után kb. 11: Bodrics Béla és cigányzenekara a Pátria-kávéházból.

Budapesti rádió hétfői műsora:

9.15: Losonczy—Schweitzer Oszkár szalonzenekara. 1. Huszka Jenő: Garda-induló a Bob herceg c. operettből. 2. Kálmán Imre: Cirkuszhercegnő, egyveleg. 3. Carosio: Ritorna. 4. Spoliansky: Morfium, keringő. 5. Strauss Richard: Szerelmi himnusz. 6. Sarasate: Romanza Andaluza. 7. Dr Schemmel Emilné: Japánmese. 8. Losonczy—Schweitzer Oszkár: Pieme erotit'ut. 9. Delibes: Lakmé, ábránd. Közben: 9.30: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat 12.00: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárásjelentés. 12.05: Fenyves Alice hegedű és Ligeti Dezső énekel, zongorán kíséri Polgár Tibor. 1. Geminiani: Szonáta; Largo — Allegro — Sarabande — Allegro assai. (Fenyves) 2. a) Ráday László: Bazsarózsa; b) Szabados Béla: Fekete felhőbe; c) Szabados Béla: Ifjúság, mint sólyommadár (Ligeti). 3. Bach: Loure. —Schweitzer Oszkár—Papp Váry E.: Szól a harang; b) Lányi Viktor—Kosztolányi D.: Odon ónémet óra; b) Lányi Viktor—Kosztolányi D.: Szabadka (Ligeti). 5. Layo: Spanyol szimfónia; Andante — Allegro non troppo (Fenyves) 6. Schubert: a) Ifjú a forrasnál; b) Halászlányka; c) A vándor (Ligeti). Közben 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 1.30: Testnevelési előadás. Misángyi Ottl: „Leányok atlétikai foglalkoztatása.” 2.45: Hírek, élelmiszerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 3.30: A rádió diákköröje. „A magyar ifjúság barátai” (Pósa, Sebők, Benedek). 4: Asszonyok tanácsadója (Arányi Mária előadása). 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Toll Jancsi és cigányzenekara. 5.50: „Szent György napján a magyar Szent György szoborról.” Mesterházy Jenő előadása. 6.15: M. kir. Mária Terézia 1. honvédegyalozserege zenekara. Vezényel Fricsay Richard. 1. Scassola: Britannicus nyitány. 2. Strauss János: Történetek a bécsi erdőből, keringő. 3. Fricsey: Nápolyi tánc. 4. Ponchielli: Gioconda, balletzene. 5. Kozák: Barátaink, egyveleg. 7.15: Német nyelvoktatás. — (Szentgyörgyi Ede dr.) 7.45: A Krisztus oratórium ismertetése. 8: Liszt Ferenc: Krisztus oratóriumának közvetítése a székesfővárosi Vigadó nagyszínházából. Előadja a Székesfővárosi Zenekar, a Budapesti Hangverseny Zenekar, a Palestina Kórus, a Szent István Bazilika Énekkara és az Egyetemi Énekkarok női kara. Vezényel Weingartner Felix. Az ünnepi beszédet Serédi Jusztián, Magyarország hercegprímása mondja. Ezt a közvetítésünket a városi rádióállomás is átveszi. Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Odeon gramofonlemez. 11.15: Astri Kalthes és Szerényi József énekel, Zongorán kíséri Polgár Tibor.

MEGHÍVÓ

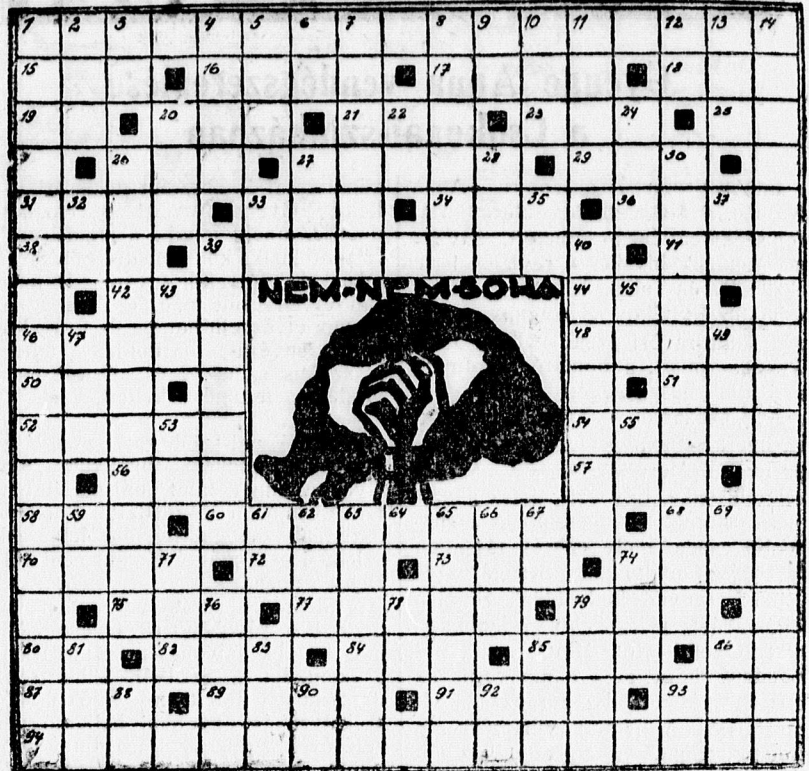
Az Építő, Földmunka és Kereskedelmi Szövetkezet debreceni cég folyó évi május 2-án délután 6 órakor tartja Debrecenben, József kir. herceg-utca 5. szám alatti hivatalos helyiségében 1932. évi rendes közgyűlést, amelyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívja az Igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Igazgatóság és Felügyelőbizottság jelentése, az 1932. évi zárszámadások megállapítása.
  2. Az Igazgatóság és Felügyelőbizottság részére a felmentés megadása iránti határozathozatal.
  3. Felügyelőbizottság díjazásának megállapítása.
  4. Felügyelőbizottsági tagok választása.
  5. Igazgatósági tag választása.
  6. Alapszabályok módosítása.
- Az 1932. évi mérleg és évi zárszámadás a közgyűlés napján a szövetkezet hivatalos helyiségében megtekintés végett a tagok rendelkezésére áll.

A Debreceni Ujság—Hajdúföld 87. számú keresztrejtvénye

Készítette: Cs. Bogáts József.

Meghatározások

Vízszintes sorok.

1. A hóvirágra mondják. 15. Mutató szó. 16. Fladeroz asztalos munka). 17. Nem mai keletű. 18. Filmszínésznő név. 19. Dánul — folyó. 20. Elvetik. 21. Energia. 23 Magyarul számár. 25. Törökül fehér. 26. Lép. 27. Almos atyafisághoz tartozó. 29. Magóg királya. 31. Szellemi munkások. 33. Kárára van. 34. Husos mássalhangzó. 36. Segédige. 38. Látóige. 39. Nem illő dolog. 41. Kocsi rész. 42. Csatorna. 44. Török rang. 46. Vezuv keverve. 48. Felmenő rokonok ékezetével. 50. Tizenegy más nyelven. 51. Cecília rövidítve. 52. Pedagógus. 54. Az angol dadogó helyeslése. 56. Helyhatározó. 57. Pár anogramája. 58. Masina. 60. Kerti szárszámok. 68. Kádár közepe. 70. Angol hosszmeték. 72. Élet. 73. „i bikavér. 74. Egészségtelen. 75. Német angolna. 77. Így jó az asszony. 79. Mátka. 80. Király Rómban. 82. Tengeri állat. 84. Németül gyors. ford. 85. Szülő. 86. Fülés hang. 87. Névelős csapadék. 89. Karesi Bécsben. ford. 91. Tolnai község (Rossebes) 93. Szláv név végződés. 94. A tavasz csalja ki ezeket.

Függőleges sorok.

1. Tavasz mezei munkával kapcsolatos közmondás. 2. Fohász. 3. Kicsinyítő rag. 4. Shakespeare alak. 5. Bergenben van. 6. Személyes névmás. 7. L betűvel „ezután”. 8. Ahol ez van, ott soha sincs tavasz. 9. Nem udvarias megszólítás. 10. Állat húzza a mezőkön. 11. Küzdőhely. 12. Életet kiolt. 13. Kérdő szó. 14. Gazdaemberek eszelecszik tavaszai. 20. Kalácsba való termény. 22. Sir. 24. Háztetőn zeng. 26. Ekkorra már kitavasodik. 27. Német érc. 28. Tavasz elöntése. 30. Naptár reformáló neve e hónapban. 32. „Öz” németül fonet. 33. Egymást előző betűk. 35. „Vaspálya” mássalhangzó. 37. Surlás kezdete. 39. A tavasz első virága. 40. Tavasz virágok. 43. Keserű. 45. Kötőszó. 47. G-vel Pyramis. 49. „Izibe” mássalhangzó. 53. Alnok. 55. Német névmás. 59. „R”-el korszak. 61. Igekövető. 62. = 32 függ. 63. Petőfi „Ideálja”. 65. Letűti. 66. Fordított számnév. 67. Vérsatorna. 69. Kötőszó. 71. Konokság. 74. Korszak. 76. Találá. 78. Ez is sir. 79. Fogy. 81. Német hűség. 83. Térés mássalhangzó. 85. Adta — félmultban. 86. Ilona becézve. 88. Arany franciául. 90. Névelő. 92. Időhatározó ford. 93. Igerag.

A pontverseny állásáról technikai okok miatt legközelebbi számunkban tájékoztatjuk pályázóinkat. Ilyesen megfejtt rejtvény után husz

Tudnivalók.

A keresztrejtvény megfejtéseket csak

ugy fogadjuk el, ha a megfejtés az újságban közölt és kivágot rejtvénykockán történik. Külön papíron megfejtt rejtvényeket nem fogadjuk el. Egyben kérjük a keresztrejtvény megfejtőinket, hogy a megfejtéseket mindenkor úgy küldjék be, hogy a rejtvény felett nevüket és előző pontszámukat is megjelöljék. Minden helyesen megfejtt rejtvény után husz pontot adunk s aki eléri a kétszáz pontot, az jutalomkönyvben részesül. A keresztrejtvény megfejtéseket esütörtökön délig kérjük beadni vagy a szerkesztőségbe (József kir. herceg-utca 16.), vagy a kiadóhivatalban (Kossuth-utca 3. szám.)

HIRDETMÉNY.

Debrecen sz. kir. város 6—8 drb. köztenyésztésre alkalmas fiatal, tenyészigazolvánnyal ellátott veres tarka bikát kíván vásárolni. Kiknek ilyen bikájuk van eladó, vezessék azokat folyó hó 25-én, kedden a Baromvásártérre, ahol a Tenyészállatvizsgáló Bizottság az alkalmasokat kiválasztja. A bika tenyészképességéért és használhatóságáért az eladó felelős.

Debrecen, 1933 április 22.

Gazdasági tanácsnok.

Debrecen sz. kir. város Adóhivatala. 19676—1933. aü.

HIRDETMÉNY.

A városi adóhivatal közhírré teszi, hogy az alábbi lefoglalt ingóságokat szabad kézből értékesíti a legnagyobb ajánlattevőnek.

493 drb. használt festett kerti szék, 166 drb. használt festett kerti asztal, 2 drb. használt nagy konyhaasztal. Ezen ingóságok bármikor megtekinthetők Bethlen utca 39. szám alatt. (Hordójelző hivatal.)

Debrecen, 1933. április 22.

Városi adóhivatal.

HA HIRDETŐINKNÉL VÁSÁROL LAPUNKAT TÁMOGATJA,

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Házasság

Nősülne

48 éves önálló iparos, özvegy, gyermektelen. Ajánlatokat a kiadóhivatalban „Iparos” jelíggel. 3638

Intelligens

26 éves árva leány férjhez menne nyugdíjképes hivatalnok emberhez, kinek nem hozomány, hanem jó feleség kell. Egy kicsi gyermek nem akadály. „Fehér rózsá” jelíggel a kiadóhivatalba. 854

Levelezés

Intelligens

csinos fiatal urileány levelezni jövedélyű urifruival. „Egyetemi hallgató kizárva” jelíggel. 3666

Betöltendő állás

Intelligens

hölygek sok pénzt kereshetnek könnyű akciós munkával. Bővebb felvilágosítást ad a kiadóhivatal, Piac 49.

Jóalakú

próbakísaszonnyok divatrevü-höz felvétetnek. Jelentkezés vasárnap 2-4-ig. Kozmetika, Piac u. 44. 790

Üzletvezetőt

azonnal felveszünk éves szerződéssel faterlepünkre kaucióval. Fix, jutalék, lakást kap. Hitelszövetkezet, Szent Anna tiz. 785

Intelligens

hölyg vagy ur helybeli nagy ismerettségű könnyű akciós munkával sok pénzt kereshet. Erdekldő levelet „Akció” jelíggel a kiadóhivatalba Piac ucca 49. kérek. 3618

Jól főző

takarításban peritekt leányt — hosszú bizonyítvánnyal 1-re felveszek. Dr. Békésné, Batthyány ucca 17. félemelet 4. 3648

Bejárónő

délelőtre május 1-től felvétetik Kévsz, Piac 58. 3646

Vidékre

keresek peritekt női ruhavarrónót, ki a szabásba is jártas. — Ajánlkozók adják címüket a kiadóba „Peritekt” jelíggel. 3636

Gyakorlott

segédicány felvétetik Széchenyi ucca 7. I. em. női divatszalon. 3644

Kifutófiut

knek saját kerékpárja van el-sejére keresek. Eszterházy, — Piac 30. 3612

Festősegéd

nagy gyakorlattal felvétetik Gebauer koporsógyár, Hid ucca 10. 3604

Pégségédet

felveszek K or Gárgyár ucca 4. 3632

Mindenes

szakácsnót (szobaleány van) hosszú bizonyítvánnyal uri házaktoi keresek május elsejére Piac ucca 34. III. 11. 790

Intelligens

fiatal főző mindenest keresek május 1-re. Varga u. 36. sz. 841

Péksegédet,

fiatal, állandó munkára keresek. Kraszula sütőde, Kassai ut. 845

Cipész munkás

felvétetik és ragasztó. Dregán, Arany János u. 1. 3652

Alkalmazást

kap lakással, fix-szel munkás férfi, idősebb nő. 600-1000 P készpénzesek címét kérem Független kiadóba. 3676

Ezerhatszáz

pengővel biztos álláshoz juthat. Cim kiadóban. 858

Megbízható

családok konvenciók kocsi kerestek. Széchenyi ucca 31. Szilágyinál.

Rendszerető,

tisztességes leány vagy fiatal asszony szerény háztartás vezetésére elsejére felvétetik. Ertekezni lehet déli 1 órától 4-ig. Domb ucca 17. 852

Állást keresők

Szoptató

dadának 1 hónapos gyermekkel elmennék. Cim a kiadóban. 3649

Varrónő

házakhoz ajánlkozok ruha és fehérnemű varráshoz. Széchenyi ucca 32. 3633

Intelligens

megbízható urileány emenne gyermekek vagy idős urinó mellé gondozónak. Cim a kiadóban. 839

Ügyes,

megbízható főzéshez is ért, május 1-re, esetleg azonnalnra uri háztartásba bejárónőnek ajánlkozok. Erdekldők címét a kiadóba kérik. 805

200 pengő

kaucióval elárusító ajánlkozok Cim a kiadóhivatalban. 811

Középkorú

nő baromhoz érto, gazdaszszonnyak emenne. Cim a kiadóban. 3664

Gazdaszszonnyak

megyek oarhová, — ugyanott gyermekek nevelésre elövezek. Vendég u. 29., 2. ajtó. P

Feltétlen megbízható

mindenes főzőnő noszszabó bizonyítvánnyal felvétetik. Cim a kiadóban. 815

Cipész tanuló

jó családból való fiú felvétetik. Varga I. Mester u. 39. 3672

Üzletek

Kiadó

egy üzlethelyiség Bádogos ucca 2., Alföldi palota. 732

Üzlethelyiség

május elsejére kiadó. Piac ucca 42. szám. 3636

Bolthelyiség

lakással. József k. herceg uccán, ugyanott 2 szobás uccai lakás mellékhelyiséggel július elsejére kiadó. Ertekezhetni Kleinnál — Hunyady ucca 15. 3625

Hölygfodrásüzlet

illatszertárral, modernül berendezve, berendezéssel, felszereléssel, áruval 1500 pengőért azonnal eladó. Klein, Karcag, Halász ház. 3626

Fűszerüzlet

negyvenéve fentáll, berendezve kiadó. Hadházi u. 21. 3605

Jóforgalmu

vendéglo nagykerthelyiséggel — házza együtt eladó. Cim a kiadóban. 3607

Csapó ucca 9.

szám alatti hentesüzlet átadó minden elfogadható árért. 803

Italméréshez

forgalmas helyen jutanyos helyiséget keresek. Italmérőpult olcsón eladó. Cim a kiadóban. 816

Nagyobb

üzlethelyiség Piac ucca 56. sz. kiadó. 814

Uccai

üzlethelyiségek kiadók. Hunyady 17. 848

Püspöki

palotában udvari üzlethelyiségek kiadók. Ertekezni g. gondnoknál, Kálmán-tér 17. 3654

Sütőde,

lakás, üzlet es műnelyel május 1-re berendezéssel kiadó. Vár u. 6. sz. 387

Üzlethelyiség

főuccán modern portáléval kiadó. Ertekezni Rosenberg Emilnél, Piac 52. 3673

Fűszerüzlet

lakással, áruval, berendezéssel, italméréssel átadó. Szoba, konyha, speiz kiadó. Kiadóban. 3678

Üzlethelyiség

Sas ucca 3. szám alatt kiadó. Ertekezés dr. Erdős Imre ügyvédél, Ferenc József ut 87. 853

Üzlethelyiségek

azonnal, modern kétszobás lakás augusztusra kiadó. Arpad-tér 24. P

Kiadó

egy üzlethelyiség. Böszörményi ut 23. P

Üzlethelyiség

május egyre kiadó. Csapó ucca 10. (Jelenleg férfiruhaüzlet.) Ertekezni az udvari lakásban.

Üzemben levő

sütőde kedvező feltételek mellett, házigazdától május 1-re vagy azonnal bérebevehető. Telky u. 88. 10038

Forgalmas helyen

egy hentesüzlet berendezéssel együtt kiadó. Ugyanott egy jó kutszivattyu eladó. Cegléd ucca 4. 10037

Kiadó lakás

Kiadó

háromszobás, fürdőszobás komfortos lakás május 1-re. Bercsényi u. 95. szám, 70 pengőért. Homok u. 86. 822

Háromszobás

lakás külön udvarban kiadó. — Nemzetör ucca 1. Ertekezni dr. Széll Kálmán, Svetits-palota, I. em. 3675

2-3

szobás lakás verandával virágos parkban kiadó. Tisztviselőtelep, Bornemissza 12. 857

Egy

szoba, konyha, terraszos lakás azonnaira kiadó. Zöldia ucca 4. 855

Kiadó

ötszobás modern parkettes lakás baloldalon. Egymalom 3. 862

4 szobás

parkettes, komfortos földszinti uccai lakás május elsejére kiadó. Széchenyi ucca 40. 856

Kiadó

szép 6 méteres szoba, konyha, speiz. Vargakert ucca 8. Bejáró Szoboszlaj ut 4. 865

Két

szoba, konyha, speiz kiadó. Pécetes ucca 18. 858

Kiadó

négyszobás lakás májusra mellékhelyiségekkel, fürdőszobával. József királyi herceg 38.

Püspöki

palotában 2 es 3 szobás lakások kiadó májusra. Ertekezni: g. gondnoknál, Kálmán-tér 17. 863

Modern

5 szobás uccai es egy 2 szobás uccai májusra, egy 3 szobás uccai es egy 2 szobás udvari lakás augusztusra kiadó. Szent Anna es Varga ucca sarok. 851

Szoba,

konyha terraszsal, jószágtartással, tél kerttel vagy anélkül május elsejére olcsón kiadó. Méhes u. 3. P

Kiadó

szoba, konyha, speiz, uccai szoba butorral vagy üresen. Erzsébet ucca 83. P

Kiadó

két szoba, konyhas lakás. — Bathien u. 53. P

Kiadó

egy szoba, konyha, kamara. — Boldogkert, Csónak u. 3. P

Egy udvari

kétszobás lakás május 1-re kiadó. Garai ucca 15. 3643

Kiadó

uccai két szoba, istállóval es több mellékhelyiségekkel. Telky 49. sz. 3610

II. emeleti

5 szobás, komfortos lakás május 1-től kiadó. Ertekezhetni: Debreceni Első Takarékpénztárnál. 1721

3-4

szobás lakások kiadók novemherre. Cim a kiadóban. 669

Májusra

kiadó négyszobás alkóvos es ötszobás első emeleti modern uccai uri lakás teljes komforttal. Ferenc József ut 16. Alföldi palota. 761

Két szobás lakás

május 1-re kiadó. Külsővásártér 9. Ertekezhetni Papp László Ferenc József ut 16. 720

Kiadó lakások:

Ferenc József ut 34. számú házban 3-ik emeleti uccai, 2-ik es 3-ik emeleti udvari teljesen modern 4-4 szoba, hall es minden mellékhelyiségből álló lakás valamennyi központi fűtéssel es melegvízszolgáltatással, kedvező feltételek mellett kiadó.

Háromszobás

komfortos uccai lakás központi fűtéssel a Bika-bérházban májusra kiadó. 737

Kossuth

ucca 3. szám alatt, I. em. kétszobás udvari irodahelyiség kiadó. 506

Kiadó

emeleten 3 szobás lakás Széchenyi ucca 7. május egyre. Erdekldőni házmesternél. 3595

Különbejárato

butorozott szoba kiadó kóser ebéddél, vacsorákkal diákoknak. Rothermere 7. 3600

Egy

szoba, konyhas lakás kiadó. Pécetes ucca 18. 746

Kiadó

2 szobás, konyhas lakás olcsó áron Meszina ucca 2. szám alatt. Ertekezni dr. Papp ügyvédnél, Batthyány u. 14. alatt. 791

Iparkamarában

kétszobás uccai lakás május 1-re kiadó. Ertekezhetni Ulrich, Első Takarékpénztár. 792

Havi 10.—

pengőért kiadó egy szoba, konyha, kamrából álló sestetkerti lakás. Kert esetleg bérletre átadatik. Ertekezés Piac ucca 16. III. em. 1. alatt. 3616

Kiadó

keresztépületi urialakás 2 szoba nagy előszoba, konyha, speiz májusra. Kandia 5. 3619

Butorozott

szoba különbejárato fürdőház nélküli kiadó. Iparkamara III. em. 5. 3621

Udvari

modern egy kis szoba kiadó. Szappanos u. 18. 3645

Kiadó

műhelyhelyiség Csapó 17. alatt Ertekezni lehet Kut 110. 3637

Elegánsan

butorozott uccai szoba kertes udvarban kiadó. Verböcny ucca 6. szám. 3639

Nyári

hónapokra két szoba, előszoba butorozva, esetleg ellátással két holdas, fásított kertben (tennisz) uri családnak bérebeadó. Széchenyi ut (kert) 9. — 3624

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Egy
nagy szoba, konyha mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó. Simonffy 39. 3671

Kétszobás
lakás, gazdasági épületek, egész udvar kiadó, bőtejtű kisborjas tehén eladó. Percec u. 20. Nagy üzlethelyiség lakással hentesnek, korcsmárosnak kiadó. Többféle fajgalamb eladó. Hatvan u. 55. 846

Ötszobás
elsőemeleti uccai lakás olcsón kiadó. Hunyadi 17. 847

KIADÓ
Csillag u. 82. sz. családi ház. Ertekezni: Ispóty u. 13. szám alatt. 851

Különbejárati
csinosan butorozott szoba fürdőszoba használatlalt kiadó. — Arany János ucca 14. szám, emelet. 3658

Szoba,
előszobával Piac uccára kiadó uren. Miklós u. 1. sz. 850

Kiadó
Hungária-palotában 4 szobás komfortos emeleti és földszinti lakások május elsejére. 3660

Olcsón
kiadó különbejárati tiszta butorozott szoba Piac ucca 30., emeleten. 3662

Szabó Kálmán
51. alatt szoba, konyhas lakás azonnalra kiadó. Ertekezni: dr. Miklós ügyvédnél, Piac 28. alatt. 3663

Püspöki
palotában 2 és 3 szobás lakások kiadó májusra. Ertekezni: gondnoknál, Kálvin-tér 17. 3655

Kettő.
és egyszobás lakás kerttel és diszortatással lúthózzal szemben, Déli sor 25., kiadó. 823

Kiadó
telepen egy kétszobás lakás. — Ertekezni: Gazdák Bankjában, Kossuth uccán. 826

Kiadó
egyszobás, konyhas lakás gyermektelen házaspárnak. Homok u. 86. 817

Kiadó
két és egy szoba, konyha, speizos lakások mellékhelyiségekkel. Késes ucca 50. 824

Három
szoba fürdőszobával kiadó május 1-re. Vár ucca 8. 828

Egy
szoba, konyha kiadó. Csonka ucca 18. szám. 833

Egy
szoba, konyhas egyszerűbb nagy isza lakás kiadó. Villany, víz a lakásban és egy udvari szép szoba magánosnak. Lorántffy 42. 778

Butorozott
szoba különbejárattal májusra kiadó. Szent Anna u. 22. 715

3 szobás
uccai lakás kiadó. Teleki 7. sz. 3615

Uccai
lakások egy-két szobásak ujonnan festve azonnalra is jutányosan kiadók. Patai ucca tizen-nyolc. 804

Raktárnak
vagy műhelynek pinchehelyiség lakással kiadó. Szent Anna 52. 783

Kiadó
modern két szoba, előszoba, mellékhelyiségekkel magas földszinten Domokos Lajos ucca 26. Vénkert. 636

Kiadó
egy szoba, konyhas lakás Méliusz-tér 10. 788

4 szobás
modern lakás, 2 előszobával augusztusra kiadó. Orvosoknak különösen alkalmas. Csapó 22. 806

4 szobás
uccai lakás, valamint nagy pince kiadó. Péterfia 61. sz. a. 801

Három szoba,
előszoba, konyha, kamara májustól kiadó. Kétmalom ucca 3. szám. 800

Simonffy u. 48.
szám alatt 2 szoba, mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Ertekezni dr. Árvay zárgondnoknál Debreceni Eső Takarékpénztár. 812

Irodának,
orvosi rendelőnek, lakásnak 3 szobás, fürdőszobás, valamint egy 2 szobás udvari lakás kiadó Piac 56. 813

Udvari
ujjonnan festett nagy szoba, konyha, üveges verandával kiadó. Varga u. 29. 810

Háromszobás
udvari lakás, két bejárattal, irodának vagy rendelőnek is alkalmas, május 1-re kiadó. Ferenc József ut 87. 808

Lakónélküli
udvarban teljesen különbejárati uccai csinosan butorozott szoba kiadó. Boldogfalva 24. 3667

Udvarnyiló
szép szoba szeresattással májusra kiadó. Kishegyesi ut 39. Szücs. 3629 P

Egy szoba,
konyha, fűszermű és egy udvari kúszszoba májusra kiadó — Kar 22. 100036

Egy
kicsi szoba, konyha, fűszermű kis családnak kiadó. Kólcsey 18. 838

Egy
uccai kúszszoba május 1-re kiadó. Teleki u. 16. 3628

Lakást keresők

Különbejárati
butorozatlan uccai szobát fővonalon keresek. Király, Rákóczi ucca 11. 843

Szoba,
konyha, istállót keresek. Ajánlatot Rákovszky 26., I. ajtó. 836

Keresek
június, augusztus hónapokra egészséges kettő szoba, konyhas lakást Nagyerdőn. Ajánlatok Sas ucca borkereskedés. 3640

Különbejárati
butorozott szobát keres angol, német nyelvtanár, tanítás feljében Progress nyelviskola Piac ucca 49. 3611

Nagyerdő
közvetlen közelében nagy butorozott szobát keresek. — Dr. Grósz, Népház. Telefon 16-39. 3651

Külön udvarban
kis családi házat május 1-re bérbé keresek. Ertekezni: Kinnizsi u. 13. sz. 3677

Kisebb
üzemnek 2-3 pinchehelyiséget keresek. „Május” jellegre kiadóba. 3677

Eladás

Méray-motorkerékpár,
350 kbc., elsőrangú állapotban, majdnem új gumikkal, hátsó ülésel, Bosch-világítással 550 pengő készpénzért eladó. Cím: Piac 49., nyomda. 3960

Kocsik
ujak és javítottak állandóan raktáron, Riesz kocsigyár Debrecen. 3960

Sürgős
elköltözés miatt nagyon olcsón eladó: 1 rococo paraván (spannyol fal) dus aranyozással, ágy sodrony lábakkal, matracal jó állapotban. Nagy, masszív ládák, lakattal zárható, — költözködéshez, utazásra nagyon alkalmas. Hajnal uccai bérház A. lépéső, I. em. 8. 654

Műbutorokat
jótállással készit és raktáron tart Csapó u. 67., Bálint József. 697

Egy
6 személyes za... jökarban lévő Magosix autó kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Cím a kiadóhivatalban. 723

Tégla,
száraz, legjutányosabb árban bármily mennyiségben Balogh és Vértessy téglagyárban. Telefon 23-18. 1395

Sárga kerti kavics
Debreceni Működgyárnál, Fürdő u. 2. kapható. 773

Fajgalamb
tulzaporodás miatt eladó. — Apaffy ucca 20. 661

Szállodai butor
olcsón kapható. Elegáns komplett szobák. Ullmann Részvénytársaság, Piac ucca 69. 3590

Álló
gázfűrdőkályha, keveset használt, eladó. Varga u. 23. 3680

Eladó
tengerimorzsoló, szekér, hámok, láncok, Csapó ucca 9. Tóth hentes. 802

Prága alfa
típusu 5 ülésű kitűnő karban lévő kis autó eladó. Havi utadója 10 pengő. Megtekinthető Bosch service, Széchenyi ucca 24. 789

Május
1-ére kiadó kétszobás, konyhas lakás mellékhelyiségekkel. Vörösmarty u. 32. sz. 795

Eladó
sötét politurosz háló szoba butor. Percec ucca 18. sz. 752

Magánjáróhoz
fogaskerekek, Hoffher törekrázó, dobtengely, golyós csapágyak, eladók. Károly Ferenc József ut 22. 809

Használt
körisháló, két gyermekvaságy eladó. Batthyány uccai bérpalota, III. em. 4. 3668

Egy
alig használt legmodernebb gyermekkosci eladó. Cím a kiadóban. 3670

Szőlővessző,
gyökeres és gyümölcsfák még kapható Ungvárynál, Bethlen u. 14. 3573

Ötszáz
Harley, majdnem új, eladó oldalkocsival, vagy nélküle. Rothermere u. 23., keresztépület. 3665

Dália
tövek, élő viragok, gyönyörű bokorrózsák, virágföld olcsón kapható. Simonyi ut 9. Török. 849

Eladó
olcsón barna szekrény, oválasztal, konyhasztal, szék. Lorántffy u. 17. 840

Zsibárosoknak is!!!
paplanok, loszormatracok, afrik matracok, takarók, dunyhahaj, párnahaj, lepedők eladók. Csapó 49., keresztépület. 3656

Elköltözés
miatt sürgősen nagyon olcsón eladó hálózati rádió, drótsodrony és madracok. Hajnal u. városi bérház A. I. 8. 830

Butorok,
ágy-, ruha- és telneműek, csenyek, üvegek, ékszerek eladnak hétfőn délelőtt 10 órakor Kossuth u. 3. sz., I. emeleten. 3653

Jókai
összes művei, nemzeti díszkiadás, piros vászonkötésben, Merekovszky összes művei, — csaknem új, eladók. Ertekezni: Cipőüzlet, Szent Anna uccai városi bérpalota. 834

Eladó
egy jökarban lévő vetőgép, 17 soros jutányosan. Ertekezni: Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 827

Kétszárnyu
autó eladó. Burgundia 15. 827

Elköltözés
miatt garnitúra, ágy, szekrény, mosdó olcsón eladó. Csapó u. 40-B. keresztépület. 860

MÁV
cséplőgarnitúra, — golyócsapágyas, eladó. Ajtó ucca 4. P

Eladó!
mindenféle deongyártáshoz szükséges komplett g-pek (Cserep, hű és kúcsóvek stb.) azonnal elad. Megtekinthető a Debreceni városi Takarékpénztár udvarán. Bővebb felvilágosítás Groszmann Dávid eladónál. 3626

Gyermekkosci
jó állapotban olcsón eladó. Debreceni Működgyár, Fürdő ucca 2. 3622

Ágytoll
finom, új és használt, keményítő háló, kis Singer-gép, runaszekrény, edények stb. eladók. Jókai 22. 3647

Eladó
új paplanok, két gyönyörű kép aranykeretben olcsón. Kétmalom 13. 3641

Elköltözés
miatt háló, ebédő, konyhaberendezés, háztartási cikkek eladók. Király u. 7. II. 1. 3642

Rozs
van eladó, Dioszegi ut 20. Vágóhid mellett. 3614

Minerva autó
6 személyes nyitott teljesen uzenkepes nagyon olcsó arban eladó. Debreceni Működgyárnál Fürdő ucca 2. 3623

27 és 7 méter
nosszu 3 éves tenyő cserepes górek igen olcsón eladók. Gal Jánosnál, Hajdusoboszon. 3627

Törpetyuk
család és tenyésztojásai eladó. Kishegyesi ut 36. Szücs. 3630 P

Eladó
egy ekhős féderes talyiga. Hatvan ucca 22. 3606

Féregmentes
kihuzhatós totelagy eladó. — Kandia u. 3. 798

350 Méray
új állapotban, komplett, potomert eladó. Hajduboszörmeny — Kálvin tér 11. 797

Vasbetonkripta
eladó. Felvilágosítás Dankó teemetkezési vállalatnál. 690

Vaskerítés
terméskő alapon, 15 méter, eladó. Arany János ucca 33. 820

Könyvü
egy- és kétlovas kosci olcsón eladók. Erzsébet 28. 3674

Egy
biedermayer asztal eladó Késes u. 64. sz. 714

Egy apróhirdetés egyszeri költsége 10 szög, három napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban és a Debreceni Polgárban hétköznap 50 fillér, vasárnap 70 fillér.

APRÓHIRDETÉSEK

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti hirdetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Zongora,
kereszturos, Össer, alkalmi vétel. Pianino, hárfá pedálos eladó. Vár ucca 1. Hermel 37. 861

Urizsoba,
ebédő garnitúra és többféle butorok eladók. Piac 44., III. ajtó.

Butorok
beraktározását vállalom. Új butorok olcsón árusítatnak. Piac 53. udvarban.

Negy
mársa cirokszakál eladó. Ajtó ucca 4. P

Vétel

Zálogcédulát
nasznált férfiruhákat, használt butorokat veszek; levelezőlaphívásra házhoz megyek. Aruközvetítő, Csapó 14. 3772

Persaszőnyeg
ebédőbe keleti vagy magyar megvételre kerestetik. Cim a kiadóban. 3585

Gazdálkodók figyelmébe!
Csikóbőröket legmagasabb árban veszek Adler szücs, Battihany ucca 2. 3654

Buzsajlat,
repcesajlat és köles keveréket bármilyen mennyiségben veszek. Apaffy ucca 20. 656

Ikerablakot,
hármast, 120-130 magasat megvételre keresek. Ispótyai u. 13. sz. 1369

Szivónyomó
kutat vennék magánkézből, jókarban levőt Várady, városi adóhivatal 12. 786

Motorkerékpárt,
jókarban levőt, „Ariel”, vagy „Puch”-ot veszek készpénzzel. Molnár fűszeres, Csapó 98. 10039

Használt
és rossz cipőket veszek, laphívásra házhoz megyek. Mező Sándor, Csonka ucca 6. 829

Gyermekkosít
angol, jókarban levőt veszek. Grész, Hatvan ucca 29.

Rádió

Rádió!
3+1 hálózati készülék eladó. — Böszörményi u. 4. 3657

Ingatlan

Adómentes
új ház kétrétegű lakással eladó. Ara 8000 pengő. Felét, mint saját pénzem rajta hagyom egyezség szerint. Értekezni a helyszínen: Kingyeshegy u. 18. vagy Piac u. 49. sz. a nyomdában Lehotaival.

A város
legszebb helyén, a központi egyetem előtti téren villatelek olcsón eladó. Értekezni: dr. Szabó, Első Takaré. 646

Szent Anna
64. és Nap ucca 23. ház eladó. Hitelszövetkezet, Szent Anna tiz. 784

Adómentes
két és háromszobás bejárósi családi házak eladók. Apaffy u. 113. 3617

Házvevők!

Minden elfogadható árért részletre is eladó a Dévai u. 11. számú szoba, konyhából álló új ház Értekezni Csóka Pál u. 23. sz. 3609

Házhelyek

Kerekes telepen, Szávay ucca 2. szám alatt olcsón eladók. 807

Földet vennék

12-15 holdast fekete földön, tanyával, Értekezni Szappanos ucca 22. a délutáni órákban. 799

Kiadó

Kardoss ucca 4. alatt két szoba, konyha, 2 kishold földdel, igen közel a városhoz, rendőrnök, állami altiszteknek kiválóan alkalmas. Értekezni Kossuth ucca 26., házfelügyelőnél. 842

44 hold

föld feles munkára kiadó. — Arany János ucca 33. 819

Eladó

több adómentes kis ház telepen, részletfizetéssel is. Értekezni: Gazdák Bankja, Kossuth uccán. 825

Eladó

a Nyilastelep, Malvin ucca 5. sz. ház, mely áll 3 szoba, konyha lakásból, 3 fűskamara és kut. 1500 P-vel átvehető. A többi kamatmentes havi részletekben fizethető. Bővebbet Lélai ut 20. sz. 3613

Eladó

több lakásos ház a Bozzai telepen részletre is. Értekezni: Árpádtér 3. sz. 3608

SAMU JÁNOS

OFB engedélyes hirdetései: Eladó házak! Zöldfa ucca 3. sz. ház nagy telekkel, Boldogfalva ucca 24., Varga ucca 10., Károly Ferenc József ut 9., Aczél ucca 9. sz. több lakással, 2000 öl területtel, Kut ucca 136., Eötvös 88., Márton Kálmán ucca 42., Borz ucca 19., Sárosi ucca 4., Gyepűsor 43., Honti ucca 23., Nagy József ucca 3., Hadházi ucca 21., Kincseshegy ucca 24., Kemény Zsigmond ucca 9., Sámsoni ut 12. sz. szép adómentes ház. — Földek Ondódon 14, 10, 11, 35, 3. Ebesen 16 hold 680 P-ért, Kondorosnál 35, 13, 65. Vágóhid mellett 16 hold tanyával, 6 hold szőlővel, gyümölcsösökkel. Szabolcsban 780 hold prima birtok olcsó árban és fele teherrel. Megbizott: Samu János, Hunyadi ucca 24. 866

Föld

Técóskertben, 1123 öl, eladó. Kigyó ucca 16. P

Eladó

jókarban lévő családi ház, nagy szesz-varrógép, tájképek. Csóka u. 3. P

Eladó

ház, Jánosi u. 7. sz., egy szoba, konyha, előszoba, kamara, Palatetős villanyvilágítással. 25 évig adómentes. Jutányosan. P

Ebesen

nyolc hold föld eladó. Értekezni Miklós u. 40. alatt. 832

Booskay-kertben

1 hold termő szőlő gyümölcsösökkel olcsón eladó. Értekezni: Rákóczi 67. 821

Oktatás

Naményi
gyorsíró- és gépiróiskolában szakszerű, olcsó, gyors kiképzés. Állandó beiratkozás. Al-lamérvényes bizonyítvány. — Batthyány u. 9.

Pénz

Hosszulejárato
(amortizációs) kölcsönt ajánlok tehermentes földre. Cim a kiadóban. 831

Különféle

Ondolálás

50. manikűr 30 fillér Irén hölgyfodrásznál, Varga ucca 1. sz. 3679

Társat

keresek kettő hentes-, mészárosüzlethez és egy téglagyári munkások részére szállítandó áruhoz 2500-3000 P készpénzzel. Értekezni Székely u. 20. Konez. P

3 hétig

női kalapok átalakítása eredeti modellek után 98 fillér, új kalapok már 2.50-ól. Assódy Erzsébet, Bika-bárház, Vig-mozi bejárat, volt Biro-helyiség. Tanulóleány felvétetik. 1411

Sodronyágybetétek
sodronydrótkerítések, vaságyak, mosdók, kerti vasbutorok olcsón készülnek Ottónál, Rákóczi 13. P 9

Amerikai

hölgyfodrászat, Piac ucca öt, félemelet; legolcsóbb árai: Vas-ondolálás 50 fillér, vizondolálás 50 fillér, manikűr 30 fillér, hajvágás 40 fillér, hajmosás 50 fillér. Speciális hennázás legolcsóbban. Diákoknak, egyetemi hallgatóknak árengedmény. Olcsó bérletrendszer. Tanulóleányok felvétetnek. 3421

Husfűstölés

olcsón, kifogastalanul Zöldfa ucca 3. szám alatt.

350 pengő

havi fix jövedelmet biztosítok, ki 10.000 pengővel, közreműködéssel betársul vállalatomba. — Érdeklődők írjanak kiadóba: „Fix fizetés” jellegre. 756

Egy

szegény leány elvesztett egy pénztárcát 3 pengő 80 fillérrel, nyugtákkal és aktatáska kulccsal a Mester uccai Fekete kenyéruztólól a Cserepes u. 18. számig. Kéri a becsületes megtalálót, hogy, ha a pénzt meg is tartja magának, legalább az erszényt a nyugtákkal és kulccsal, mivel a megtaláló számára értéktelen, hozza be a Független Ujság kiadóhivatalába. Piac u. 49. 3581

Elveszett

20-án Ajtó-, Nyil- és Péterfia uccákon Molnár névre szóló kenyerkönyv. Jutalom ellenében kérem megtalálót Csemeté u. 19. kenyéruztal b leadni. 3591

Kerékpár,

varrógép, trógep, gramofon, rádió szakszerű javítása Molnár Ernő műszerésznel, Csapó u. 30. 3445

Minden

igénynek megfelelően a legdivatosabb fazont elsőrendű munkával mélyen leszállított árban készíti Kun József uridívat-szabó, Piac 44. 793

Kertberendezéseket,

sírok beültetését, szobanövények átültetését jutányosan vállalom. Farkas József műkertész Piac u. 14. virágüzlet. 3631

Malscot

fele tartásra elfogadok. Bihari telep, Keresztesi u. 30. 3669

Kisgyermeknek,

kisbabának szeretetteljes ellátását, gondozását elvállalja gyermekszerető család olcsón. Pacsirta u. 37. 3661

350 pengő

havi fix jövedelmet biztosítok, ki 10.000 pengővel közreműködéssel betársul vállalatomba. — Érdeklődők írjanak kiadóba: „Fix fizetés” jellegre. 852

Poloskairtást

cyángázzal és lakások vizsgálatát felelősséggel vállalom. Poloska- és patkányyszer kapható. Kossuth ucca 47. Nánássy. 3659

Uj

bőrüzlet, Degenfeld tér 8. Legolcsóbb bőrárak beszerzési forrása. 3650

Legelőre

sámsoni dombokra mérsékelt díjazásért szarvasmarhák előjegyezhető Hadházy ucca 31. alatt. 818

50 fillérért
három napilapban

közöljük 10 szavas

apróhirdetését

hétköznap, vasárnap 70 fillérért.

Három napilap
sokezer olvasója

olvassa nálunk feladott apróhirdetését naponta, ennél fogva

a nálunk feladott apróhirdetés

biztos eredményt hoz.

Debreceni Független Ujság
Debreceni Ujság
Debreceni Polgár